

Daljši porodniški dopust

V letu 1993 se je v Sloveniji rodilo manj kot 20.000 otrok. Za nekatere to že pomeni ogroženo slovenstvo; da se ne bi narod Slovencev nenormalno hitro manjšal, bi se moralo v državi letno roditi 30.000 ljudi. Ko Slovenija ob tako majhnem prirastku bije plat zvona, se pojavljajo različne zamisli, kako narediti konec demografski oseki. Ključ za rešitev obravnavanega problema je po mnenju nekaterih v drugačni skrbi za družino, in kot sestavni del tega novega odnosa do družinske skupnosti se pojavlja predlog za uvedbo daljšega porodniškega dopusta. Slovenski krščanski demokrati predlagajo, naj dopust za nego in varstvo otroka skupaj s porodniškim dopustom traja 36 mesecev. Pri otroku, ki bi bil huje telesno ali duševno prizadet, bi dopust še nekoliko podaljšali. Matere bi imele za nedonošenčke porodniški dopust toliko podaljšati, kolikor je bila nosečnost krajša od 37 tednov. Otrokom bi tak podaljšani stik z materjo in družino vsekakor koristil, menijo psihologi. Kako pa na tako materinstvo gledajo matere, zlaste tiste, ki se odločajo za kariero? Ali ima predlog poleg svetle tudi temnejšo stran? Mnenja o triletnem porodniškem dopustu smo poiskali tudi z današnjo anketo.

MAJDA GREGORIČ, prodajalka v Artpletu Kočevje: "V naši trgovini prodajamo vse za dojenčke in bomo zato še posebno zadovoljni, če bo otrok več. Menim, da bi bila triletna porodniška v redu, mamica pa bi morala imeti zagotovilo, da bo po treh letih spet nastopila službo in da ne bo ostala brez dela, kot se dogaja ponekod že zdaj, ko je porodniška krajša. Ni pa jasno, če bo veljala porodniška tri leta za vsakega otroka."

ANTONIJA MILOVEC, uslužbenka upravne enote v Ribnici: "Jaz bi bila bolj za to, da porodniška ne traja tri leta, ampak naj bi bila prvo leto taka, kot je zdaj, v naslednjih starih letih pa naj bi mamica delala polovični delovni čas. Tako bi lahko v službi postorila večino dela, doma pa tudi ne bi bili otroci prikrajšani za mamo in njeno ljubezen. Bojim se, da s triletno neprekinjeno porodniško skušajo le ženske odriniti iz služb k štedilniku."

NADA JAKLJEVIČ, trgovka iz Adlešičev: "Dobro bi bilo, da bi ljudem omogočili daljši porodniški dopust. Ali bi to možnost izkoristili ali ne, bi bila njihova odločitev. Morda bi bilo zaradi daljše porodniške več rojstev. Vprašanje pa je, če se ne bi delodajalci izogibali zaposlovati mladih žensk brez otrok. Morda bi bil boljši predlog, da bi bil za prvega otroka porodniški dopust kot sedaj, za vsakega nadaljnega otroka pa daljši."

EMILIJ JUREJEVČIČ, medicinska sestra-babica iz Metlike: "Podaljšanje porodniškega dopusta bi bilo vsekakor dobrodošlo. Največ bi imeli od tega vsekakor otroci, saj bi bili, če bi ostali dlje časa v družinskem varstvu, bolj umirjeni in zdravi. Pri tej odločitvi bi morale biti na prvem mestu koristi otroka, ne pa, da računajo, koliko bi pri daljši porodniški izgubili družina in družba. V resnici bi obe le pridobili pa še rojstev bi bilo več."

MIMICA ZVEGLJIČ, upokojenka sevnške Lisce, doma iz Podgoja ob Sevnici: "Mislim, da bi bilo pametno, če bi v Sloveniji sprejeli nekaj ukrepov, da bi se povečalo slovensko prebivalstvo, med njimi tudi tistega, da bi podaljšali porodniško na tri leta. Omogočiti bi morali, da bi tak dopust lahko uporabili tudi moški, da bi nekoliko razbremenili ženske oziroma mamice. Gotovo pa bi bila potrebna dosti večja gmotna spodbuda, npr. večji otroški dodatek."

JOŽE VENČELJ, podjetnik iz Trebnjega, doma v Stefanu: "Kakor slišim so vodilni možje v gospodarstvu proti triletni porodniški, ki jo predlagajo krščanski demokrati. Tudi sam odločno temu nasprotujem. Prepričan sem, da tak ukrep ne bi povečal rodnosti, gotovo pa bi potisnil slovenske žene v še bolj neneakopraven položaj. Temu nasprotujejo predvsem ženske intelektualke, ker bi s tako dolgo porodniško preveč izgubile."

MAJDA CVELBAR iz Malenc: "Tega predloga ne podpiram. Tako si ženske ne bi mogle ustvariti kariere, pretrga se namreč stik s službo, vprašljiva je tudi zaposlitev. Predlog je za družine sicer pozitiven. Ker je danes glavni problem denar, bi morali družinam z otroki dati sorazmeren del denarja. Lani sem na primer morala vzeti kredit, da sem plačala dohodnino in da sem otrokom omogočila solanje; dva sta v Ljubljani, eden v Novem mestu."

IZIDOR SLATNER, direktor Tovarne pohištva Brežice: "Za nekvalificirane delavke je morda to prednost, zagotovo pa pomeni omejitve za izobražene ženske. Te bi bile poslovno v slabšem položaju kot moški, ki se povečini ne bi odločali za porodniški dopust. Po mojem bi to prineslo diskreditacijo žensk. Le kdo jim bi zupal odgovorno delo, če lahko kadarkoli odidejo za najmanj tri leta? Take stvari bi morali reševati drugače."

METODA TURK, ravnateljica Vzgojno-varstvene organizacije v Novem mestu: "Prva tri leta so pri otroku najbolj občutljivo obdobje, zato predlog, naj bi ta čas ostal pri materi ali očetu, zelo podpiram. Realnost je drugačna, saj je za zaposlene to predolga izključitev iz službe. Morda bi določili minimum in maksimum porodniških dni, pa bi se zakonci lažje odločali. Za dvig rodnosti je treba več narediti na drugih področjih."

Majda Pungerčar

Zgodovinsko društvo oživljeno

Brez Posavja

NOVO MESTO - V petek so na občnem zboru Zgodovinskega društva Novo mesto sklenili znova pognati kri po žilah tega društva, katerega dejavnost je zadnja leta zamrla. Delovalo bo pod dosedanjim imenom Zgodovinsko društvo Novo mesto in bo vključevalo občine Novo mesto, Trebnje, Metlika, Črnomelj, Semič, Škofjan in Sentjernej. Ne bo pa več segalo v občine Sevnice, Krško in Brežice, ker se Posavje že doslej ni povezovalo z društvom, kot so pojasnili na petkovem občnem zboru. Za predsednico društva so izvolili Majdo Pungerčar.

Predsednica vidi v ponovnem delovanju društva priložnost za tesnejšo povezovanje zgodovinarjev. "Tisti, ki delajo po šolah, so povezani. Ker pa smo zgodovinarji zaposleni tudi drugje, se je pokazala potreba po povezanosti zgodovinarjev iz različnih ustanov," pojasnjuje Majda Pungerčar.

Zgodovinsko društvo Novo mesto bo predvidoma organiziralo letos v marcu ogled kulturnozgodovinskih znamenitosti Novega mesta. Maja bodo sedli k pogovoru predstavniki šol in nekaterih drugih ustanov in poiskali možnosti sodelovanja. Ob tej priložnosti si bodo ogledali razstavo Pečatniki iz zbirke Dolenjskega muzeja. Društvo ima v načrtu več drugih akcij.

L. M.

PREDAVANJA IN OBČNI ZBOR

ČRNOMELJ, DRAGATUŠ - Tukajšnja kmetijska svetovalna služba pripravlja v torek, 7. februarja, ob 10. uri v sejni sobi črnomeljske občine predavanje o varstvu žit. Predavala bo specialistka za varstvo rastlin Smiljana Tomše. V četrtek, 9. februarja, bo ob 9. uri v prej omenjeni sejni sobi predavanje o tem, kako izboljšati zdravstveno stanje govedi. Predavala bo dipl. inž. veterine Jerneja Fabjan. V soboto, 4. februarja, pa bo ob 19. uri v dragatuški osnovni šoli občni zbor aktivna kmečkih žena Dragatuš ter predavanje z naslovom "S prehrano do zdravja".

Nova občina kot nadaljevanje vsega dobrega

IVANČNA GORICA - Nedorečenost zakonodaje otežuje uspešen začetek dela nove uprave. Župan Ivančne Gorice Jernej Lampret pravi, da si prizadevajo, da bi pridobili čim večjo avtonomnost in suverenost na vseh področjih, ki jih omogoča zakon. Dogovori o ustreznem prostoru za delo občine so v teku z dosedanji uporabniki (policija, matični urad, krajevna skupnost) primernih prostorov v t.i. Rojčevi hiši v Ivančni Gorici. Trimesečno delo v prehod-

Jernej Lampret: župan občine Ivančna Gorica

Kakšno grobišče bo Pod Krenom?

Najbolje ocenjena zamisel študentk Martine Tomšič in Polone Filipič

KOČEVJE - Komisija za razreševanje vprašanj, povezanih z namembnostjo in ureditvijo grobišč v Kočevskem Rogu in drugih grobišč po Sloveniji, in Društvo arhitektov Ljubljana sta pripravila razstavo natečajnih del krajinjske arhitekturne rešitve za "Grobišče Pod Krenom v Kočevskem Rogu s spominskim sakralnim objektom in spominskim obeležjem spravne slovesnosti". Otvoritev razstave v prostorih Muzeja v Kočevju v Šeškovem domu je bila minuli petek, trajala pa bo še do 9. februarja. Skupno je na njej prikazanih 29 del, ki so prispela na anonimni natečaj.

Ocenjevalna komisija, ki jo je vodil predsednik dr. Tine Velikonja, je sklenila, da prve nagrade ne podeli. Drugo nagrado (422.000 tolarjev) je prejel projekt pod šifro "Pot II", delo študentk arhitekture Martine Tomšič in Polone Filipič. Tretja nagrada je znašala 255.000 tolarjev. Nepodeljeno prvo nagrado so porabili za odkup še treh del, da so jih skupno odkupili (po 200.000 tolarjev) pet. Ostali udeleženci natečaja so dobili odškodnino po 36.000 tolarjev.

Na otvoritvi je spregovoril najprej domači član te komisije Bogomir Štefanič, ki je tudi predsednik kočevske občinske komisije za ureditev Roga. Za njim je v imenu nadškofije dr. Janez Gril, urednik Družine, poudaril, da je kapela spominski objekt, ki bo spominjal na spravno slovesnost in ga je treba čimprej dokončati. V spomin na žalostne dogodke pred 50 leti bo v njem 25. julija slovesna maša. Predsednik vladne komisije dr. Tine Velikonja je med drugim ugotovil, da bo spominska kapela nudila streho romarjem in bo hkrati prostor za cerkvene obrede. Za njim je spregovo-

ril predsednik Društva arhitektov Ljubljana Miha Tešman; podrobneje pa je o najbolje ocenjenem delu, objektu, njegovem pomenu in vklapljanju v okolje spregovoril član komisije, umetnostni kritik Gojko Zupan, ki je posebno poudaril, da mora biti v Rogu - kjer kraljuje pozimi sneg,

poleti pa medvednje - vsaka stopinja pretehtana in da sem sodijo le intimna znamenja in ne arhitekturni kolosi.

Svečane otvoritve se je udeležilo več uglednih gostov iz Ljubljane, med njimi Spomenka Hribar; ki je pred odprtjem in pogumno pisala o spravi. Predstavili so tudi obe avtorici nagradjenega dela, ki sta tako rekoč nadeljevali Spomenkino delo in ga uspešno opravili morda prav zato, ker so dita v mlajšo generacijo, ki ni obramenjena s predvojnimi, medvojnimi in povojnimi spori na Slovenskem.

J. PRIMC

KAPELA PRI GROBIŠČU V ROGU - V Kočevju so minuli petek odprli Šeškovem domu razstavo natečajnih del za rešitev krajinjsko-arhitekturne rešitve grobišča Pod Krenom s spominskim sakralnim objektom in obeležjem spravne slovesnosti. (Foto: J. Primc)

Turizem priložnost Ivančne Gorice?

Nova občina Ivančna Gorica večja slovenska občina - Naravne znamenitosti in kulturne prireditve - Slabe ceste in telefonija - V izviru Krke neprimerne primesi

IVANČNA GORICA - "Kljub velikim težavam sem optimist glede uspeha in razvoja naše občine, saj tudi v prejšnji organiziranosti ni uživala nikakršnih privilegijev. Ravno nasprotno: neenakopravni položaj tega dela občine nas še posebej motivira," poudarja Jernej Lampret, župan Ivančne Gorice, nove občine, potem ko je grosupeljska razpadla na tri občine. Mednje spada še občina Dobrepolje.

Po številu prebivalcev (več kot 12.300) spada občina Ivančna Gorica med večje v državi. Krajanje živijo v 11 krajevnih skupnostih (Ivančna Gorica, Šentvid pri Stični, Dob, Temenica, Višnja Gora, Stična, Metnaj, Muljava, Krka, Zagradec, Ambrus in KS Sobrače, ki se bo šele oblikovala na območju nekdanje občine Litija), zvečina pa se vsak dan vozijo na delo v podjetja od Grosuplje do Ljubljane. Med večja domača podjetja spadajo Livar Ivančna Gorica, Prašičereja Stična, Mlekarnstvo Stična, Iskra Zmaj Šentvid, Sinoles Ivančna Gorica, Kroj Krka, Rašica z obratoma v Šentvidu in Ambrusu. Izobražbeni ustroj prebivalstva je sorazmerno neugoden. Dohodki niso takšni, da bi izdatnejše napolnili občinski proračun, zato Ivančnogoričani pričakujejo, da bo država omogočila izravnavo občinskega proračuna.

A če že občina ni ravno gospodarsko močna, imajo ti prelestni doljen-

ski kraji kopicico naravnih znamenitosti in kulturnih posebnosti, zato so njene prednosti v turizmu. Naj omenimo le samostan Stična, ilirsko mes-

to Vir, srednjeveško mesto Višnja Gora, Jurčičevo Muljavo, dolino Krke z izviro in krško jamo ter tradicionalne množične kulturne prireditve, ki veliko pomenijo v slovenskem kulturnem sporedu (Tabor peskih zborov Šentvid pri Stični, vse slovenski mladinski shodi v stiškem samostanu, letno gledališče na Muljavi, izbor romana Kresnik).

- autoalarmi - oprema lokalov in diskotek
 - autoakustika - profesionalna ozvočenja
 - hišni alarmni sistemi - geo-katodna zaščita proti tji

obvešča svoje cenjene stranke in poslovne partnerje, da se odslej nahajamo na novi lokaciji:

SPM TRADE d.o.o.
 Resljeva c. 4
 Kostanjevica na Krki
 tel: 0608/87-023

Mariborsko pismo

Kulturni hram lažje zgraditi, kot napolniti

Zagata posebne sorte

MARIBOR - Sliši se neverjetno, pa je vendarle res. Mariborski kulturniki so se trideset let borili, da bi dobili novo zgradbo Slovenskega narodnega gledališča, nato so skoraj dvajset let na vse mogoče načine pomagali premagovati ovire pri njeni izgradnji, sedaj, ko jo končno imajo, pa organizirajo javne tribune o tem, kako bi jo napolnili z ustreznimi vsebinami in, seveda, z obiskovalci. Od konca lanskega leta, ko je bila nadvse svečano odprta, je nova velika dvorana Slovenskega narodnega gledališča z 864 sedeži premalo zasedena.

Javno tribuno na temo "Kako napolniti veliko gledališko dvorano?" je pred dnevi organiziral mariborski Kulturni forum, nestrankarska in nadstrankarska organizacija, v kateri se združujejo številni kulturni ustvarjalci in politiki ter znanstveni in javni delavci in ki si prizadeva postati nekakšna vest Maribora.

Člani Kulturnega foruma, zlas-

to njihov predsednik Aleš Arih, so tokrat brez dlake na jeziku opozorili tudi na probleme, ki jih imajo v Slovenskem narodnem gledališču v Mariboru in ki vsaj posredno vplivajo tudi na upravljanje z novo in staro gledališko hišo ter na njuno zasedenost. Tako ni dorečen formalnopравни status SNG Maribor (ustanovitelj je mesto, financirer pa naj bi bila država), pristojnosti upravnika niso ustrezno definirane, gledališki svet je redno nesklepčen, v gledališki hiši se čedalje bolj kopičijo nesoglasja, nemajhen problem pa predstavlja tudi stalno pomanjkanje sredstev. Za nameček je še nova velika dvorana premalo akustična oz., kot so povedali člani opernega orkestra, gluha.

Ceprav so vsi trije ansambli - dramski, operni in baletni v minulih sezonah pod vodstvom umetniškega vodje Drame Tomaža Pandurja ter umetniškega vodje Operne in baleta Staneta Jurgeca poželili izvrstne ocene pri umetniških kritikih tako doma kakor v tujini, so v Mariboru čedalje glasnejša tudi opozorila, da je program SNG preveč umetniško ekskluziven in da premalo ustreza širokemu občinstvu. Na javni tribuni so celo nekateri igralci in drugi gledališki ustvarjalci opozarjali, da bo morala mariborska gledališka hiša s svojim programom narediti korak k publiku, če bo hotela, da bo občinstvo redno polnilo njene dvorane (staro, novo in kazinsko), ki lahko hkrati sprejmejo blizu 1400 obiskovalcev.

TOMAŽ KŠELA

V TOREK PREDAVANJA ZA REJCE KRAV

NOVO MESTO - Kmetijska svetovna služba vabi rejce krav v A kontroli na strokovna predavanja, ki bodo v torek, 7. februarja, ob 10. uri v prostorih Kmetijske šole Grm, Sevo na Trški gori 13. Predavali bodo: dr. vet. med. Matija Mis o vzreji plemenskih telic in obnovi črede, mag. dr. vet. med. Andrej Pengov o obolenju vimena, doc. dr. Tomaž Zadnik o najpogostejših zdravstvenih motnjah pri kravah in Petar Ribarič o proizvodih Meggle-Intalera.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Branjke so na trg prinesle prvi regrat. Merica velja 100 tolarjev. Domači radiči imajo enako ceno, ostala ponudba pa je bila takšna: redkev, koleraba, korenje 100 tolarjev, jabolka 110, lonček smetane 700, sirček 400, jajca 20 do 25, med 400, propolis 200, ocvirki 500, krvavice 500 in suhe prekajene klobase 1.300 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi je fižol 210 tolarjev, mandarine 163, kivi 170, čebula 95, hren 300, česen 231, zelje 80, solata 280, limone 153, por 237, korenje 85, zelena 180 in orehi 1.000 tolarjev. Pri Djeladlinju so mandarine 130 tolarjev, solata 180, banane 110, kiwi 200, čebula 100, krompir 50, cvetača 200, kisló zelje 150, pomaranče 80, paprika 320, paradižnik 300 in rozine 1.000 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotni redni tedenski sejem so prodajalci pripeljali 175 do tri mesece starih in 40 let starih prašičev. Prvih so prodali 140 po 270 do 300 tolarjev, drugih pa 15 po 200 do 260 tolarjev kilogram žive teže.

ŠENTJERNEJ - Na sejem je bilo pripeljanih 307 prašičev težkih do 30 kilogramov, in 45 večjih. Manjših je bilo prodanih 106 po 300 do 350 kilogramov žive teže, prodali pa so tudi 14 velikih prašičev po 240 do 250 kilogramov žive teže. Pripeljana so bila tudi 3 goveda in 11 konj. 54 stojničarjev je ponujalo tekstil, suho robo, tehnično robo, kmetijske stroje, igrače, za hrano in pijačo pa so poskrbeli 3 bifeji. Sejem je obiskalo preko 2.500 ljudi.

kmetijski nasveti

Novi sadni izbor priporočila

Letos mineva 70 let, odkar je Sadjarsko in vrtnarsko društvo za Slovenijo določilo prvi sadni izbor za jabolano. Zadnja desetletja se sadni izbor menjava in dopolnjuje vsakih 4 do 5 let, seveda na predlog uveljavljenih sadjarskih strokovnjakov in raziskovalnih ustanov. Če vemo, da je zdaj v sadnem izboru 26 sadnih vrst s skupno kar 270 sortami, moramo priznati, da gre za veliko strokovno delo in odgovornost.

Ker se bliža pomlad in z njo čas sajenja sadnega drevja, ki je sicer slabši od jesenskega, bo zanimivo vedeti, kakšen je nov sadni izbor naših najpogostejših sadnih vrst, to je jablan in hrušk, kaj naj bi predvsem iskali v naših sadnih drevnicah in kako so založene z novostmi. Novi sadni izbor jablan za Slovenijo priporočila (vedno gre le za priporočila stroke, ne za zakon ali ukaz) naslednje glavne sorte: sumerred, elstar, jonagold, zlati delišes in idared. Marsikoga bo presenetilo, da se zdaj že stara ameriška sorta zlati delišes, ki jo napovedovali zaton, še zmeraj tako dobro drži. Zaradi svojih nespornih jedilnih odlik je tržno še vedno zanimiva, zlasti odkar so z novimi kloni odpravili nekatere njene napake glede oblike in porjavelosti. Kot postranske sorte so v novem sadnem izboru: vista bella, jersey mac, jonatan, kokosova oranžna reneta, čadel, gala, melrose, gloster, rdeči delišes, mutsu, lonjon, majda, kanadka, granny smith, breaburn in fuji. Kot negativno presenečenje v tej skupini nastopa nekdanji tako hvaljena sorta gloster, ki gre vse slabše v prodajo, zato njenih nasadov ne kaže povečevati. Kot relativno odporne priporočila sadni izbor še sorte: discovery, james grieve, alkmene, prima, priolov delišes, lord lambourne, rdeči boskop, macree, priam, liberty in nova easygro.

Pri hruškah je novi sadni izbor manjši. Kot glavne sorte so priporočane: junijska lepatica, zgodnja moretinijska, viljamovka, konferans, fetelova, društvenka, pakhamova in krasanka, kot postranske pa: žifardova, klapova, rdeča viljamovka, avranška, boskova, trevuška in cisica. Značilno za sadni izbor hrušk je, da se mnogo manj spreminja kot izbor jablan. Njena osnova je še vedno pred 225 leti v Angliji vzgojena viljamovka, ki je vodilna sorta za plantažne nasade in sadne vrtove, nenadomestljiva v predelovalni industriji, lahko bi ji tudi rekli hruške vseh hrušk.

Inž. M. L.

“Kmetijstvo je treba zaščititi”

Kritično o delovanju vlade na področju kmetijstva - Pred vstopom Slovenije v Evropsko unijo neznane posledice in nepripravljeni ukrepi - Konkurenca iz tujine se že čuti

NOVO MESTO - Obstaja vrsta dilem in vprašanj o vstopu Slovenije v Evropo. Veliko razmišljanj, pogledov in tudi bojazni je bilo izrečenih na okrogli mizi v okviru 28. srečanja slovenskih kmetov na Srednji kmetijski šoli Grm z naslovom: Pomembnost razvoja kmetijske dejavnosti pred vstopom Slovenije v Evropo. V Evropo da, vendar le z večjo zaščito kmetov.

V Sloveniji je približno 8 odstotkov kmečkega prebivalstva, skoraj tretjina ljudi pa je neposredno vezana na kmetijstvo, vendar je dohodkovni položaj kmetov slab, neprimeren pa je zlasti posestna struktura

čali sredstva za razvoj in intervencijska sredstva, nadaljevali z začetimi komasacijami in povečali obseg namakanja.

Predsednik Združene zveze Leo Frelih je menil, da vlada nima pravih

KMETIJE PRIČAKUJEJO POMOČ DRŽAVE - Na okrogli mizi, ki jo je povezoval Janez Bratkovič, so kmetje sicer izrazili podporo vstopu Slovenije v Evropsko unijo, vendar pa pričakujejo pravočasno ukrepanje države. (Foto: T. Gazvoda)

kmetij. Kmetje tudi na Dolenjskem občutijo, da se tej dejavnosti pri nas slabo piše, hkrati pa se postavljajo

• 28. SREČANJE SLOVENSkih KMETOV - Mercator - Kmetijska zadruga Krka in Radio Slovenija sta minuli vikend v Novem mestu pripravila 28. srečanje slovenskih kmetov, gostje pa so bili kmetje Kmetijske zadruge Domžale in Kmetijsko-gozdarske zadruge Moravče. Namen srečanja je bil spoznavanje z družnikov in dejavnosti zadrug. V okviru tega so si gostje ogledali del dejavnosti KZ Krka s poudarkom na delu industrijske proizvodnje - predelave mesa in proizvodnji krmil. Ogledali so si tudi farmo pitancev pri članu zadruge Marjanu Gorencu iz Zbur, nasade jabolk v Klevčevu in obiskali Pletarje. V dvodnevem srečanju so pripravili dve okrogli mizi: na Srednji kmetijski šoli Grm in v Šentjerneju; slednjo je skupaj s kulturnim programom prenašal tudi Radio Slovenija.

dvom, ali lahko naše kmetijstvo doleti usoda, kot jo napovedujejo avstrijskemu, kjer se kljub višjim startnim osnovam lahko zgodi, da bo tretjina kmetij propadla. Z liberalizacijo uvoza so kmetje že doživeli streznitev s konkurenco iz tujine. Poslabšuje se tudi ekonomski položaj zadrug. Pri vsem tem pa se kaže slaba skrb države.

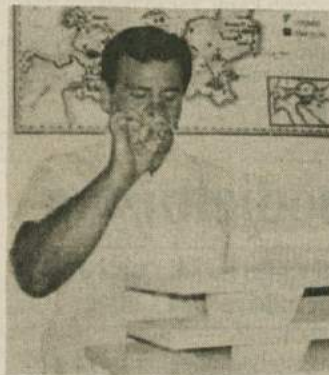
Po besedah Jožeta Dularja z ministrstva za kmetijstvo rezultati kažejo, da smo na poti večje proizvodnje. V letošnjem letu bo kmetijstvu sicer pripadala večji proračunski delež kot zadnja leta, vendar bi moralo kmetijstvo dobiti vsaj toliko, kot je njegov delež v slovenskem bruto produktu ali vsaj 4 odstotke. Tako bodo pove-

primerjati. "Vsi hvalimo podeželje in se strinjamo, da ga je treba ohraniti. Zato kmetijstvo zasluži takšen del proračuna, da bo vsaj preživelo. Če je torej kmetijstvo osnova za družbo, ki ni le gospodarska panoga, ampak tudi način življenja, mu dajmo več," je dodal. Direktor KZ Krka Jože Starčič je opozoril na zelo slab položaj zadrugištva, ki se bo v prihodnje soočilo še z nižjo materialno osnovo in verjetno tudi s kadrovsko krizo, zato je skrajni čas, da država kaj stori tudi na tem področju. Povprečna slovenska kmetija ima le 3,3 ha obdelovalne zemlje, zato se bodo morali kmetje bolj organizirati, okrepiti pa je treba tudi ekonomsko-kapitalsko moč kmeta in zadrug.

T. GAZVODA

O PRIDELOVANJU JAGOD

METLIKA - Metliška kmetijska svetovna služba vabi vse, ki jih zanima pridelovanje jagod, na predavanju, ki bo v ponedeljek, 6. februarja, ob 18. uri v sejni sobi občine Metlika. O pridelovanju jagod bo predaval dipl. inž. Jani Gačnik.

ŠE ENO RPIZNANJE - Na šesti razglasitvi slovenskih vinskih prvakov, ki jo pripravljajo kmetijski novinarji Slovenije, so med 13 prvaki tudi laški rizling 92 - jagodni izbor in laški rizling 93 - suhi jagodni izbor iz vinske kleti Kostanjevica ter metliška črnina 83 in kolednik laški rizling 93 - izbor iz metliške vinske kleti. Naj povemo, da je po skupnem številu doslej razglašeni prvakov Vinska klet Kostanjevica na zavidi v tretjem mestu. Dostojni si je priborila štiri naslove slovenskega vinskega prvaka. Na sliki: enolog Zdravko Mastnak iz vinske kleti Kostanjevica. (Foto: M. Vesel)

Ministrstvo spet obeta "kitajke"

Odgovor na poslansko vprašanje A. Metelka o obrambi proti toči

LJUBLJANA - Inž. Alojz Metelko, poslanec SLS iz Trebnjega, je ob koncu lanskega julija naslovil na ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo poslansko vprašanje, zakaj v nekaterih primerih obstoječa obramba proti toči ni delovala in zakaj se je zapletlo s kitajskimi raketaми proti toči. Uradniški mlini meljejo počasi in šele sedaj je bil v parlamentarnem gradivu objavljen odgovor.

Iz njega je razvidno, da ima Hidrometeorološki zavod Slovenije, ki skrbi za obrambo proti toči, veliko težav, pa četudi odmislimo nekatera načelna vprašanja o smiselnosti obrambe nasploh, na katere se ni zanesljivih strokovnih odgovorov. Ne glede na to, ali bi v Sloveniji organizirali obrambo proti toči s pomočjo raket ali letal, potrebuje naša država tri meteorološke radarje, ki bi "pokrivali" vse ozemlje in ne le njen osrednji del. To pomeni, da ob radarju na Lisci nad Sevnico potrebujemo še radar v Žikarčah na Štajerskem, kjer je nekdanji bil, in na Slavniku na Primorskem, kjer radarska oprema čaka že skoraj pet let, a radarja vaščani KS Podgorje ne pustijo namestiti.

Še večje težave so z raketami. Ker so, kot zatrjujejo, makedonske slabe kakovosti, so lani naročili 1.500 kitajskih raket, ki naj bi bile ob skoraj enaki ceni desetkrat učinkovitejše in varnejše. Ker pa uvozniku ni uspelo pravočasno pridobiti vseh potrebnih dovoljenj, soglasij in atestov, ni bilo z uvozom nič in opreti se je bilo spet treba na makedonske izdelke. To je povzročilo, da je bila obramba proti toči zagotovljena prekasko, šele ob koncu junija, ko pri nas običajno že lahko divjajo nevihte in se po nebu podjijo točenosni oblaki.

Ministrstvo v dogovoru zatrjuje, da bo letos kitajske rakete zagotovilo pravočasno in da bo obramba proti toči bolje pripravljena, kot je bila lani. Živi bili, pa videli.

- n

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Prim. dr. Peter Kapš

Vino in zdravje (1)

Uporaba alkohola je postala sredstvo za vzdrževanje družabnosti in integralni del raznih ceremonialov, kot tudi način, da se odnosi med ljudmi napravijo formalni ali neformalni. Njegova uporaba se giblje od zdravic, svečanih zaobljub, sklepanja pogodb in verskih obredov do jemanja oz. uživanja z namenom osvoboditi od inhibicije in bežati od anksioznosti, utrujenosti in žalosti. Prekomerno uživanje privede do resnih medicinskih in nevropsihiatričnih bolezni.

Alkoholne pijače se uporabljajo od nekdaj. Bila so tudi obdobja, ko so alkoholne pijače uporabljali kot zdravilo praktično za vse bolezni. Medtem ko je danes znano, da družbena vrednost alkoholnih pijač daleč presega njihove koristi kot zdravila. Alkohol je vreden kot antiseptik, tkivni preservans, sredstvo za čiščenje kože, anestetik, ki ga uporabljamo za blokado živca in kot sredstvo za hlajenje kože. Alkohol je dobro sredstvo za večanje apetita, za relaksacijo in spoznavanje v družbi. Kljub tem prednostim, ko ga pretirano ali indiskriminirano uporabljamo, je nevarnost alkohola večja od prednosti.

Alkohol deluje na vse celice organizma. Najbolj dramatični rezultati delovanja alkohola so na živčnem sistemu, posebno v možganskih in na perifernih živcih. Alkohol, vnesen skozi usta, se hitro absorbira in počasi eliminira. Hitrost njegovega prehoda v kri je odvisna od: prisotnosti hrane v gastrointestinalnem traktu, hitrosti pitja in koncentracije alkohola.

Koncentracijo alkohola v krvi moramo gledati s toleranco, navado in toksikomanijo. Toleranca je odvisna od individualne ob-

čutljivosti in je svojstvena določeni osebi. Navada je reakcija prilaganja, zaradi katere centralni živčni sistem (CZS) manj reagira na pitje alkohola. Alkoholna toksikomanija se kaže v učinkih, ki po prenehanju pitja lahko privedejo do anksioznosti, slabosti, motnje v gastrointestinalnem traktu, navzeje, bruhanja, tremorja, znojenja, tresenja, tahikardije, konvulzije, delirija in halucinacij.

Alkohol lahko odkrijemo v krvi 4 do 5 minut po pitju. Koncentracija v krvi se postopoma dviga prvi dve uri in nato prične padati. Pri stalnih pivcih doseže maksimum prej in tudi prej pade. Koncentracija alkohola v krvi 0,2% je lahka do srednje težka intoksikacija; več kot 0,5 - 0,8% je navadno usodna.

VINO

Vino je v večini držav, razen nekaterih islamskih, dovoljena in prav vsem dostopna pijača. Človek uživa vino več kot 4.000 let. Vino je življenje. Lahko rečemo, da je več kot samo alkoholna pijača.

Literature o vinu je razmeroma malo in govori zlasti o vinu kot alkoholni pijači. Tista literatura, ki so jo napisali gostinci, vinarji ali vinogradniki, obravnava zlasti tehnologijo pridelave vina, ponudbo oz. potrošnje vina. Še manj je literature o kulturnem pitju vina in človekovih reakcijah na takšno pitje.

Zmerno in kulturno pitje vina ni škodljivo in je za poznavalce pravi gastronomski užitek. "Vino je najbolj zdrava in higienična pijača", je napisal Louis Pasteur. Ljudski pregovor pravi: "Mati je zemlja, oče je sonce, vino pa je duša".

(Nadaljevanje prihodnjič)

Dobili Sadjarsko društvo Dolenjske

V petek ustanovni zbor za območje občin Novo mesto, Šentjernej in Škocjan

NOVO MESTO - Po nekajletnih prizadevanjih so sadjarji in vsi, ki jih zanima ta dejavnost, iz občin Novo mesto, Šentjernej in Škocjan prejšnji petek dobili svoje društvo, ki je dobilo naziv Sadjarsko društvo Dolenjske. Tako naj bi s skupnimi močmi storili čim več, da bi se ta veja kmetijstva tudi na tem območju s pomočjo znanosti in stroke čim bolj razvijala. Na ustanovnem zboru je sodelovalo 30 članov.

Kot je povedal predsednik Sadjarskega društva Slovenije Marko Babnik je sadjarstvo pri nas v krizi, zato lahko položaj izboljšamo tudi s takšnim povezovanjem, ki bo prineslo novo znanja in boljše rezultate. Društva, ki jih ustanovljajo po vsej Slo-

veniji, kažejo, da ljudje stroko želijo razvijati.

Sadjarsko društvo Dolenjske bo združevalo sadjarje, ljubitelje in strokovne delavce, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo, ohranitvijo, prometom in prodajo sadja in sadnih izdelkov. Organiziralo bo tečaje, ek-

skurzije, posvetovanja, razstave itd. Sodelovalo bo z domačimi in tujimi organizacijami. Člani društva bodo organizirano nastopali pri trženju, pri prodaji ozimnice, poskušali bodo organizirano nabavljati zaščitna sredstva.

Predsednik upravnega odbora društva je postal diplomirani inženir kmetijstva Igor Hrovatič, ki uči na Srednji kmetijski šoli Grm Novo mesto, kjer ima društvo tudi svoj sedež, podpredsednik pa je Vili Šiško.

T. GAZVODA

HELENA MRZLIKAR gospodinjinski kotichek

Koristi vlaknen v prehrani

Hrana, ki jo uživamo je največkrat preveč prečiščena in obdelana, zato v njej primanjkuje vlaknen. Ta pa so nepogrešljiva v zdravi prehrani. Kaj so vlakna v prehrani? To je hidroskopičen del rastline, kar pomeni, da vpija in zadržuje vodo. Na primer otrobi lahko vežejo vodo za 8,5 odst. svoje teže, vlakna v sadju in zelenjavi pa kar za 10-krat več od svoje teže. Vlakna so odporna proti prebavnim sokovom, ne preidejo v kri in ne vsebujejo kalorij.

Poznamo dve vrsti vlaknen, ki se dopolnjujejo: topna in netopna vlakna. Topna vlakna so pektini, razne smole in sluzi v sadju in zelenjavi. Ta vlakna lahko pijejo zelo veliko vode. Povečujejo volumen hrane in pospešujejo prebavo. Poleg tega zmanjšujejo količino holesterola v krvi, dobrodelno pa vplivajo tudi na bolnike s sladkorno boleznijo. Netopna vlakna, kot sta celuloza in lignin, so predvsem v žitnih zrnih. Otrobi jih vsebujejo do 45 odst. Ta vlakna niso preveč vpojna, zato pa mehanično vplivajo na debelo črevo in

preprečujejo zaprtje. Hrana, za katero rečemo, da je bogata z vlakni, je tista, ki vsebuje vsaj 13 g vlaknen na 100 g.

Kdo mora uživati največ vlaknen? Uživali naj bi jih vsi v vseh življenjskih obdobjih. Predvsem pa so priporočljiva za nosečnice in starejše ljudi, ki imajo upočasnjeno prebavo. Ker imajo živila z vlakni malo kalorij, so nasitna in primerna pri redukcijskih dietah. Največ vlaknen uporabimo s svežim in suhim sadjem, zelenjavo in s kruhom iz polnovredne moke. Če hočemo, da bodo vlakna v prehrani res učinkovita, moramo spiti liter in pol do dva litra vode na dan.

Za vse, ki jih muči zaprtje, velja nasvet: vsak dan naj porabi 17 g otrobov, 400 g kruha iz polnovredne moke, 618 g kuhane korenja, 775 g surovega, kuhanega ali surovega kislega zelja ali 1 kg jabolok. Način prehranjevanja in vsebnost vlaknen v prehrani je povezan z nastankom raka na debelem črevesju in še drugih vrst.

Igor Hrovatič

AGRO, d.o.o.

»KMETIJSKA APOTEKA«
Kastelčeva ulica 3
tel.: 322-560
V specializirani prodajalni vam nudimo:
— veliko izbiro zaščitnih sredstev za varstvo rastlin
— ročne in motorne škroplilnice
— kataloško prodajo traktorških škroplilnic
Delovni čas od 8. — 16. sobota od 8. — 12.

Dovolj sedežev in malo prostora

Zakaj Novo mesto nima mestnega avtobusnega prometa - Gorjanci: mi smo pripravljeno - Število potnikov za nekajkrat manjše - Ni prostora za obračanje avtobusov

NOVO MESTO - Novega mesta ni seznamu evropskih mest z javnim mestnim avtobusnim prometom; v Sloveniji imata tako urejene prevoze Ljubljana in Maribor, kar je razumljivo ob tem, da je mestni promet obvezen za mesta z več kot 100.000 prebivalci. Kaj o mestnem prometu in o avtobusnih progah v novomeškem "zaledju" pravijo v novomeškem podjetju Gorjanci - Potniški program?

"Do zdaj so že naredili nekaj študij o prometu v Novem mestu. Mi smo pripravljeno. Če bi se mesto odločilo za mestni promet, lahko zelo hitro izdelamo vozne ređe in se prilagodimo tudi z vozili," pravi Marjan Smrke, direktor Gorjancev - Potniškega programa.

Zdaj Gorjanci v mesto sploh ne pošiljajo svojih "lokalcev". Za to se je podjetje odločilo potem, ko zaradi "na črno" parkiranih osebnih vozil avtobusi niso mogli več voziti na Glavni trg ali pa so na veliko zamujali. Verjetno gre za enega redkih primerov v Evropi, da se je moral mestni promet na tak način umakniti zaradi nediscipliniranih voznikov osebnih avtomobilov.

Lokalni avtobusi mesto zdaj obvozijo. Voženj, ki jih opravijo avtobusi iz enega primestnega naselja mimo mesta v drugo naselje, ter voženj iz različnih krajev v Novo mesto na glavno avtobusno postajo je skupno precej. Osemkrat dnevno pelje avtobus iz Šmihela v Bršljin in obratno, iz Bršljina samo v Novo mesto vozi 18-krat. Na dan, s tem da v petih primerih pot nadaljša iz Bršljina do Cegelnice in v treh primerih na Muhaber. Iz šentjernejske smeri je na dan 21 avtobusov, iz smeri Otočca 29, iz Trebnjega pripelje avtobus petkrat dnevno, Metlika je povezana z Novim mestom z 10 programi na dan, iz Gabrja pripelje avtobus v Novo

mesto 7-krat, voženj iz Dolenjskih Toplic do Novega mesta je podjetje obdržalo 27, iz Mirne Peči pripelje avtobus 4-krat, in iz Žužemberka 8-krat na dan. "Povsem drži, da zdaj ni

Marjan Smrke

Večerna šola podjetništva

V Novem mestu začetek, v nadaljevanju bo šola tudi drugje po Sloveniji - Zbornica, podjetniki in Gea College

OTOČEC - Tu se je 24. januarja začela večerna šola podjetništva, prva v Sloveniji. Cilj šole je usposobiti podjetnike, menedžerje in njihove sode-

več voženj v mestno središče. Vendar pa avtobusi, ki peljejo skozi Kandijo, ustavljajo tam. Potniku preostane do središča mesta še nekaj sto metrov hoje in v večini primerov to najbrž ni prehuda težava," meni Smrke.

O tem, ali bo Novo mesto v bodoče imelo mestni promet v pravem pomenu besede, lahko samo ugibamo. Omenjeno izganjanje avtobusov, naj je bilo naključno ali načrtno, z Glavnega trga bi najbrž Gorjanci še najlažje pozabili. Bolj bi se poglabili v številke, te pa kažejo, da je v zadnjih treh letih število potnikov na teh progah upadlo za nekajkrat in da mestne ali bolje rečeno primestne vožnje prinesejo podjetju več stroškov kot prihodka. Enako o takih izračunih bi premislilo podjetje tudi o tem, da na končnih postajah primestnih prog avtobusi obračajo z največjo težavo, ker je tam premalo prostora. Vozniki avtobusov Gorjancev so doslej že plačevali kazni, ker so obračali, kjer so vozilo pač lahko obrnili. Reševanje te prostorske stiske pa bi moralo biti bolj kot naloga Gorjancev opravilo koga drugega v Novem mestu.

M. LUZAR

V Šentjerneju se stečaji kar vrstijo

Delavci ostali brez vsega

ŠENTJERNEJ - Kaže, da bo v teh dneh prišlo do oklica stečaja v šentjernejskih Rezistorjih, kjer je zaposlenih več kot 120 ljudi. Gre za del nekdanje Iskre Upori in za večino sedaj v Rezistorjih zaposlenih delavcev bo to že drugi stečaj v štirih letih; sedaj za delavce Rezistorjev tudi ni videti nobene druge možnosti za zaposlitev. Vprašanje je tudi, kaj bo s prostori in opremo te družbe, kajti bili so kupljeni s kreditom Dolenjske banke, ki je bila v prvem stečaju eden največjih upnikov. Tudi nasploh izkušnje kažejo, da v zasebnih firmah, kar Rezistorji so, ni stečajne mase ali pa je zelo majhna. Tako delavci ne morejo pričakovati, da bodo iz stečajne mase dobili, kar jim pripada.

V drugi šentjernejski firmi, Hipotu, ki je nekdanj tudi del Iskre, pa je šla najprej v stečaj njena družba Prons, v kateri je bilo zaposlenih okoli 50 ljudi. Ta stečaj je že končan, stečajne mase je bilo za 1,7 milijona tolarjev, samo za zaostale plače zaposlenih pa bi morali dati 6 milijonov tolarjev.

Dva tedna zatem, ko je upravni odbor Potenciometrov, še ene od hčera Hipota, sprejel program trajnih presežkov, so za to firmo predlagali uvedbo stečajnega postopka, kar je, milo rečeno, zelo nenavadno. A. B.

PREDSTAVITEV NALOG PODJETNIŠKE DELAVNICE

NOVO MESTO - Jutri ob 11. uri bodo v konferenčni dvorani izobraževalnega centra v hotelu Metropol predstavili naloge podjetniške delavnice izbranih učencev četrth letnikov novomeških srednjih šol. Dijaki bodo predstavili naloge, ki so jih naredili v okviru projekta Mladi podjetnik v Krki leta 1994, in sicer: Skodelica sadja, Nova vodica za po britju, Čajčkomanija, Mlečni napitki za športnike in Ronhill malo drugače.

PREDSTAVILI BODO ROJAKINJO

ŽUŽEMBERK - Na predvečer slovenskega kulturnega praznika bo ob 18. uri v avli osnovne šole velik kulturni dogodek. Nastopili bodo otroški in mladinski zbor šole, člani dramskega krožka, recitatorji in gojenci glasbene šole Trubadur. Ob tej priložnosti bo pisateljica Ivanka Mestnik, rojakinja iz Draščev vasi, predstavila svojo knjigo V dedovi grapi. Obiskovalci bodo lahko spoznali ilustratorja Jožeta Kumra, akademskega slikarja iz Dolenjskih Toplic. Knjige in Kumrove slike bodo naprodaj. Organizatorji pripravljajo tudi razstavo, posvečeno Prešernu in obema gostoma. Avtobus bo na prireditve vozil: ob 17.45 z Dvora, ob 17.30 iz Ajdovca in istočasno iz Draščev vasi.

KULTURNI VEČER PRI FRANČIŠKANIH

NOVO MESTO - Na dan slovenskega kulturnega praznika, 8. februarja, bodo v razstaviščnem delu frančiškanskega samostana odprli razstavo p. Mirka Pihlerja in jo pospremil s kulturnim večerom. P. Pihler, ki je vsestranski ustvarjalec, se bo že med mašo ob 18. uri predstavil z govorom o strpnosti kot kulturi, po maši pa bo prebral nekaj pesmi iz svoje prve pesniške zbirke Večerni spomini, medtem ko bo o njem povedala nekaj besed Marija Žvegljič. Sledilo bo odprtje razstave njegovih akvarelov. Kulturni večer bosta obogatila oktet Adoramus in Komorni pevski zbor pod vodstvom br. Marjana Cvitka. Kulturni program se bo začel v cerkvi ob 18.50.

ZA PRAŠIČEREJCE

NOVO MESTO - Kmetijska svetovalna služba občine Novo mesto vabi rejce prašičev na strokovna predavanja, ki bodo v četrtek, 9. februarja, ob 10. uri v sejni sobi Kmetijske zadruge Krka na Grabnu. Dipl. inž. kmet. Peter Pribožič bo predaval o siliranjju krme in gradnji hlevov, dipl. vet. med. Alenka Neudauer pa o plodnosti plemenskih svinj.

PODIJENIŠTVO V VEČERNI ŠOLI - Ker podjetništva ni brez izobraževanja, je začela delovati šola podjetništva. Ker je škoda delovnega dneva, šola ne bo čez dan, zato se je tudi prijel ime večerna šola podjetništva. Na fotografiji: Gospodarska zbornica in združenje podjetnikov ter Gea College neposredno pred pričetkom šole predstavljajo izobraževalni program. (Foto: L. M.)

Večerno šolo podjetništva izvaja Gea College, plačata pa jo pospeševalni center za malo gospodarstvo pri ministrstvu za gospodarske dejavnosti in Združenje podjetnikov Slovenije pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Izobraževalni program bodo v naslednjih mesecih ponovili v vseh slovenskih regijskih združenjih podjetnikov. V Združenju podjetnikov Dolenjske in Bele krajine so večerno šolo podjetništva organizirali najprej zato, ker je tudi prvo slovensko podjetniško združenje nastalo prav v Novem mestu, kot je ob začetku večerne šole podjetništva na Otočcu dejal predsednik Združenja podjetnikov Franc Zavadnik.

L. M.

Cesta se sedaj konča v grmovju

Prometno povezavo med Dolžem in Pangrč Grmom gradijo postopno - Najtežji del na območju KS Stopiče šele pride na vrsto - Krajša pot - Vez med kraji pod Gorjanci

PANGRČ GRM - Potem ko so lani izdali lokacijsko odločbo za cesto Dolž - Gabrje, zdaj še ni znano, kdaj bodo to cesto dogradili. Še največ so naredili na delu ceste, ki spada v krajevno skupnost Dolž.

"Dolški" odsek je v makadamski izvedbi, in sicer ima ta del ceste vse elemente lokalne ceste. Tisti del ceste, ki spada v krajevno skupnost Gabrje, je sicer že asfaltiran, vendar še ne ustreza normativom. Najmanj so doslej naredili na odseku ceste, ki leži na ozemlju stopičke krajevne skupnosti. Na nesrečo graditeljev, predvsem pa domačinov, je to tudi gradbeno najtežji del trase bodoče lokalne ceste, saj bodo morali zgraditi 4 zahtevne serpentine in most preko Klamferja.

Pred leti so regulirali Klamfer pod Pangrč Grmom in od takrat je po trditvah domačinov prehod tega potoka mnogo težji, kot je bil pred urejanjem struge. Ljudi sicer skrbi predvsem to, da vse napovedi o gradnji "stopičkega" odseka ceste ostajajo samo neizpolnjene obljube. KS Stopiče res obljublja, vendar se od obljub tudi v Pangrč Grmu več ne da živeti. Domačini pričakujejo, da bo spomladanska odjuga ugodno vplivala

tudi na gradnjo tega dela ceste.

Cesta od Dolža do Gabrja - sprejeta lokacijska odločba se nanaša na gradnjo ceste in na gradnjo avtobusne postaje v Gabrju - je sicer manjkajoč del sodobne prometne povezave med KS Podgrad in KS Orehovica. Manjka tudi še sodobna pot od Gabrja do Suhadola, vendar to ne pomeni pretirano trdega oreha.

Cesta, čeprav je videti vaška, ni obrobnegega pomena. Ker se sodoben "dolški" odsek omenjene lokalne ceste konča pod Dolžem tako rekoč v grmovju, doseadanji dolški trud s cestro ni bil poplačan. Iz Pangrč Grma ljudje zdaj še zmeraj potujejo v Dolž, npr. na pokopališče, z avtomobilom skozi Stopiče. Ko bo nova cesta, bodo namesto sedanjih 15 kilometrov prevozili do Dolža samo dva kilometra. Zaradi nezgrajene ceste se kraji pod Gorjanci manj povezujejo tudi gospodarsko.

Ljudje v Pangrč Grmu vedo povedati, da jim z različnih naslovov ob-

ljubljajo že vrsto let vodovod in ceste. "Pravijo nam, da vsega ne bomo dobili naenkrat. No, dobili nismo ne naenkrat ne kako drugače še ničesar," so upravičeno zbadljivi domačini v Pangrč Grmu.

L. M.

Metkine ritke še migajo

Toliko prahu, kot ga je dvignilo pet bolj ali manj zagorelih in lepo napeh dekljskih ritk, namazanih s sun mixom, v deželi na sončni strani Alp ni dvignila še nobena reklama oziroma reklamna akcija. Najprej so se, kot je znano, dvignile borke za ženske pravice in protestirale, češ da Krka Kozmetika postavlja žensko v vlogo objekta. Potem so se v polemiko z njimi spustili zagovorniki svobodnejšega pogleda na žensko telo. Debatla se je usmerila celo v ideološko obračune, v Krki pa so si zadovoljno meli roke, saj je prodaja sun mixa skokovito naraščala, reklama pa je med sodelavci porodila še vrsto novih idej.

Leto dni po začetku reklamne akcije za sun mix ritke še niso odpisane. Za potrebe zimske kolekcije jih je Metka Wachter, direktorica Krkine Kozmetike oblekla v smučarske kombinize, in se pohvalila, da so ji prav sporne ritke pomagale, da je prodala za polovico več, kot bi sicer. Reklama je dobila tudi nekatera pomembna domača priznanja, bila proglašena za reklamno akcijo leta, vendar, kot pravi Wachterjeva, je za pravega poslovneža nagrada samo ona, to pa je zaslužek, in ona je z ritkami zasluzila.

IGOR VIDMAR

Ko se dom spremeni v Sonček

Brigita in Jože Kernc sta pred tremi leti in pol v bližini Šentjerneja odprla privatni vrtec

ŠENTJERNEJ - Šentjernejskemu vrtcu že okoli deset let primanjkuje prostora, to sicer poskušajo reševati na različne načine, kar velik del otrok pa mora ostati doma. Pred tremi leti in pol sta Brigita in Jože Kernc, takrat predvsem zaradi brezposelnosti, odprla prvi privatni otroški vrtec s konesijo.

Pred tre leti živela v Ljubljani. Brigita je bila 10 let vzgojiteljica, Jože pa strojni ključavničar. V Dolenji Stari vasi sta zgradila hišo in se želela zaposliti, vendar je bila brezposelnost vse večja. V šentjernejskem vrtcu so že takrat odklonili 40 otrok, zato je bila ena izmed možnosti družinsko varstvo. Na pobudo novomeške občine pa sta se odločila, da bosta spodnji del hiše preuredila v vrtec.

Sprva je bilo v Sončku, kot sta dala vrtcu ime, 16 otrok, število pa je iz leta v leto raslo. Tako je danes 38 otrok v treh skupinah, od jaslic do vključno male šole, zanje pa skrbijo 3 vzgojiteljice, kuharica in varuhinja. Seveda ima pri vsem posebne zasluge Jože. V enem mesecu je spodnji del hiše spremenil v vrtec z vsemi pomožnimi prostori, tudi okolico hiše je opremil z igrali, uto in igriščem.

Za Sonček velja, da ima izdelano lego, obdan je namreč z naravo, daleč od mestnega hrupa, vendar

le dva kilometra iz Šentjerneja. Bližnji hriboček se pozimi spremeni v sankališče in smučišče, poleti se kopajo v bazenu, ki ga postavijo na vrt. Vrtec je ekološko usmerjen tudi po prehrani, hrana gre z njive pravzaprav neposredno v lonec. Česar ne pridelajo doma na njivi, kupijo pri kmetih, ki jih poznajo. Svojo gredico imajo tudi otroci.

Prednost tega vrta so tudi majhne skupine, ki so polovico manjše kot v običajnih vrtcih. Ker je Sonček tudi društvo - Združenje staršev in otrok, so v soustvarjanje otrokove vzgoje vključeni tudi starši. Kot pravi Brigita, ki je hkrati ravnateljica, vzgojiteljica, administratorka in še kaj, je vzgojni program enak kot v javnem vrtcu, vključuje vsa vzgojna področja, poudarek pa je na socializaciji, da se otrok zna vključiti v družbo.

T. GAZVODA

SPET PREMALO PROSTORA - Da sta lahko Jože in Brigita Kernc odprla tretjo igralnico, sta preuredila garažo, vendar se je prostorska stiska spet pojavila, saj je povpraševanje v Šentjerneju in okolici veliko. (Foto: T. Gazvoda)

Rejce skrbijo "čudni kanali"

V belokranjskem društvu rejcev drobnice se boje boleznj, ki jih lahko prinesejo nelegalno pripeljane ovce iz Hrvaške

ŠTREKLJEVEC - Lansko jesen je bilo ustanovljeno društvo rejcev drobnice Bele krajine, njegov predsednik pa je postal Stane Pašič s Štrekljevca pri Semicu. V društvu je včlanjenih okrog 130 rejcev koz in ovac. Veliko članov ima le nekaj živali,

Pašič je prepričan, da ima ovčereja v Beli krajini še veliko prihodnost, saj je povpraševanje po ovcah in jagjenčkih večje od ponudbe. Prav zaradi tega nekateri po čudnih kanalih iz Hrvaške privvažajo ovce v Slovenijo, česar se mnogi rejci boje. A ne zaradi konkurence, pač pa zato, ker se tako lahko prenesejo tudi različne okužbe. Zato bi po Pašičevem mnenju morali narediti red, če želijo, da se bo ovčereja v Beli krajini razvijala brez večjih pretresov. Meni pa, da bi morala primakniti kakšen tolar tudi država.

belokranjsko povprečje pa je deset koz ali ovac na rejca. Le nekaj jih je, med njimi tudi Pašič, ki imajo večjo čredo.

Ovčereja se je začela v Beli krajini razvijati v zadnjih desetih letih, vendar smo, kar se tiče strokovnosti, šele na začetku. Marsikdo, ki je prej ovce redil ljubiteljsko, je ugotovil, da se da z njimi dobro zaslužiti. Tisti, ki želijo z njimi zaslužiti, morajo tudi veliko vlagati in dobro skrbeti zanje," pravi Pašič, ki ima 50 plemenskih ovac. A prav z nabavo ovac s poreklom iz selekcijskega centra so težave, ker jih primanjkuje, tako tudi plemenskih ovnov.

Čeprav so pri Pašičevih imeli kakšno ovco pri hiši že prej, so se v ovčerejo preusmerili pred petimi leti, ko so dali od hiše vse krave. Stane je namreč spoznal, da so prav ovce tiste, za katere bo lahko kljub službi vzorno skrbel. "Razen ob košnji in jagnjitvah lahko en človek sam skrbi za veliko čredo. Nekatere sem slišal, da bi si v naših razmerah lahko rejec zaslužil dostojno plačo s sto ovcami. Vendar v Beli krajini nihče ne živi zgolj od ovac, pač pa so dobrodošla dopolnilna dejavnost na kmetiji," razpravlja Pašič. Morda se bo čez čas le kdo odločil zgolj za ovčerejo, tudi s pomočjo društva rejcev drobnice, kjer že lahko postrežejo s seznamom ponudbe in povpraševanja po ovcah, bodisi za rejo ali zakol. Prav tako organizirajo dvakrat na leto preventivno cepljenje. Lani so cepili tisoč ovac.

M. BEZEK-JAKŠE

Stane Pašič

Pregnancem se še ne mudi domov

Večina od okrog 450 pregnancev iz BiH, ki bivajo v črnomaljski občini, ne razmišlja o vrnitvi, ker nima kam - Vključevanje v dodatno izobraževanje in delo v centru

ČRNOMELJ - Konec lanskega leta je bilo v Sloveniji 23.000 pregnancev iz Bosne in Hercegovine. V črnomaljskem zbirnem centru pa jih je bilo minuli teden 319, še dodatno pa pri družinah v črnomaljski občini okrog 130. Ker pa v BiH želijo, da bi se ljudje vračali domov, je bosanska ambasada v Sloveniji nedavno razposlala anketne liste, katerih ni bilo moč razbrati, kdo se želi vrniti v domovino.

Vodja zbirnega centra za pregnance v Črnomlju ter hkrati direktorica črnomaljskega Centra za socialno delo Vladka Potočar je dejala, da je bila prepričana, da bodo ljudje presrečni, ko bodo dobili anketo. A so ji povedali, da jih najbrž ne bo niti deset, ki bi se bili pripravljeno vrniti v BiH, ker se preprosto nimajo kam.

V črnomaljskem zbirnem centru imajo tudi štiri prostovoljce. Eden dela v mizarški delavnici, ostali pa v izobraževanju, kjer poleg ostalega pregnance učijo tudi italijanščino, nemščino, računalništvo ter jim nudijo dodatno pomoč pri izobraževanju.

To je bilo le dodatno potrdilo, da pregnanci ne bodo tako kmalu odšli iz Slovenije. "Težave pa so, ker je humanitarna pomoč iz meseca v mesec bolj pičila, a tudi, ker si pregnanci - nekateri od njih so v Črnom-

trimesečnem izobraževanju bodo prejeli uradna potrdila o opravljenem tečaju.

Ena največjih težav v zbirnem centru je bila od vsega začetka električna napeljava. Ko so na omrežje priključili deset pralnih strojev, štiri sušilnike, osem bojlerjev ter nekaj štedilnikov, kar je za več kot 300 ljudi, pove Potočarjeva.

Kljub temu jih v begunskem centru po najboljših močeh vključujejo v delo. V okviru psihosocialne pomoči imajo že od prihoda beguncev v Črnomelj organizirano ročno delo. Imajo tudi mizarstvo in šiviljsko delavnico, pomagajo v kuhinji, poučujejo v šoli. Nedavno so prebratli celotno stavbo, v kateri prebivajo. Kmalu bodo začeli tudi s kuharskim in šiviljskim tečajem. Po končanem

M. BEZEK-JAKŠE

O zaupanju in posojilu

Svetniki sicer zaupajo županu, a jih vseeno zanima, zakaj najemati likvidnostne kredite

METLIKA - Točka dnevnega reda o sprejemu sklepa o najemu likvidnostnega kredita se je pripravljalcem 2. seje metliškega občinskega sveta očitno zdela tako obrobna ali celo malenkostna, da niso pripravili niti gradiva zanjo. Župan Branko Matković je podal le ustno obrazložitev, vse to pa je nekatere svetnike precej zmotilo in razvila se je prava polemika.

Sklep naj bi se glasil: občinski svet pooblašča župana, da v primeru likvidnostnih težav odloča o najemu posojila za občinski proračun v okviru zakonskih možnosti in pod najugodnejšimi pogoji. Eden od svetnikov je menil, da je bil župan skrivnostni, sam pa nerad daje "biano menico", če ne ve, za kaj gre. Tudi drugi, ki je sicer zatrdil, da županu zaupa, je poudaril, da se ne more pripraviti na točko dnevnega reda, če

nima gradiva. Razumel tudi ni, zakaj ne bi smeli zvedeti, za kakšen kredit in dolg gre. Tretji je obljubil, da bo podprl sklep, če gre zgolj za reševanje likvidnostnih težav, ne pa, če gre za pokrivanje izgub.

Župan je pojasnil, da ni gradiva, ker dolg občine ni na dnevnem redu seje. Vendar trenutno ni denarja na računu občine, ki mora poravnati zapadle obveznosti. A ima občina obljubljen denar iz nekaterih ministrstev, ki bi morala poravnati račune za lani opravljena dela, a tega še niso storila. Matković je zatrdil, da pri najemanju kreditov prevzema nase popolno odgovornost, da pa tokrat ne gre za zadolževanje, temveč zgolj za premostitev likvidnostnih težav. Zato so svetniki sprejeli sklep, vendar z dodatkom, da župan o najemanju posojil poroča občinskemu svetu na naslednji seji.

M. B.-J.

Sprehod po Metliki

V LJUDSKI KNJIŽNICI SO SE POJAVILI dolgoletni, ki pa ne izmikajo knjig, ampak denar. Zvito zgrabijo knjižničarko med knjižne police, nato pa na drugem koncu praznijo predale. Poleg cvenka so odnesli tudi ključe, kaj več pa jim ni uspelo, saj zaposlene v knjižnici le niso priplovale po prižgani juhi. Še posebno žalostno pri vsej zadevi je to, da gre za osnovnošolce.

PRI OSEBNIH VABILIH, ki jih pošilja Ljudska knjižnica ob najrazličnejših kulturnih prireditvah državljanom, se je izkazalo, da so jih najbolj veselili ljudje, ki takšnih vabil ne prejmejo prepogostokrat. Prejemniki izrazijo radost z obiskom prireditve, "elitni" del naslovnikov pa pismo brzkone zabiše v koš za odpadke, misleč si: "Le kaj vzemirjate moj večerni mir z rečni, ki niso po meri moje duše in mojega zanimanja!"

V GOSTILNI PETRA BADOVINCA na Jugorju bo danes ob 19. uri predstavitev posebnih volnenih izdelkov podjetja Bio Nova z Jesenic. Vstopnine ne bo, vsak zakonski par bo dobil posebno spominsko darilo, poleg tega bodo obiskovalci brezplačno pogoščeni, pripravljenci bodo izžebali dragocene nagrade, manjkalo pa ne bo tudi glasbe in humorja.

Trebanjske iveri

RADODARNOST - Svetnik dr. Franc Žnidarič (DeSUS) se je strinjil s tistim, kar je povedal predsednik občinskega sveta dr. Pavlin, da v politiki ni nič radodarnosti. Poudaril pa je, da se ne počuti kot opozicija, ampak kot član sveta, in pozval je strpnosti in delu v prid vseh ljudi, zoper strankarsko delitev.

UBOGI LOJZE - Predsednik sveta Pavlin je ob predstavitvi nadzornega odbora občinskega sveta vprašal Draga Kotarja, ali pozna Alojzija Metelka, kandidata za predsednika tega odbora. Kotar je na zajedljivo vprašanje odvrnil v podobnem tonu: "O, poznam ga, poznam, le sprašujem se, kako bo vse to zmogel ubogi Lojze!"

NADOMESTILO - Najbolj žolčna polemika se je na petkovem občinskem svetu razvila okoli vloge bivšega predsednika trebanjskega občinskega izvršnega sveta Jožeta Rebolja. Rebolj bo odšel spomladi na 3-mesečno usposabljanje v Anglijo in je zaprosil za 6-mesečno denarno nadomestilo in da bi v tem času ostal v delovnem razmerju. Župan Pungartnik, svetnika Božo Kravcar (SLS) in Franc Žnidarič so bili za to, da bi Rebolju ugodili, češ da zaradi 4,8 plače ne bo hudič vzel občinskega proračuna. Predsednik sveta Pavlin je bil odločno proti, češ da je to čisto darilo in da država omogoča Rebolju 3 cele plače. Kravcar, ki je v bivši trebanjski občinski skupščini več kot 4 leta vodil kadrovske komisije, se je razburil, češ da točno ve, kako je Pungartnik "spulil" Rebolja iz davčne službe in kaj so sklenili in kaj Rebolju obljubili. Potem je povzdignil glas: "G. Pavlin, ne strinjam se s tem, kako vodite sejo. Gospod predsednik, če ne boste članom gledali v oči, ne bom hodil na seje jaz in še kdo ne!" Pavlin je odvrnil: "To je napad name! Če boste tako vpili, je morda bolje tako!" Po daljšem natezanju so zadevo prelozili.

Občinski urad s sedmimi delavci

Koliko zaposlenih bodo potrebovali na metliški občinski upravi, bodo določili po sprejemu statuta občine - Letošnja občinska poraba 233 milijonov tolarjev

METLIKA - Prva letošnja seja metliškega občinskega sveta, ki je bila pretekli teden, je trajala kar pet ur, največ časa pa so svetniki namenili občinski upravi. Pred volitvami je bilo v metliški občinski upravi 19 zaposlenih in trije funkcionarji, po volitvah pa z županom vred le še pet. Vsi ostali so prešli v upravno enoto ali v izpostavo ministrstva za obrambo.

Župan je predlagal, naj bi občinska uprava delovala brez oddelkov in referatov, torej kot urad, ki bi ga vodil župan brez tajnika, sistematično pa je še osam delovnih mest s prav toliko zaposlenimi. Seveda je ta sistematična še začasna in jo je moč na vsaki seji občinskega sveta spremeniti.

Svetniki so po eni strani razumeli županovo hitrost pri sistematični delovnih mest, toda hkrati so opozorili, da prehiteva in tako gradi od strehe proti temeljem, kajti najprej bi morali sprejeti statut občine in še

potem akte, med katere spada tudi sistematizacija delovnih mest. Poleg tega še ni bilo govora o finančnem planu, zato svetniki niso vedeli, koliko zaposlenih bo občina sploh sposobna plačevati. Eden od razpravljalcev je predlagal, naj bi nekaj delovnih mest združili, drugi pa je bil prepričan, da bo osam zaposlenih komaj zadostovalo za vsa dela. Zbodel pa jih je tudi člen, v katerem je bilo zapisano, da o pritožbah zoper posamične akte iz izvirne pristojnosti občine ponovno odloča župan.

M. BEZEK-JAKŠE

"V politiki ni nič radodarnosti!"

Komentar predsednika občinskega sveta Trebnje dr. Marjana Pavlina na pripombo župana Cirila Pungartnika - Zapleti ob imenovanju sekretarja sveta Pavla Rota

TREBNJE - Ali že po 2. zasedanju občinskega sveta v Trebnjem lahko govorimo o tem, da se je sicer neformalna koalicija treh desnosredinskih strank (SKD, SLS in SDSS), ki je na zadnjih lokalnih volitvah za občinski svet dobila več kot dve tretjini svetnikov, začela kručiti? Na petkovi seji sveta, kjer so večino od 4 ur zasedanja posvetili kadrovskim in organizacijskim vprašanjem, namreč nekateri svetniki SLS in SDSS že niso hoteli slediti glasovnemu stroju, ki ga je, včasih celo nekoliko avtoritarno, usmerjal predsednik občinskega sveta dr. Marjan Peter Pavlin (SKD).

Potem ko je svet gladko izvolil za svojega podpredsednika 45-letnega Antona Straha s Kamnega Potoka, prvaka trebanjske podružnice Slovenske ljudske stranke, se je zalomilo že pri imenovanju sekretarja sveta. Predlog za imenovanje 37-letnega grafičnega delavca Pavleta Rota iz Pristave 26, Trebnje, za začasnega sekretarja je podal le občinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov. Župan Ciril Metod Pungartnik (LDS) je dejal, da predlogu za sekretarja ne nasprotuje, da pa je treba le opredeliti pristojnosti občinskega sveta in občinske uprave. Božo Kravcar, Vinko Tomažin (oba SLS) in Drago Kotar (ZLSD) so menili, da ni prav, da dobijo za tako pomembne funkcije nepopolno obrazložitev kar na mizo, da kandidata ne poznajo in jih zanima, kaj je po poklicu (tega podatka ni bilo v obrazložitvi, op. p.).

Predsednik Pavlin je dejal, da je zadeva šla na mandatno-imunitetno komisijo, v kateri so tudi člani SLS. Predsednik omenjene komisije Jože Smolič (SLS) je pojasnil, da je obrazložitev pomanjkljiva, ker je bilo le teden dni časa, a ker so v njej člani strank, bi ji lahko zaupali. Franci Smolič (SKD) ga je dopolnil, češ da so vse stranke že 20. januarja dobile dopis, da lahko do 25. januarja dajo pripombe o kandidatu. Župan Pungartnik je predlagal, naj bi predlog o imenovanju sekretarja sveta umaknili do naslednje seje.

Zatem se je na seji v nekaj stavkih predstavil kandidat za sekretarja sveta Pavle Rot in poudaril, da te funkcije ne želi opravljati poklicno, ampak honorarno. Ko je že drugič hotel predsednik Pavlin dati predlog za imenovanje sekretarja na glasovanje, je vskočil svetnik Janez Anton

Menili so, da gre za načelo "Kadija te tuži, kadija ti sodi".

Župan je pojasnil, da je takšna rešitev dopustna in ni sporna, vendar je vseeno predlagal spremembo. Tako bo o pritožbah odločal občinski svet. Dejal je, da je za letošnje leto za metliško občino predvidenih 233 milijonov tolarjev porabe, ni pa pristal na združevanje delovnih mest, ker v glavnem niso združljiva. Pač pa se je strinjal, da bo za začetek na občini poleg njega zaposlenih še šest ljudi, medtem ko vsaj za sedaj lahko shajajo brez svetovalcev za družbene dejavnosti in za prostorsko načrtovanje.

M. BEZEK-JAKŠE

UČNA URA DEGUSTACIJE - Prizadevni člani drašičke soseskine zidanice so konec preteklega tedna pripravili učno uro degustacije, ki jo je vodil enolog dr. Julij Nemanič. Vinogradniki, ki so poskusili 15 vzorcev vin, so do zadnjega kotička napolnili soseskino zidnico, kar dokazuje, da je zanimanje vinogradnikov za ukveliko. V Drašičih razmišljajo, da bi pripravili tudi učno uro degustacije za ljubitelje dobrega vina, ki niso vinogradniki. Sicer pa so drašički vinogradniki ob tej priložnosti izdali tudi letno o decembrskem ocenjevanju vin v soseskni zidnici ter pridelovalcem najboljših vin podelili priznanja. (Foto: M.B.-J.)

ŽUPAN IN SEKRETAR - Župan Ciril Pungartnik med premorom na petkovi seji občinskega sveta v Trebnjem čestita sekretarju občinskega sveta Pavletu Rotu ob njegovem imenovanju. (Foto: P. Perc)

dr. Marjan Pavlin, predsednik občinskega sveta Trebnje

ŽUPAN PUNGARTNIK PROFESIONALEC

TREBNJE - 31. marca letos poteče trebanjskemu županu Cirilu Pungartniku delovno razmerje po zakonu o funkcionarjih. V občinskem svetu so v petek sklenili, da bo župan opravljal to funkcijo poklicno. Predsednik občinskega sveta dr. Marjan Pavlin se je ogreval za formulacijo, da župan opravlja funkcijo poklicno do sprejema občinskega statuta.

PRVA TURISTIČNA KMETIJA

RIBNICA, SV. GREGOR - V ribniški občini se pristojni organi v sodelovanju s kmetijsko svetovalno službo in drugimi prizadevajo, da bi tudi pri njih začel turizem na kmetih. Prvi začetki so že tu. V Danah je usposobljena za turizem kmetinja Alojza in Bernarde Arko, ki ima 8 postelj, v vasi Graben na Slemenih pa kmetinja Olga Drobnik s štirimi posteljami. V Slemenih so še tri kmetije, ki nameravajo imeti tudi turistično dejavnost; v vsej ribniški občini pa je še 8 kmetov, ki bi želeli kreniti po turistični poti.

Na Slemenih jeseni tudi Krekov dan

Dve prireditvi v katalog "Počitnice na vasi"

RIBNICA, SV. GREGOR - Na Slemenih oz. pri Sv. Gregorju so imeli v minulih letih že nekaj turističnih prireditev, za reklamiranje katerih pa so bolj slabo poskrbeli, zato tudi obisk ni bil velik. Ena takih je "Kostanjeva noč", ki je bila dve leti zapored v Črncu, Brinovščici in Zadnikih.

Zdaj pa so mladi Slemenci resneje poprijeli. Skupaj s predstavnik občinske skupščine, Upravne enote in Kmetijske svetovalne službe so se te dni dogovorili, da bodo sodelovali s turistično agencijo Vas in v okviru CRPOV (celostni razvoj podeželja) letos v katalogu te agencije predstavili dve prireditvi.

Prva bo v soboto, 3. junija, dopoldne pri Sv. Gregorju. Takrat bodo v okviru zamisli "Obudimo stare običaje" izvedli kmečke igre, na katere bodo povabili ekipe kmečke mladine iz vseh sosednjih občin in občine Cerknica, s katero že leta ribniški kmetijci gledno sodelujejo.

Druga prireditve pa bo Krekov spominski dan. Ta bo v soboto, 25. novembra, potekal pa bo pod naslovom "Spomin na velikega rojaka". Janez Evangelist Krek (1865-1917), profesor bogoslovja, poslanec na Dunaju in deželni zbor v Ljubljani in organizator krščanskega socialnega gibanja, je bil namreč rojen pri Sv. Gregorju. V pomoč kmetom in delavcem je predlagal ustanovitve združenj, socialno zavarovanje itd. V spomin na velikega rojaka bodo tisti dan odprli razstavo o njegovem življenju in delu.

J. P.

Kočevje oživlja turistično društvo

Po ostavki prejšnjega so za novega predsednika Turističnega društva Kočevje izvolili inž. Janeza Žlindro, direktorja M-KG Kočevje - Dela bo več kot dovolj

KOČEVJE - "Turizem je gospodarska panoga, ki na Kočevskem se ni zaživila, čeprav imamo neokrnjeno naravo, veliko naravnih lepot in kar nekaj kulturnozgodovinskih, arhitekturnih in drugih zanimivosti," je v uvodnih besedah na občnem zboru Turističnega društva Kočevje 24. januarja poudaril Alojz Petek, ki je sklical ta zbor.

Turistično društvo Kočevje je tako rekoč počivalo, odkar je prejšnji predsednik dal ostavko. Zanimanje za Kočevsko pa je vedno večje, a tu ni društva in ne organa, ki bi Kočevsko kot turistično zanimivo pokrajino predstavil svetu in privabil turistice.

Na zboru so v razpravi ugotovili, da je treba ponovno odpreti turistično pisarno v Kočevju, izdati turistični vodnik po Kočevski in izšolati turistične vodiče, poskrbeti za olepšavo krajev, turistično urediti jezero z okolico, sodelovati pri ustanovitvi občinske Turistične zveze (zdaj deluje

taka zveza le za del Obkolpja) in regionalne Turistične zveze ter pridobiti nove člane.

Razprava je bila pogosto ostra. Predvsem pa so gojili, da ni bilo pristojnega nobenega predstavnika občine, saj brez vsestranske pomoči občine turizem ne bo možno oživiti. Več razpravljalcev je še posebno poudarilo, da je turizem industrija bo-

inž. Janez Žlindra

dočnosti in da na Kočevskem ni potreben nikakršen naravni (narodni, regijski) park. Nakazali so tudi možnost za ustanovitev turističnih društev v Kočevski Reki, Stari Cerkvi in Šalki vasi. Ta društva naj bi nato združili z

NOVO TURISTIČNO VODSTVO

Na občnem zboru so izvolili za predsednika Janeza Žlindro, direktorja M-KG Kočevje, za člane pa Ano Ogorelec, Alojza Pretnarja, Ivana Merharja, Julko Fajfar, Leo Oražem in Martina Marinciča. V nadzorni odbor so bili izvoljeni: Alojz Vidic, Tone Piškur in Matija Kobola.

že obstoječima obkolpskima društvoma v občinsko turistično zvezo.

J. PRIMC

RAZSTAVA ILUSTRACIJ MARIJE PRELOG

SEVNICA - V sevniški občinski knjižnici bo od petka, 3. februarja, do 10. februarja na ogled razstava del akademске slikarke Marije Prelog, ki se zelo rada ukvarja z ilustriranjem knjig, zlasti za najmlajše. Na tej razstavi si bodo obiskovalci lahko ogledali predvsem koščke iz živalskega sveta, tako, kot so si ga zamislili otroci.

ŽOLČNA DEBATA NA SKUPŠČINI

SEVNICA - 14 programov, od tega 10 satelitskih, lahko spremljajo uporabniki oz. solastniki KRS Pečje, ponekod, zlasti na Glavnem trgu pa je kakovost signala zelo slaba. Tudi zaradi tega, ker ljubljansko zasebno podjetje Skyline, poverjeno le za vzdrževanje, dela precej po domače, saj je nazadnje mimo KRS Pečje napeljal signal do okrog 100 uporabnikov na Cesti na Dobravo in Trgu svobode in pobralo denar, tako da so lahko ti uporabniki prišli do signala za okrog 350 mark ceneje kot prej, KRS pa se je obrisal pod nosom za običajni prispevek za infrastrukturo. Zavaljo tega in nekaterih drugih primerov je bilo na petkovi skupščini RKS Pečje-Sevnica obilo žolčne debate. Naposled so le izvolili novo vodstvo KRS, 7-članski upravni odbor za predsednika skupščine pa Friderika Pečnika.

UMETNIŠKI VEČER OB KULTURNEM PRAZNIKU

SEVNICA - Tukajšnja zveza kulturnih organizacij priredi v počastitev slovenskega kulturnega praznika umetniški večer. V soboto, 4. februarja, ob 18. uri se bo v kulturni dvorani GD v Sevnici predstavil gledališki igralec Zvone Hribar z dramatičnim Cankarjevih Pisem Ani. V uvodnem delu umetniškega večera bodo nastopili trije mladi sevniški glasbeniki, in sicer študentka akademije za glasbo Valerija Vovk s flavto ter Katja Krnc in Dejan Brečko, dijaka Srednje glasbene šole v Ljubljani. Za sceno bodo poskrbeli sevniški likovniki, sponzorji prireditve pa so Cvetličarna Valentina Sevnica, Restavracija Panorama Boštanj in Restavracija Peter Žuraj Sevnica.

NOVI PROSTORI - Sevniško izpostavo krške območne enote Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije je pretekli četrtek prijetno presenetil s svojim obiskom generalni direktor zavoda Franc Košir. Prijemal se je za delovne razmere v novih prostorih izpostave v prtiličju prizidka zdravstvenega doma na Trgu svobode 12, za HTC, in pohvalil skrb za zavarovance, ki bodo imeli posledje dostop tudi z invalidskimi vozički.

Drobne iz Kočevja

NOVI RAZGLEDI - V parku nasproti stavbe stare gimnazije so minuli teden podrli več dreves in tako odprli pogled na kočevsko "zanimivost", na katero je na nedavnem predavanju o urbanističnih področjih Kočevja opozoril tudi umetnostni zgodovinar Gojko Zupan. Gre za skrpalco drvarnice in garaž.

PRVA POROKA PO NOVMEM - Prva poroka po reorganizaciji občine je bila minulo soboto. Mladoporočnica Mirana in Aleksandro je poročil novi načelnik upravne enote Bogomir Stefančič.

PROTIPROPAGANDA - Na Kočevsko vodijo turisti vodiči od drugod, ker jih v Kočevju nimajo. Stari so pomrli, novih pa niso usposobili. Vodiči iz Ljubljane in drugod pa izletnike v avtobusu opozarjajo le: "Zdaj se peljemo skozi Velike Lašče. Zdjaj skozi Ribnico. Zdjaj smo pa v Kočevju". Za tako protipropagando pa niso krivi toliko vodiči, kot so domačini, ki nimajo nobenega propagandnega gradiva o Kočevski.

NIC NE DELUJE - Dva objekta sta osnova za privabljanje turistov, a nobeden ne deluje. Bazen je že dolgo zaprt in je nazadnje služil menda za skladišče, smučišče v Dolgi vasi pa je "lastnil" Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, vlečnici so odklopili elektriko, teptalni stroj pa propada na nekem dvorišču.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

Zakaj ne kandidira za nosilca turizma na Kočevskem? Ker so vsi dosedanj nosilci neslavno propadli.

Ribniški zobotrebci

"MI IMAMO SE FAJN..." - Tako poje tista popevka. In zdaj, po reorganizaciji občin, občinarke sprašujejo uslužbenke nove upravne enote, kako se kaj imajo po novem. One pa odgovorjajo: "Imamo se fajn". Na vprašanje, če je to res, pa so za časopis odgovorile: "To ni važno. Hvalimo se zato, da so nam 'fovš'. To je glavno. Me smo državne uslužbenke, one pa občinske, in smo me nekaj več."

BOLJE V NOVI OBČINI - Ribničanje pravijo, da je v novi občini boljše, kot je bilo v stari. Ko je v decembru, še v stari občini, zapadel debel sneg, ga dva dni sploh niso pluzili. Ko ga je minuli teden, pod novo občinsko oblastjo, zapadlo komaj nekaj centimetrov, pa so ga takoj spluzili in posipali cesto, da je bila vozalna res varna. Vprašanje pa je, če ta hvalna ni prezgodnja.

RIBNIČANJE BODO ZDRAVI - Ribničanje nekaj dajo na svoje zdravje, zato bodo za 23. februar organizirali predavanje o zdravljenju zelišč. Predavatelj bo z Inštituta za hmeljarstvo iz Celja. Kasneje pa bo še predavanje o zelenjavi, ki je tudi zdrava in podaljšuje življenje. Zdravniki trdijo, da dje živi tisti, ki je zelenjavno, tisti, ki je meso, pa je bolj pameten. Ribničanje imajo pameti še preveč, zato meso privoščijo sosedom Kočevjarjem.

Sevniški paberki

CONA - Obrtna cona v Boštanjju slovi po "najtežjih" obrtnih, njihov tokrat bolj bulvarni sloves pa v zadnjem času izborno prenašajo tudi v sevniške loge močno zrahliani dobrososedski odnosi, ki so jih produkcijale razne aferice in stilu junakov iz filmov Love story in Bonny and Clyde. Da, tudi pesmico o dogodkih v "prepevanih" cona znajo številni že na pamet.

RAZPOZNAVANOST - Lamperčič, zaselek vasi Drožanje, prebivalec sevniške občine niso bile najbolj znane, čeprav so slovele po dobri kapljici. Naš bralec, ki se nam je predstavil s celim naslovom, a želi vseeno ostati anonimni, nam sporoča, da bo ta zaselek gotovo bolj razpoznaven, odkar je bil izvoljen za sevniškega župana Jože Peternel, ki ima tam svoj dom. Krajani so si že pred leti zgradili vodovod, telefon in asfaltni cestno, k vsemu pa je po besedah našega informatorja veliko prispeval sedanji župan, zato mu nihče ne bo mogel očitati, da je kot župan za to uporabil družbeni denar. So pa Lamperčič tudi dobro zavarovan kraj, saj na vsaki strani grička domuje po en policist, v sredini pa vojaški referent. Lamperčiči imajo tudi cerkev sv. Martina, kamor rad prihaja župnik.

POŠTA - Uslužbenici sevniške pošte so nam potožili, da se jim godi krivica, ko se vedno znova znaša nad njimi, se pritožuje in godrnja nek fini sevniški gospod. Ker so ti pojavi na sporedu "le" enkrat mesečno, se lahko vsaj nekoliko tolažijo, da je to maltretiranje, ki so mu pogosto priča tudi kar številne stranke, posledica gospodove mene ali pa vpliva polne lune. Pa še to pristavili, da se to končno tudi oni samo ljudje, zato ne zanikajo, da naredijo večih tudi kakšno napako.

Veliko načrtov

Svet KS o preteklem in bodočem delu

LOŠKI POTOK - Iz poročila, ki ga je podal Janez Bambič, je razvidno, da je krajevna skupnost Loški potok kljub pičo odmerjenim sredstvom in nekaterim negativnim ocenam veliko postorila. V preteklem letu je bilo saniranih veliko krajevnih in vaških cest, obnovljena je bila telovadnica v osnovni šoli, postavljena sta bila dva tv pretvornika. Omeniti velja tudi gradnja čistilne naprave in pripravo ultra dezinfekcije vode, tako se lahko sedanja občina Loški potok v okolici ponaša z najčistejšo vodo. Ker ni prave kanalizacije, ostajajo problemi odpadne vode, to pa se finančno tiče tudi širšega območja.

V letošnjem letu bodo nadaljevali s popravilom cest, izdelali projekte za kanalizacijo in čistilne naprave, uredili parkiranje v centru, dokončali cesto Hrib - gornji del Retij, razsvetlili nekatera križišča in še kaj. Župan Janez Novak je poudaril pomen obstoja obeh krajevnih skupnosti. Meni, da bi morala KS tudi v bodoče prevzeti nekatero obveznosti, saj občina trenutno še ne bo mogla zaživeti v polnem pomenu. Ustanove naj se vaskne skupnosti, ki naj bi postale pravne osebe in tako pomagale gospodariti, seveda v mejah zmoglosti.

A. K.

SNEGULJČICA IN SEDEM ŠKRATOV - Na pravljico o Sneguljčici in sedmih škrtih spominja tudi najmanjša slovenska občina Oslinica, ki nima le najmanj prebivalcev, ampak tudi najmanjši občinski svet, ki šteje poleg župana še sedem svetnikov. Na fotografiji: z zadnje seje občinskega sveta Oslinica, na kateri so župan Anton Kovač (obrnjen s hrbotom proti nam), levo od njega svetnica učiteljica Mirjana Sercer in ostali svetniki. (Foto: J. Primc)

Trda pogajanja Stillesa z upniki

Krizni menedžment po treh mesecih od prihoda svoje ekspertne skupine zadovoljen z rezultati - Delo lahko zdaj izbirajo - Preoblikovanje organizacijske kulture

SEVNICA - V Stillesu pravno še vedno obstajajo tri samostojna podjetja, dejansko pa Stilles (spet) deluje kot eno podjetje, pod eno streho, z enim strokovnim štabom. Ta se zaenkrat kaže navzven predvsem v celjski ekspertni skupini Argus, ki je pred tremi meseci prevzela krizni menedžment v Stillesu. Prva faza najbolj odmevnih ukrepov, ko so 55 delavcev uvrstili med trajne presežke, je mimo. "Prehajamo v drugo fazo ukrepov, ki niso tako odmevni, a so zelo pomembni. Gre za preoblikovanje organizacijske kulture," je poudaril Franc Rovere, ki ima na skrbi organizacijo poslovanja.

Postopek glede trajno presežnih delavcev je po njegovem potekal zelo hitro, korektno in je izveden v okviru pričakovani ljudi, ki so bili prizadeti. Dvema tretjinama presežnih delavcev so pomagali bodisi pri iskanju poti do druge zaposlitve ali do upokojitve. V t.i. odprti zaposlenosti na sevnškem zavodu za zaposlovanje naj bi se znašlo okrog 15 delavcev.

Načrtujejo povsem nov sistem plač in iščejo strokovnjake, predvsem ekonomiste, inž. lesarstva in arhitekta interierja. Odmev je velik.

Po besedah direktorja Stillesa Vojka Rovera pri skupnem kazalcu poslovanja ni nepomembno niti to, da so morali svoje terjatve zmanjšati za približno 450.000 mark, ker so ugotovili, da so napihnjene. "Generalno gledano, se je zadolženost Stillesa v tem obdobju zmanjšala skoraj za pol-drugi milijon mark, realno pa za približno 800.000 mark. Čeprav smo

lahko z doseženimi rezultati zadovoljni, pa moram priznati, da smo nekoliko več pričakovali pri sporazumevanju z upniki, ki so se zvečine pokazali kot zelo trdi pogajalci, ki ne odstopajo od svojih terjatev. To govori najmanj dve stvari: prva in pozitivna je ta, da zaupajo, verjamejo v

Franc Rovere

Stilles, da je to dobra firma, da bodo lahko svojo terjatev lahko vnočili tudi na daljši rok. Na drugi strani pa nam to predstavlja veliko težavo, ker za

• Dve tretjini potrebnih surovin predstavlja bukovina in že zdaj morajo imeti zaloge za celotno poslovno leto. Po besedah direktorja Stillesa Vojka Rovera so prve letošnje ocene zelo optimistične, saj zdaj lahko delo že izbirajo. Pridobili so nove trge, predvsem preko velikih sistemov oz. podjetij, kot sta Kovinotehna, Alpos, pa tudi Projektinženiringa Velenja in angleške ambasade. Kot zelo obetavno se kaže zlasti rusko tržišče. Med drugim so že opremili tudi Jelcinov teniški klub, v Zagrebu so opremili prihod papeža, pri nas pa kabineta predsednika države Milana Kučana ter vlade dr. Janeza Drnovška in tudi njegovo tiskovno središče.

zmanjšanje stroškov financiranja nismo dosegli toliko, kot smo načrtovali. Problem je, ker to podjetje nima toliko premoženja, ki bi prišlo v upoštevanje za dezinvestiranje, da bi se zmanjšale obveznosti," je povedal direktor Rovere.

P. PERC

Senovo ne sme spustiti denarja

Po zakonu o zapiranju rudnikov rjavega premoga naj bi senovski rudnik iz državnega proračuna v tem letu smel izkoristiti 518 milijonov tolarjev - Mu bo uspelo?

SENOVO - V senovškem rudniku so zadovoljni s sprejemom zakona o zapiranju rudnikov, ki jim do neke mere omogoča preživetje v naslednjih dveh letih. Čeprav zakon namenja v tem letu za zapiranje Senovega 518 milijonov tolarjev (78 za subvencije zaradi omejenega izkopa premoga, 76 za fizično zapiranje in 364 za reševanje delavcev), pa se v rudniku bojijo, da jim večina denarja ne bo uspelo porabiti.

Eden osnovnih vzrokov za to, kot je dejal tehnični vodja rudnika Drago Klanšek, tiči v neprilagodljivosti državnega aparata. Pri pasivnem reševanju presežkov delavcev nimajo pravih zakonskih podlag, saj bi po sedaj veljavnih zakonih lahko upokojili in dokupili leta le nekaj delavcem. Na področju pre zaposlovanja, kjer

• Na Senovem so veseli ponudbe velenjskega podjetja Stell, ki je lani prodalo 8.000 oken in 3.000 podstrešnih stopnic, za to leto pa ima že podpisane pogodbe za prodajo 10.000 oken in 6.000 stopnic. Program je zanimiv tudi za tuje trge. Na Senovem naj bi izdelovali lesene dele, za kar bi po pričetku zaposlili najprej 10, pozneje pa še 25 rudarjev. Podjetje Stell predlaga, da bi rudnik zagotovil iz sredstev za pre zaposlitev delavcev 64 milijonov tolarjev (800.000 mark) za prostor in opremo, ki bi ju nato podjetje najelo ali pa odkupilo na leasing. Bo država sposobna narediti takšen korak?

bodo imeli na voljo kar 364 milijonov tolarjev, pa se bojijo, da državne spodbude ne bodo tako velike, da bi pritegnile podjetnike k odpiranju novih delovnih mest ravno za rudarje.

• **REORGANIZACIJA** rudnika ostanejo tu zaposleni še 303 delavci, od katerih jih kar polovica nima niti končane osnovne šole. Po sedaj veljavni zakonodaji jih rešijo le 41, od tega 17, če bodo uspeli zaposlitve pri drugih delodajalcih, in 16, če bo Senovo res dobilo nekaj novih delovnih mest za rudarje. S prilagojenim zakonom o dokupu let, predčasnem upokojevanju delavcev in predvsem invalidov (teh je v rudniku 47), s sofinanciranjem samozaposlovanja, z ustreznim odpravnino ter z zaposlitvijo na novih

delovnih mestih bi razrešili 124 delavcev.

Do sprejema državnega proračuna veljajo za vso Slovenijo enaki pogoji za pridobivanje sredstev za podjetniške programe, t. j. 500.000 tolarjev za novo delovno mesto, kar pa ni preveč veljavno za podjetnike. V rudniku Senovo so prepričani, da bi država morala ponuditi več za novo delovno mesto, saj je v tujini njegova cena okrog 60.000 mark.

B. DUŠIČ GORNIK

"NA VAS JE, DA DENAR IZKORISTITE!" - Tako je rudarje že pred sprejemom zakona opozarjal državni sekretar za energetiko Boris Savič. Rudnik se je za pomoč obrnil tudi na občino Krško, a doslej še ni odziva. Če rudnik in lokalna skupnost ne bosta znala najti podjetnikov s programi, ki bi lahko zaposlili rudarje in izkoristili državni denar, jim drugi ne bodo pomagali, saj težko čakajo na morebitna neporabljena sredstva. (Foto: B. D. G.)

Jastrebi prežijo na Posavje

Posavski poslanci in župani so za sodelovanje - K združevanju vabijo tudi sosednje nove občine

KRŠKO - Trije posavski poslanci v državnem zboru in državni svetnik so se v ponedeljek sestali s posavskimi župani, da bi se dogovorili o skupni regionalni politiki v bodoče ter oblikovali neformalni usklajevalni organ. Tako naj bi končali agonijo, v kateri Posavje izgublja v primerjavi z drugimi regijami.

Po izmenjavi mnenj o posavskem sodelovanju so oblikovali posebno izjavo, ki jo bodo podpisali prihodnji četrtak v Brežicah. Sklicatelju naslednjega sestanka Marjanu Šetincu so poverili, da naveže stike s sosednjimi občinami (Radeče, Kozje, Podčetrtek, Škofjanec, Sentej, Senta), ki so že nakazale interes za sodelovanje s Posavjem.

Vsi skupaj naj bi z odprtim pismom predsedniku vlade in parlamenta zahtevali odločitev o tem, ali priznavata regijo Posavje, opozorili na odrijetost regije pri delitvi proračunskih sredstev in še na to, da okrog 100.000 prebivalcev nima niti enega svojega kadra v ustanovah na najvišji državni ravni. "Do danes je vsaka ustanova, ki je prišla v Posavje, rezultat izsiljevanj in zakonskih dopolnil, niti ene ni vladna sama zapisala," je dejal Branko Janč. Do prihodnjega sestanka bodo skupaj z gospodarsko in obrtno zbornico pripravili tudi predlog regionalnega sodelovanja z zagrebško županijo.

Župani in poslanci, oboji neposredno voljeni in zato odgovorni Posavcem, naj bi v omenjeni izjavi še podpisali, da bodo storili vse, da Posavje dobi vse potrebne ustanove in s tem tudi status regije. Obenem pa, da se bodo dogovorili o lokacijah regionalnih ustanov in navzven nastopali enotno, da le-te sploh dobijo. Zato naj bi v izjavi tudi podpisali, da ne bodo delali v škodo in proti oblikovanju regije in regionalnih ustanov. Za lažje delo bodo že do naslednjč pripravili spisek vseh ustanov, ki pripadajo regiji. S podpisom naj bi se tudi zavezali, da se bodo zavzemali, da občine v svojih statutih sprejmejo določila o povezanosti v skupno pokrajino.

Vsi župani in poslanci so podprli sodelovanje, saj jih, kot je dejal sevniški župan Jože Peternel, če hočejo ali ne, združujejo reka, hidroelektrarne, bolnica, sodišče, komunalna deponija in drugo. Franc Glinšek je prepričan, da morajo za dobro delo najprej vedeti, kaj je regija in kaj je njen center, Marjan Šetinc pa, da bosta brežiška in sevniška občina podprli regijo, če le ne bosta ostali povsem brez državnih ustanov. Te navsezadnje le prinašajo delovna mesta in zagotavljajo, da se del državnega denarja vrača nazaj v občino. "Krško je z nekaterimi najpomembnejšimi ustanovami že center regije, zdaj se je treba še samo dogovoriti za enakomerno porazdelitev preostalih. To je osnova, s katero bo regija nastala ali pa je ne bo. Jastrebi že čakajo na njen razpad," je še opozoril Šetinc.

B. D. G.

Novo v Brežicah

TRGOVSKA PREJA - Direktor Agrarje, proizvodnje in trgovine Ivan Vučajnik je očitno zelo zaposlen. Pred novim letom ga nikakor nismo mogli ujeti, niti preko telefona. V starih časih je rad povedal kaj o podjetju, zdaj si je očitno premislil. Skoda, pa tako radi bi ga vprašali nekaj, na kar nas je že pred novim letom opozorila ena od trgovk Agrarie! Ni namreč mogla razumeti, zakaj njeno podjetje prodaja stavbo v samem centru mesta od najbolj prometnih in za trgovino najbolj ugodnih ulic. Zdej je že splošno znano, da so spodnje prostore nekdanje trgovine Avokado dali v najem Dolenski banki, prodali pa so menda le zgornje prostore. Dve možnosti sta. Mora podjetju že zelo huda presti ali pa tu nekdo prede neko povsem drugo mrežo.

RACUNCIKA - Mnogim tudi ne gre v račun, kako more imeti izgubo prodajalna s špecerijo pri gimnaziji, ki je tam, na Deržičevem, kot pravijo stranke, že zelo dolgo, in v katero že od nekdanj zahajajo vse mamke, ko gredo nabavljati, da o gneči v času malice niti ne govorimo. Kdo bi razumel račune sodobnega poslovanja in spretnega računovodstva? Mi smo se v šoli učili še po starem.

GENETIKA - Arnovčanski sadjarji so ministru in novinarjem predstavili razvoj in posodabljanje sadjarstva v teh koncih ter svojo privrženost tej dejavnosti obrazložili s tem, da imajo sadjarstvo že v genih. Ko je spregovoril minister Osterc, je že uvodoma poudaril, da on sadjarstva nima v genih. V genih ima nekaj drugega.

JAJCA - Moji novinarski malenkosti (B.D.G.) so nekateri že večkrat namignili, da ima tisto, česar mnogi moški nimajo. Tako drzne poteze, kot so si jo oni dan privoščili v Brežicah, pa le ne bi pričakovali. K novinarskemu delu so povabili Vlada Dušiča, dopisnika Dolenskega lista. (Prav mi je, ko pa nisem poslušala mame. Kako likokrat mi je govorila, da moram večkrat nositi krilo!)

Sijoči otroški obrazi so jih gnali naprej

Družinski praznik v šoli

DOBOVA - Dobovski učenci nižjih razredov, njihovi učitelji in starši imajo še danes prijetne spomine na zadnji teden v decembru, ko so sodelovali v projektu Praznični dnevi doma in v šoli. Ves teden so ob pomoči vodje projekta Gabrijele Hauer delali okraske, poslušali pravljice z božično vsebino, jih ilustrirali in tudi sami pisali na to temo. Izdelovali so voščilnice in na njih pisali lepe želje, z mamicami iskali recepte za drobno pecivo, pripravili tudi krajši zabavni program, okrasili jelko in učilnice ter pogrnili mize in pripravili svečane pogrinjke za zaključek, na katerem so se zbrali otroci, starši in učitelji - celo kakšna babica je bila zraven - pa mlajši bratec ali sestra. Peli so in deklamirali, si ogledali igrice o medvedu in zajcu ter dočakali dedka Mraza. Po pojedini v razredu pa so vsi skupaj plesali in se zabavali do večera.

Z dobovske osnovne šole sporočajo, da so se otroci tisti teden v šoli zabavali, celo nalogo iz slovenščine so napisali radi. Zadovoljni so bili učitelji in tudi starši, ki so radi prinesli recepte, izdelovali piškote in pomagali pripravljati šopke. "Šola je bila topla. Dela je bilo res več kot sicer, ko imajo na voljo priprave in priročnike, vendar pa so obrazki kot sijali, da nas je to vleklo naprej. Z otroki smo se tudi veliko več pogovarjali in se spoznavali. Tudi starši smo videli še v drugi luči, ne le na govorni uri. Bilo je lepo in velja ponoviti," pravi učiteljica Biserka Čančer.

DANES 2. SEJA OBČINSKEGA SVETA

BREŽICE - Brežiški občinski svet se bo danes ob 17. uri sestal na svoji drugi seji. Svetniki bodo prisluhnili županovi informaciji o njegovi aktivnosti po prvi seji ter o nalogah in programih v času začasnega financiranja proračuna. Obravnavali bodo osnutek programskih zasnov za srednjo šolo v Brežicah, glasovali o soglasju k imenovanju ravnatelja OŠ Velika Dolina in obravnavali gradiva, ki jih ni uspela obravnavati stara skupščina.

POSAVSKI VELESLALOM

KRŠKO - Smučarsko društvo Krško je na smučišču Planina pripravilo odprto prvenstvo Posavja v veleslalomu, ki se ga je udeležilo 7 slovenskih in hrvaških klubov, med 82 udeleženci tekmovalnja pa je bilo kar precej posameznikov, ki niso nastopali za noben klub. Zmagovalci po posameznih kategorijah: ml. cicibani: Boštjan Sinkar (KUM) in Živa Tatalovič (KRS), cicibani: Jure Cerjak (KRS) in Špela Volaj (KUM), dečki in deklice: Marko Šumar (KIM) in Maja Sinkar (KUM), starejši dečki in deklice: Zdenko Tlakočar (KRS) in Petra Bizjan (KRS), mladinci: Dubravko Lalič (SAM) in Monika Volaj (KUM), člani: Marjan Potrpin (KUM) in Tatjana Klakočar (KRS).

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 18. do 28. januarja so v brežiški porodnišnici rodile: Katarina Petan s Senovega - Zana, Barbara Bobek iz Starega Grada - Amadeo, Boža Brkovič z Bizeljskega - Miha, Brigita Tošič iz Brežic - Vesno, Alenka Jazbec iz Gor. Skopice - Mateja, Nataša Zagar iz Velike vasi - Tjaša, Helena Petnarjč z Dobrave - Aleša, Snežana Zalnik iz Brežic - Gregorja, Aleksandra Žarn iz Velike vasi - Miha, Diana Kajba iz Ljubljane - Saro, Irena Markovič iz Pišec - deklico, Djurdja Mlakar iz Zupeleca - Uroša, Natalija Bahčič iz Brežic - Bernarda in Darja Bosič iz Brežic - Daniela. Čestitamo!

• Dokler lahko poljubite lastno koleni, si ne belite glave s hrbtničnimi težavami. (Dr. Pesjak iz Sevnice)

OČKA MESI ZA PIŠKOTE - Otroci so bili veseli v predpasniških in rutkah, prenašali so moko, sladkor, margarino, čokolado, fige in piškote. V vsakem razredu se je zbralo tudi nekaj mam, v četrtem pa je bil častna izjema tudi en očka. Otroci so mesili in oblikovali z modelčki, mame tehtale in pomagale, očka pa (na sliki), po poklicu slaščičar, je ustvarjal najlepše in najbolj pisane okraske iz testa: zelene smrečice, rumene zvezdice, bele snežake. (Foto: OŠ Dobova)

ŽUPAN IN NAČELNIK SKUPAJ NOVINARJEM

BREŽICE - V terek sta brežiški župan Jože Avšič in v. d. načelnika upravne enote Darko Bukovinski prvič sklicala novinarje in jim predstavila delovanje občinske uprave ter služb upravne enote Brežice v novih pogojih, spregovorila o aktualnih nalogah v občini in o izgradnji srednje ekonomske šole.

NISO VARČEVALE Z BESEDA MI - Brežiške kmetice so med drugim dale tudi pobudo, da bi ministrstvo organiziralo posebno problemsko konferenco o vlogi kmečke žene pri razvoju podeželja. Kot je običaj na takih srečanjih, so prisluhnile tudi dvema poučnima predavanjema. (Foto: B. D. G.)

V soboto so besedo imele kmetice

Na njihova vprašanja odgovarjal minister Osterc - Kako ohraniti poseljenost podeželja? - Ljudje vedo za tisto o treh vogalih, kaj pa o vlogi kmečke žene meni država?

ČATEŽ OB SAVI - Članice brežiškega osemstočlanskega Društva kmetice so se v soboto zbrale na svojem 9. srečanju. Tokrat jih je pozdravil tudi minister za kmetijstvo dr. Jože Osterc z nekaterimi sodelavci, ki si je pred tem na povabilo brežiškega župana in hkrati direktorja Agrarje Cvetja Jožeta Avšiča ogledal proizvodnjo v tem čateškem podjetju.

"Svet je danes celota, zato se mu moramo tudi mi odpreti, a prej bo treba še marsikaj postoriti: povečati velikost kmetij, poskrbeti za tržno cenovno politiko in predvsem ohraniti poseljenost podeželja, kar lahko stori le kmet," je dejal dr. Osterc in pozval kmetice, naj spoštujejo svoj poklic ter naj naučijo tudi druge, predvsem svoje otroke, da ga bodo spoštovali. Zavzel se je za več kmetijskega in gospodinskega izobraževanja. "Vaš cilj mora biti, da dvignete ponudbo ob vinski cesti na raven, ki jo zahteva vrhni sloj Zagreba," je dejal.

Tukajšnje Društvo kmetice s

pomočjo mentorice Andreje Špeljak združuje kmečke žene, jih spodbuja k izobraževanju z organiziranjem tečajev, seminarjev, predavanj in strokovnih izletov ter k razstavljanju in prodajanju na razstavah in različnih sejmih. Kot je poudarila podpredsednica društva Nada Rožac, pa jim še vedno ne uspe pritegniti dovolj mladih kmetice v svojo sredino.

Kmečke žene so prisotnost ministra in drugih gostov izkoristile tudi za vprašanja. Zinka Žibert iz Pišec je želela vedeti, kako si država predstavlja, da bodo preživele kmetije v hribovitih krajih, saj se je zaradi zao-

strenih pogojev pri odkupu mleka in zaradi uvoza močno zmanjšal stalež živine. Samo v Pišecah je za kako tretjino krav manj, število kmetij, ki oddajajo mleko, pa je padlo od 181 na 137.

Slavko Preskar iz okolice Brežic je zanimalo, kako bo v bodoče s finančno pomočjo društvom kmečkih žena ter kako si država predstavlja vlogo kmečke žene pri razvoju podeželja. Kmetica z Bizeljskega je opozorila, da še ni zakona o dopolnilnih dejavnostih na kmetijah. Predlagala je, naj se v bodoči zakon vnese, da vinotoč lahko odprejo le čisti kmetje, nikakor pa ne vikendarji, za kar je požela burno ploskanje. Veronika Fabinc iz Brežic je menila, da bi morala država omogočiti lažji prehod iz dopolnilne dejavnosti v glavno in ga po možnosti tudi finančno podpreti.

B. DUŠIČ GORNIK

Dolenjski okteti prepeva 25 let

Doslej nastopili več kot 700-krat - Zlata Gallusova odličja - Slavnostni koncert pred polno dvorano Doma kulture - pristni stiki z drugimi slovenskimi okteti

NOVO MESTO - V polni dvorani Doma kulture so preteklo sredo zvečer s koncertom proslavili četrto stoletja delovanja fantje priljubljene Dolenjskega okteta: Jože Cvelbar, Jože Simc, Tone Skubic, Drago Medic, Milan Šinkovec, Andrej Jakše, Maks Starc in Peter Cigler, ki je vsa leta tudi umetniški vodja okteta.

Spomin seže nazaj, ko so fantje šepeli pri jerebovcih in se zatem odločili za samostojno pot. Z vajami so pričeli v Domu kulture, se potem zbirali v Jakšetovi gostilni in Medicevi delavnici na Drski, danes pa svoje glasove urijo v Srednji šoli zdravstvenih in tehničnih usmeritev. Za njimi je več kot 2.200 vaj, skoraj 700 nastopov, njihov železni repertoar obsega 60 pesmi, zapeli pa so jih že dobrih dvesto.

Nastopili so povsod. Kot ambasadorji lepe pesmi so spletili mrežo nastopov od Stajerske do Gorenjske in Primorske, prijatelje pa so imeli tudi v Karlovcu, Zagrebu, Novem Sadu, na Rabu in v Trogiru. Ves čas negotujejo stike z več okteti po Sloveniji. Peli

so ob raznih pomembnih dogodkih. Njihove pesmi so donele takrat, ko je

izacij občine Novo mesto Jože Korporec podelil nekaterim pevcem zlata Gallusova odličja ZKO Slovenije. Prejeli so jih Jože Simc, Tone Skubic, Milan Šinkovec in Andrej Jakše. Ostali člani okteta so si takšno odličje prisluzili že prej.

J. PAVLIN

DRUŽI JIH LJUBEZEN DO PETJA - Fantje Dolenjskega okteta se lahko pohvalijo s številnimi posnetki za osrednji slovenski radio, ob 20-letnici pa so poslali tudi samostojno kaseto *Mi smo Dolenjci*. Na jubilejnih koncertu so se zahvalili glasbenima strokovnjakoma Mirku Slosarju in Miru Kokolu, ki sta jim pomagala k še boljšemu petju, in tovarni Novoles, ki je že dolga leta pokroviteljica Dolenjskega okteta. (Foto: J. Pavlin)

ljudstvo polagalo temeljne kamne za nove šole, pa tudi ob pomembnejših delovnih zmagah. Nenasladneje je njihova zasluga tudi ta, da so marsikatero pesem iztrgali pozabi.

Za vse to se jim je v sredo zvečer zahvalilo občinstvo v dvorani Šopki, pohvale in zahvale so prihajale od vsepovsod. Višek koncerta je bil, ko je predsednik Zveze kulturnih organov

KNJIGA, KI ODMEVA

NOVO MESTO - V petek, 3. februarja, bo ob 18. uri v osnovni šoli Bršljini kulturni večer, na katerem bodo predstavili najnovejši roman mladega novomeškega pisatelja Damijana Šinigoja *Neiztrepljeni naboj*, v katerem govori o desetdnevni vojni v Sloveniji in ki doživlja precej odmeva v javnosti. Na predstavitvi bo sodeloval tudi avtor.

OB KULTURNEM PRAZNIKU

METLIKA - Ob slovenskem kulturnem prazniku priredi Ljudska knjižnica iz Metlike več prireditev. V soboto, 4. februarja, ob 19. uri BO v metliškem kulturnem domu večer glasbe in Prešernovih poezij, ki ga pripravljajo učenci Glasbene šole in učenci višjih razredov OŠ Metlika. Od 6. do 17. februarja bo v Ljudski knjižnici Metlika na ogled razstava novejših otroške in mladinske literature. V torek, 7. februarja, ob 19. uri pa bodo v kulturnem domu v Metliki Karaoke, sodelovali bodo učenci iz OŠ Podzemelj in Metlika ter Toni Gašperič.

KULTURNI VEČER

TREBNJE - Trebanjci bodo počastili slovenski kulturni praznik na njegov predvečer, v torek, 7. februarja, ob 19. uri v kulturnem domu v Trebnjem. Sodelovali bodo Občinski pihalni orkester Trebnje, oktet Lipa, recitatorka Romana Salehar in dramaturginja Tjajana Zidar.

PREDSTAVITEV NOVE KNJIGE IVANKE MESTNIKOVE

NOVO MESTO - Te dni je pri Tiskarni Novo mesto - Dolenjski založbi v zbirki Siga izšla knjiga V dedovi grapi Ivanke Mestnikove. Knjižno novost, ki jo je navdihnilo življenje v krajih ob zgornjem toku Krke, bodo predstavili na predvečer slovenskega kulturnega praznika, 7. februarja, ob 18. uri v osnovni šoli Žužemberk ter na literarnem večeru, ki bo v petek, 10. februarja, v Knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu. Ob tej priložnosti bodo predstavili tudi njeno prvo knjigo

Pisanje v jeseni življenja

S prvega dolenjskega srečanja upokojencev literatov

NOVO MESTO - V prostorih Društva upokojencev je bilo pretekli teden prvo srečanje nekaterih upokojencev literatov. Sestali so se na robu sorodnega društva iz Maribora, a ki poskuša združiti tudi tiste slovenske upokojence, ki si prosti čas krajšajo s pisanjem stihov in proze. Srečanje je bilo namenjeno tudi predstavitvi že četrte knjige "Darovanje" iz zbirke Od srca k srcu, v kateri se s svojimi literarnimi prispevki predstavlja 35 upokojencev literatov iz raznih društev po Sloveniji. Kot je povedal predstavnik založbe Zmago Rafolt, knjiga res nima vrhunske literarne vrednosti, zato pa povezuje in dela veselje tistim upokojencem, ki se ukvarjajo s snovanjem lepe besede, mnogi med njimi pa do jeseni svojega življenja niso imeli priložnosti za

javno predstavitev. V knjigarnah te knjige ni moč kupiti, saj se tako izogonejo veliki trgovski marži in tudi kritikom. "Morda bo za to knjigo tudi na Dolenjskem več zanimanja, ko bodo v njej tudi prispevki avtorjev iz tega dela Slovenije", je na pogovoru menil vodja mariborskega upokojenskega literarnega krožka Zmago Rafolt.

V četrta knjigi sta predstavljeni le dve prav dolenjski avtorici: tajnica Društva upokojencev iz Škocjana Slavica Janežič in učiteljica iz Mokronoga Anica Zidar. Vse tako kaže, da bo že v peti knjigi zastopanih več dolenjskih avtorjev. Svoje prispevke so že objavili udeleženci pogovora: Malči Božič, Ivan Perhaj, Ivanka Mestnik, Miloš Jakopec, Nežka Raztresen. Seveda dolenjski upokojenci premorejo nekaj bolj uveljavljenih literatov, ki bi jih tudi veljalo pritegniti.

Mariborska založba objavlja, da bo vsaka dva meseca izdala snopič literarnih stvaritev, ki bo obsegal 48 strani. Po izidu pete knjige zbirke Od srca do srca bo posebna komisija izbrala najboljše prispevke iz vseh knjig in jih objavila v obsežnem Almanahu.

J. P.

POLDE BIBIČ ZA 35-LETNICO DU TREBNJE

TREBNJE - Ob 35-letnici delovanja vabi Delavska univerza Trebnje na ogled predstave Pavla Lužana "Živeljo življenje Luka De" v izvedbi igralca Polde Bibiča. Predstava bo v trebnjskem kulturnem domu v petek, 10. februarja, ob 18. uri.

DRUŽENJE UPOKOJENCEV LITERATOV - Knjige zbirke *Od srca do srca* naj bi povezale snovalce proze in stihov med upokojenci iz vse Slovenije. V novomeškem društvu so že imeli predstavitev knjige in ob tej priložnosti izročili prve izvode tudi dolenjskim avtorjem. (Foto: J. Pavlin)

"Krka ne bo umrla!", je pripisal pesnik

Iz spominov jubilaranta pesnika, pisatelja in muzealca Jožeta Dularja na Otona Župančiča

Ob 80-letnici rojstva profesorja, pisatelja in muzealca Jožeta Dularja (r. 24. februarja 1915 v Vavti vasi pri Novem mestu) objavljamo njegov pogovor z učenkama osnovne šole v Metliki, ki je izšel v ciklostiranem šolskem glasilu *Bele breze* ob stoletnici Župančičevega rojstva leta 1978. Zastavili sta mu naslednja vprašanja:

• *Tovariš profesor, vemo, da ste pred zadnjo vojno študirali v Ljubljani, pa ste gotovo kje srečali pesnika Otona Župančiča.*

Imate prav. V Ljubljani sem dokončal zadnje tri razrede gimnazije, pa tudi na tamkajšnji univerzi sem študiral. Pravzaprav sem v Ljubljani preživel več kot šestnajst let. V tem času pa sem, kajpak, večkrat videl Župančiča. Prvič sem zvedel zanj, ko sem v osnovni šoli pod neko pesmijo prebral njegovo ime. Malo po bliže pa sem se z njegovo poezijo spoznal, ko je oče nam otrokom kupil slikanico Lahkih nog naokrog, kjer je vsako

sliko spremljala Župančičeva pesem. Ta knjiga je bila zame razodetje, kajti slikanice so bile takrat zelo redke in jih je imel le malokateri otrok. Tiste pesmi sem seveda kar hitro znal na pamet. Od takrat me je zanimalo vse, kar je napisal Župančič, in vem, da je bila prva knjiga, ki sem jo takrat kot dijak kupil s svojim denarjem, prav Župančičeva antologija Naša beseda. Tisti čas je bil poleg Gregorčiča in Aškercera Župančič moj najljubši pesnik.

• *Kaj ste se s tem belokranjskim pesnikom tudi osebnostno seznanili?*

Enkrat samkrat sem z njim govoril. To je bilo veliko let kasneje, ko sem že sam poučeval na gimnaziji v Ljubljani. Sicer pa sem ga kot dijak in kasneje kot študent velikokrat srečeval na cesti, ko je hitel v službo, največkrat pred opero, pa tudi pred Figovcem in drugod sem ga videval. Prav tako v bližini stolnice, ko je zavil v znamenito gostilno Pri kolovratu, kjer so se ob večerih sestajali ta-

kratni slovenski literati. Moram pa reči, da sem imel vedno veliko spoštovanje do tega pesnika in mi še na misel ni prišlo, da bi se mu približal in ga morda nagovoril. Spomnim se tudi, da sem kot dijak pri neki predstavi v ljubljanski Drami, kjer je Župančič sedel v loži, več gledal v tisto ložo kot na oder. Župančič mi je pač bil pri srcu, saj sem do takrat prebral in tudi znal že veliko njegovih pesmi.

Tistikrat seveda še nisem vedel, da bo mene, Dolenjca, kdaj zanesla pot v Belo krajino in da bom prav jaz postal varuh njegove spominske zbirke v Vinici, ki spada, kot vam je znano, v sestav Belokranjskega muzeja. Nisem vedel, da bom kdaj v Vinici držal njegove rokopise v rokah, da bom lahko zapiskal na njegove muzike (orglice) da bom prisludil njegovi uri, v kateri kujejo čas "božji kovačk"; in da bom na zeleni baržun polagal njegovo belo posmrtno masko v vitrino. Vidite, to je lep občutek, ko je človek dostikrat tako blizu velikemu pesniku.

• *Kakšno pa je bilo tisto prvo srečanje z njim?*

To je bilo, kot sem omenil, kasneje, v aprilu 1945, malo pred koncem druge svetovne vojne. Štiri leta pred njegovo smrtjo. Tisti čas je bil Župančič bolan, mučila ga je huda astma in zdravil se je v ljubljanskem sanatoriju Šlajmerjev dom. Pa mi je nekega dne rekel moj prijatelj založnik Jože Žužek, naj pridem drugi dan k njemu, da bova šla v sanatorij obiskat Župančiča. Da je zvedel, da me pesnik želi videti.

Moram namreč povedati, da sem takrat izdal svojo tretjo knjigo (založil jo je prav Žužek) - roman *Krka umira*. Ta je prišel v roke Župančiču, nekako všeč mu je bil in rad bi spoznal avtorja.

Prof. Jože Dular

jočem se koncu vojne. Bil je sproščen, vesel zavoljo zmage, ki je bila vsak dan bliže. Pa spet so se mu vse poteze na obrazu in oči zresnile, ko je malo nato zaskrbeljeno in s srdom govoril o surovem esesovcu Simonu, ki je v šentpeterskih zaporih strahoval in mučil naše zapornike. "Ne bo več dolgo," je prepričano rekel Župančič. "O Vidovem bomo svobodno zadihali. Če ne prej!"

Da, bilo je prej. Devetega maja je pesnik z balkona ljubljanske univerze

Kulturni teden

Vrsta prireditev v počastitev kulturnega praznika

NOVO MESTO - Knjižnica Mirana Jarca je v počastitev slovenskega kulturnega praznika pripravila več prireditev. V avli knjižnice je na ogled razstava arhitekta Jožeta Plečnika iz opusa Dunajske risbe, v avli Dolenjske banke pa so postavili razstavo del pesnika, pisatelja, muzealca in publicista prof. Jožeta Dularja. V ponedeljek, 6. februarja, ob 18. uri bo na oddelku za odrasle Jadranka Zupančič vodila pogovor s pisateljico Marjeto Dajčman, lanskoletno Trdinovo nagajenko. V torek, 7. februarja, ob 18. uri bo v veliki čitalnici pogovor z Jožetom Dularjem, vodil pa ga bo Ivan Zoran. V četrtek, 9. februarja, ob 17. uri na oddelku za mladino nastopila Mateja Koležnik, v petek, 10. februarja, pa bo ob 18. uri v veliki čitalnici študijskega oddelka pogovor s pisateljico Ivanko Mestnik. Pogovor bo vodila Jadranka Zupančič, gosta priredite pa bosta ilustratorja njenih del Jože Kumer in Alenka Vuk. Tudi za zamudnike pri vračanju izposojenih knjig je Knjižnica Mirana Jarca pripravila majhno presenečenje: od 6 do 11. februarja lahko vrnejo izposojeno gradivo brez plačila zamudnine in opominov, ne glede na to, koliko časa je preteklo od roka izposoje.

Brestaničanom ne manjka posluha

Za petje in kulturno življenje - Pol stoletja kulturnega društva in moškega zbora - Tudi ženski oktet in dva šolska zbora ter literarna, likovna, dramska in plesna skupina

BRESTANICA - Letos mineva 1100 let od prve omembe tega kraja v pisanih virih, poleg pa Brestaničani slavijo tudi 50-letnico aktivnega dela svojega delavskega kulturnega društva Svoboda. Ta trenutek sta v društvu najaktivnejša moški pevski zbor, ki deluje že od ustanovitve društva, in mlajši ženski oktet, vendar ima društvo še vrsto drugih dejavnosti.

Po vojni so v delu društva izstopali amaterski igralci, ki so vsako leto postavili na oder eno do dve deli, igre ali tedaj zelo priljubljene operete.

• **DKD Svoboda Brestanica zdaj pripravlja program za osrednje občinsko prireditev ob kulturnem prazniku, za brestaniški poklon temu prazniku pa bo 7. februarja poskrbela osnovna šola.** Vse štiri pevске skupine v kraju (moški zbor, ženski oktet ter mladinski in otroški zbor) potujejo 17. in 18. februarja na gostovanje v avstrijsko Koroško. Čeprav se namerava v jubilejnim letu vsaka sekcija predstaviti kranjskim s posebno prireditvijo, bo jeseni še osrednja proslava obletnice, na kateri bodo prikazali vse dejavnosti društva.

Amaterskim kulturnikom sta pri operetah pomagali mladinska pevška skupina in sekcija zabavne glasbe, iz katere se je pozneje razvil v teh krajih zelo znani ansambel Steb (Sektete Brestanica). Ansambel je deloval med letoma 1953 in 1975 ter nastopal po okrajnih in republiških revijah. V njem so prepevale tudi širši slovenski javnosti znane pevke: Tatjana Gros, Meta Malus in Meri Avsenak.

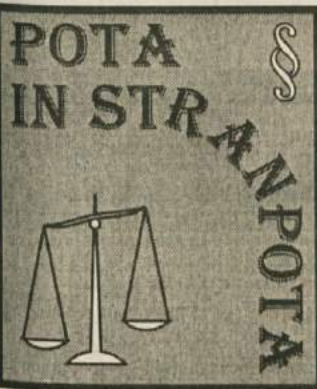
Dramska dejavnost je v zadnjih nekaj letih nekoliko zamrla, vendar sekcija še vedno pripravlja vezna besedila za prireditev in literarne večere. Ob okrogli obletnici društva namerava pripraviti igro ali celo opereto, o kateri v kraju in v občini že

dalj časa razmišljajo. Moški pevski zbor Brestanica vodi že skoraj dve desetletji domačin Janko Avsenak. 35 članov upa, da je kriza že za njimi, saj jim je uspelo zbor nekoliko pomladiti ter si kljub pomanjkanju proslav in prireditev zagotoviti dovolj nastopov, ki jim dajejo voljo do dela. Vsako leto pojejo na Šentviškem taboru in že več kot 10 let sodelujejo s pevci iz Obriegheima, kar je prispevalo k izboljšanju kakovosti njegovega petja. Tudi zato je na posavskih revijah deležen zelo dobrih ocen. Na osnovni šoli prepevata še otroški in mladinski pevski zbor. Knjižnica nadaljuje več kot 100-letno tradicijo brestaniške čitalnice, že tri desetletja se v kraju združujejo tudi likovniki, aktivni so literatni in nekaj let tudi plesna skupina pod vodstvom Petre Kavčič.

B. DUŠIČ GORNIK

BRESTANICA POJE PO DOLGEM IN POČEZ - Brestaniški ženski oktet sestavljajo po večini učiteljice domače osnovne šole. K petju jih je združila Stanka Macur, ki jih tudi strokovno vodi. Na zadnjem srečanju oktetov Posavja je prejel oktet zelo visoko oceno. (Foto: B. D. G.)

dežurni poročajo

MENJAL STIKALO PRI VKLOPLJENEM GLAVNEM STIKALU - 10. januarja sta 42-letni Slavko M. in Drago S., oba zaposlena v Vidmu, hotela v transformatorski postaji obrata predelave odpadnega papirja zamenjati stikalni vložek v stikalni plošči. Slavko se kot obratni elektrikan niskonapetostnih naprav predtem ni prepračil, če je glavno stikalo izklopljeno. Pri vstavitvi vložka v ležišče je na spojih med vložkom in odjemnikom prišlo do obloženega plamena, zato se je Drago S. opekel po rokah in obrazu.

UKRADEL GRADBENI MATERIAL - 44-letni A.S. iz Prilozja je utemeljeno osumljen tatvine, ker je v času od 23. septembra do 28. novembra ukradel gradbeni material ter s tem dejanjem Mercatorja Kmetijsko združenje Črnomelj oškodoval za 58.600 tolarjev.

SPET Z OROŽIEM ČEZ MEJO - Prejšnji ponedeljek so na mednarodnem mejnem prehodu Obrežje v dveh vozilih hrvaških državljanov našli orožje: pri prvem samokres Makarov in kasneje še naboje, drugi pa je imel v ročni torbici plinski samokres znamke Rohm RG-89 z naboji.

Z AVTOM V BETONSKI MOST

BRINJE - V soboto ob 9.10 je 39-letna V. S. z Mirne vozila osebni avto iz Slovenske vasi proti Šentupertu. Ko je pripeljala v Brinje, jo je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v betonski most. Hudo poškodovana se zdravi v novomeški bolnišnici.

Huda nesreča z elektriko

Nesreči zakrivilo neurje in še kaj - Odrezali roko

KOČEVJE - Kočevski policisti so bili 27. januarja zjutraj obveščeni, da je prišlo v Cvišlerjih pri transformatorski postaji do hude nesreče, ko je delavec Elektra skušal odpraviti o. ugotoviti napako na 20.000-voltnem daljnovodu, ki jo je povzročilo neurje prejšnji večer.

Pri Elektru smo zvedeli, da je večer pred nesrečo med hudim neurjem prišlo do izpada elektrike na daljnovodni zanki Kočevje-vzhod in je ostalo brez elektrike več naselij, med njimi tudi Cvišlerji. Električar K. Š. je kmalu ugotovil, kje naj bi napaka bila, vendar zaradi teme ekipa ni mogla na popravilo, saj ne bi mogla na pogled ugotoviti, kje natančno je napaka, in je tudi ne odpraviti. Tako pa so ukrenili vse, da je tisto noč ostalo brez elektrike le naselje Cvišlerji, zaradi česar so se že ponoči začeli pritoževati s kmetijskega obrata v tem kraju in zahtevali hitro popravilo.

J.PRIMC

KRONIKA NESREČ

ČELNO TRČENJE ZARADI LEDENE CESTE - V torek, 24. januarja, ob 19.35 je 26-letna A. L. iz Novega mesta vozila osebni avto iz Kandije proti Šmihelu v Novem mestu. Ko je pripeljala do železniškega viadukta, jo je zaradi neprimerne hitrosti na poledelem vozišču zaneslo na levo polovico v trenutku, ko je iz nasprotnih smeri z osebnim avtom pripeljal 27-letni M. M. iz Gornjih Lakovnic. Pri čelnem trčenju se je voznica hudo poškodovala, 4-letna sopotnica v avtu M. M. pa lažje.

PO NASPROTNEM PASU - V torek ob 11.30 je 24-letni Benjamin M. z Apenika pri Velikem Trnu vozil avto iz Krškega proti Senovemu. V Brestanici je v rahljem klancu zapeljal v levo preko prekinjene črte na nasprotni prometni pas. Takrat je pravilno po svoji strani pripeljal 67-letni Stanislav F. iz Koprja. Vozili sta se oplazili, Benjamin pa se je zaletel še v vozilo 35-letnega Andreja F. iz Brestanice, ki je že ustavil ob desnem robu vozišča, ko je videl, da je prišlo do nezgode. Benjamina so hudo poškodovane odpeljali v brežiško bolnišnico.

Nov točkovni način kaznovanja

Predlagan nov sistem kazenskih točk za kršilce varnosti cestnega prometa - Z 18 točkami ponovno opravljati voziški izpit - Bo za poklicne voznike ta meja 36 točk?

Slovenija po številu mrtvih v prometnih nesrečah sodi v sam evropski vrh, zato je vlada že poslala v parlament nov predlog zakona o varnosti cestnega prometa (mimogrede: nastajal je tri leta), s katerim uvajamo novosti, ki jih v razvitih državah že dobro poznamo. Bistvena novost, ki jo bo prinesel novi zakon, bo točkovni sistem kaznovanja.

Kazenske točke bo dobil voznik glede na prekršek in posledice, ki so nastale zaradi njega. Za posamezen prekršek se bo v evidenco vpisala ena do pet točk, te točke pa bodo vedno izrekli skupaj z denarno kaznijo. Ena točka naj bi stala 5.000 tolarjev. Višje bodo tudi zaporne kazni. Vozniku, ki

Zakon bo verjetno v parlamentu deležen marsikatero kritike, več vprašanj pa ostaja še odprtih. Med njimi tudi zahteva sindikata cestnega prometa Slovenije, da bi za poklicne voznike veljala višja meja kazenskih točk: za odvzem voziškega izpita naj ne bi bilo potrebnih 18, ampak 36 točk. Zakon bo potrebno sprejeti v tako imenovanem zakonskem paketu, v katerem sta še zakon o prekrških in prometni zakon.

bo nabral 18 točk, bo voziško dovoljenje prenehalo veljati in bo moral po preteku določene dobe ponovno opravljati voziški izpit.

In na kakšen način si boste prislužili določeno število kazenskih

točk? Če bo voznik zapeljal v rdečo luč na semaforju, bo dobil 4 kazenske točke, plačati pa bo moral še 20.000 tolarjev. Če voznik ne bo pripravljen na varnostni pas, ga bo to stalo 2 kazenski točki in 10.000 tolarjev, potnik pa bo moral plačati le denarno kazen.

Tudi če voznik ne bo imel varnostne čelade, bo kaznovan z dvema točkama in 10 tisočaki. Enako stroga kazen bo doletela tistega, ki ga bodo zalotili z 0,3 do 0,5 promila alkohola v krvi. Vsako oviranje ali ogrožanje zaradi tega pa bo še nadalje točkovano in kaznovano. Kdor pa bo imel v krvi več kot 1,1 promila alkohola, bo moral plačati najmanj

AVTO SE JE VŽGAL

RUHNA VAS - V nedeljo ob 1.45 je 40-letni Mirko d. iz Ljubljane vozil osebni avto z Obrežja proti Ljubljani. Pri Ruhnji vasi ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo na desno neutrjeno bankino ter usek, nato pa se je večkrat prevrnil. Osebni avto znamke BMW 520 I se je vžgal. Iz gorečega avta so poškodovanega voznika rešili vozniki, ki so tedaj pripeljali mimo. Hudo poškodovani voznik se zdravi v novomeški bolnišnici. Škoda na vozilu znaša okoli 3.000.000 tolarjev.

TRČIL V PROPUST CESTNEGA JARKA

GORENJA BREZOVICA - V nedeljo ob 17. uri je 23-letni Jože T. z Gorenjega Makrega Polja vozil osebni avto od Novega mesta proti Šentjernej. Pri Gorenji Brezovici je zaradi vožnje preblizu desnega roba vozišča zapeljal na zemeljski nasip, trčil v propust obcestnega jarka in se prevrnil. V nesreči se je hudo poškodoval sopotnik 23-letni Tomaž B. iz Pristave pri Šentjerneju. Škoda na vozilu znaša okoli 200.000 tolarjev.

UJELI KRIVOLOVCE

KOČEVJE - Kočevski policisti so dobili v nedeljo, 22. januarja, ob 13.20 sporočilo, da neznanec lovijo divjad na območju Koprivnika, zato so skupaj z lovci pripravili zasedo. Ko so ustavili avto, v katerem so se vozili v kabini D. M. iz Semiča ter K. B. in K. S. iz občine Črnomelj, so v prtljajniku odkrili mrtvo tele (jelenji mladič), poleg tega pa polavtomatsko puško z naboji in pripravo za osvetljevanje cilja z nastavkom za pritrditve na cev puške. Policisti so vse neživo zasegli, krivolovce pa čaka kazen.

UMRL TRAKTORIST

NOVO MESTO - 29. januarja je v novomeški bolnišnici za posledicami prometne nesreče umrl 45-letni Drago S. iz Malega Lipovca. Drago je 14. januarja vozil traktor iz Ajdovca proti Brezovi Rebrji. Ko je pripeljal izven naselja Ajdovec, je zapeljal izven vozišča in se prevrnil na bok ter drsel po nasipu. Dve uri kasneje ga je našel občan in poklical reševalce, ki so Drago odpeljali v novomeško bolnišnico.

POŽAR NA KOMORI ZA PESKANJE - Prejšnji četrtek okoli 11. ure je 34-letni Branko J. iz Orehovega v podjetju Zagorec, kjer je zaposlen kot ključavničar, popravljal vrata na komori za peskanje. Branko je splezal na komoro, ki je velika 8 x 10 metra, da bi odvil drsni vijak vrat. S pomočjo kotne brusilke je vijak odrezal, vendar so iskre, nastale pri rezanju, vnele prah na gumi v notranjosti komore, ki se je vžgala, zagorela pa je tudi guma na vratih. Požar so pogasili gasilci PGD Sevnica. Po nestrokovni oceni znaša škoda najmanj 30.000 nemških mark, prav tako bo nekaj časa motena proizvodnja, dokler ne bodo postavili nove peskalnice. (Foto: P. Perc)

30.000 tolarjev in bo dobil 6 kazenskih točk, to pa se lahko stopnjuje tudi do 10 točk. Seveda bodo po novem zakonu, če bo sprejet, vinjenega voznika ali voznika, ki bo oviral promet, izločili iz prometa. Tako naj bi spremenili kulturo voznikov, da ti ne bodo sedeli za volan pod vplivom alkohola.

Zakon vsebuje različna načela, ki naj bi ustvarila strpne medsebojne odnose na cesti in čim varnejše življenje na cesti. Poudarek naj bi bil predvsem na tistih prekrških, ki so najpogostejši vzrok nesreč.

T. GAZVODA

po dolenski deželi

• Udobje je zelo privlačna stvar, celo tako, da so nekateri zanjo pripravljani priti navzkriž z zakonom. Udobje, ki ga prinaša centralno zaklepanje na avtomobilu, je premamilo tudi 25-letnega R. F. iz Stranske vasi. Ta je namreč utemeljeno osumljen tatvine, ker je v decembru v Revozu ukradel kompletno napravo in s tem dejanjem podjetje oškodoval za 40.000 tolarjev.

• Da se spleča preprodajati, je ugotovil tudi 30-letni Senegalčan, ki so ga krški policisti legitimirali v gostišču Komočar, ko je poskušal prodajati ure in prstane. Samba D. je povedal, da je s srečo poskušal tudi v gostišču Rozalija, izdal pa je še izvor poceni predmetov. Te je namreč nabavil v Neaplju v Italiji.

• Da nekateri imajo denar, je prejšnji teden pokazal 45-letni Hrvat Ivan, ki se je z avtomobilom pripeljal na mejni prehod Slovenska vas. Prijavil je 250.000 nemških mark, vendar sta bila bankovca za 500 in 100 mark sumljiva, zato ju bodo poslali v analizo. Pa naj kdo reče, da so na nekaterih delih Balkana sami reveži!

Z MERCEDESOM IZRUAL DREVO

ARTO - V ponedeljek ob 17.45 se je na magistralni cesti Krško - Vrhnovo izven naselja Arto zaradi neprimerne hitrosti in verjetno vožnje pod vplivom alkohola zgodila nesreča, v kateri se je voznik hudo poškodoval, na avtomobilu pa je nastalo za okoli 1.300.000 tolarjev škode. 42-letni Sevnčan Č. V. je vozil osebni avto Mercedes iz Krškega proti Vrhnovu, zaradi neprimerne hitrosti pa je izgubil oblast nad vozilom in zapeljal na neutrjeno bankino, nato trčil v drevo in ga izruval s koreninami vred. Pri tem se je vozilo obrnilo za 180 stopinj, padlo na bok in se po 20-ih metrih ustavilo na kolesih.

DOBER ZASLUŽEK NI VSAK DAN NA DLANI!

Iščemo akviziterje za zanimivo delo na terenu. Pokličite, ne bo vam žal!

Gorenje Fining d.o.o., Prešernova 8, Velenje, 063/855-930
855-950
856-334

Kaj se dogaja z našim mestom?

Še vedno ne morem pozabiti dogodka izpred nekaj dni. Želim se ga ogledati, vendar se je globoko zasidral v mojih mislih. Rada bi spregovorila o tem, rada bi povedala drugim, kaj se dogaja v našem mestu.

Za večino srednješolcev so dnevi od ponedeljka do petka, lahko bi rekla, enolični. Zjutraj se zbudijo, odidejo v šolo in preživijo tam del dneva. Ko končajo s poukom, združijo iz šole in si mislijo: "Končno je minilo!" Sama vem to iz lastnih izkušenj, saj so bili moji srednješolski dnevi ravno takšni. Ure po šoli so namenjene seveda tudi za odhod v kakšen bar, gostilno. Ena izmed mnogih izbir je Atlantis. Če te v popoldanskih urah pot zanese v ta dnevi bar, lahko opaziš, da so obiskovalci večinsko srednješolci. Vsi

Z avtom v Krko - 4 mrtvi

V nesreči pri Čatežu umrle 4 osebe - Tri še iščejo

BREŽICE - V sredo, 25. januarja, ob 23.35 se je na magistralni cesti Gmajna - Obrežje pri Velikih Malencah zgodila huda prometna nesreča, v kateri so štiri osebe umrle na kraju nesreče, vendar so našli le eno truplo, tri pa je odpeljal rečni tok.

42-letni Celjan D. V. je v sredo nekaj pred polnočjo vozil osebni avto po magistralni cesti od Drnovega proti Obrežju. Pri Velikih Malencah je v levem preglednem ovinku iz neznanega vzroka zapeljal na desno, tako da je z desnimi kolesi vozil po robnem pasu in travnatih bankini 150 metrov. Potem je zavil na vozišče, vendar je zaradi prevelike hitrosti izgubil oblast nad vozilom in trčil v betonski robnik

pločnika za pešce na mostu čez Krko. Avtomobil je prebil kovinsko varovalno ograjo na mostu in padel z višine okoli 17 metrov v Krko ter se potopil.

Vozilo so policisti specialne enote policije s pomočjo dvigala potegnili iz vode. Notri je bila ukleščena 54-letna sopotnica S. M. iz Ajdovščine, voznika in še dva potnika - gre za 47-letno Ljubljanko E. V. in 42-letnega T. P. prav tako iz Ljubljane - pa je Krka odnesla. Kljub pregledu obeh bregov Krke in Save voznika in potnikov niso našli. Materialna škoda po nestrokovnih ocenah znaša 1.200.000 tolarjev.

T. G.

ŠTIRJE Z AVTOMOBILOM V KRKO - Zaradi prevelike hitrosti je osebni avto znamke Passat prebil kovinsko varovalno ograjo na mostu in priletel z višine 17 metrov v Krko. Našli so le sopotnico, kaj je z ostalimi tremi potniki, pa ni znano. (Foto: T. G.)

Kočevska stranpota

BOSNA V MALEM - V Bosni se bojujejo tri sprte strani. Nekaj podobnega se je zgodilo 23. januarja v gostilni Stojna in pred njo. Najprej je dekletko R. R. udarilo s steklenico po glavi V. R., s katerim sta se prej sprila. V. M. je odšel nato iz lokala, našel kovinsko cev in z njo pričakal pred gostilno že omenjeno dekletko in njenega fanta H. R. Ko sta prišla ven, je s palico udaril dekletko po nogi. V obracun se je vmešal dekletov fant, odvezl napadalcu kovinsko palico in ga z njo nekajkrat udaril po glavi. Vsi trije se bodo zdaj zagovarjali pri sodniku za prekrške.

VELIKO DELA JE IMEL - N. S. iz Kočevja je prijavil 29. januarja vlog v gozdarski dom v Glažuti, kjer je imel včasih gostišče in ima še zdaj spravljene nekaj opreme. Policisti so ugotovili, da je neznanec prišel v kletne prostore skozi odprta vrata, nato pa je s silo telesa vlomil najprej v likalnico, kjer je vzel okoli 40 rjuh in neugotovljeno število zaves za okna. Nato je ukradel še iz pralnice in sušilnice okoli 10 odej in 4 preproge. Izpred objekta je odpeljal dvoje sani za vlečenje drv, iz hleva pa aluminijaste lestve in cerado. Vse skupaj je bilo vredno okoli 60.000 tolarjev.

• Kaj je zavistnež, ki zavida drugemu človeku, kot beda, ki zavida drugi bedi? (Graf)

V Cerovem Logu bo prepovedan tovorni promet

2. seja šentjernejskega občinskega sveta

ŠENTJERNEJ - Šentjernejski svetniki so na 2. (maratonski) seji, ki je trajala skoraj 8 ur, predelali kar 13 točk, med drugim so obravnavali predlog občinskega statuta, ki je sprožil največ polemike okrog oblikovanja krajevnih skupnosti in profesionalnosti županske funkcije. O slednjem in o občinski upravi bo svet odločal na izredni seji prihodnji teden.

Šentjernejska občina se še vedno ukvarja tudi s pomanjkanjem prostora, zato so sklenili, da bodo dali javni razpis za najem prostorov in se na podlagi ponudb odločili za najugodnejšo, do takrat pa bodočasni prostori občine še naprej v na krajevnem uradu in krajevni skupnosti Šentjernej.

Ker prebivalci nekaterih naselij v krajevnih skupnostih Orehovica in Šentjernej že več let opozarjajo na nevarno stanje zaradi tovrnega prometa iz kamnoloma Cerov Log, so svetniki sprejeli sklep, da se v delu naselja Hrastje, v Orehovici, Loki, Gorenji Stari vasi, Gorenjem Maharovcu, Gorenjem in Dolenjem Vrhopolju, delu Šmarja in Vrhu pri Šentjerneju prepove vožnja tovornih vozil, razen za lokalni promet. Promet bo moral potekati po dovoznih cestah za kamnolom iz Hrastja do Dol. Mokrega polja.

T. G.

NAMIZNI TENIS - Občinskega prvenstva v namiznem tenisu za osnovnošolce v Šmarjeti se je udeležilo le pet šol, kar je manj kot v prejšnjih letih. Pri dečkih od 5. do 8. razreda je zmagala ekipa osnovne šole Center nad Šmarjeto in Vavto vasjo, med deklicami pa Šmarjeta nad Škocjanom in Vavto vasjo. Med posamezniki je zmagal Simon Prudič (Šmarjeta), drugi je bil Sandro Windish (Center) in tretji Rihard Rifelj (Otočec). Med dekletih je bila najboljša Sandra Prudič (Šmarjeta), druga je bila Petra Dular (Vavta vas) in tretja Mojca Blažič (Center).

KOŠARKA - Na Grmu so se na zaključnem prvenstvenem turnirju srečale najboljše štiri osnovnošolske košarske ekipe starejših dečkov iz novomeške občine. V finalu je Grm premagal Šmihel s 34:20, na tekmi za tretje mesto pa je Center s 24:23 premagal Šentjernej. Najboljši strelac prvenstva je bil Mladen Dakić iz osnovne šole Grm, ki je dosegel 54 košev.

ŠAH - Dolenskega osnovnošolskega prvenstva za posameznike v šahu se je udeležilo 11 deklic in 17 dečkov. Med deklicami je zmagala Ana Srebrnič iz osnovne šole Louis Adamič iz Grosupljeva, druga je bila Karmen Ajdič iz Mirne Peči in tretja Sara Verderber iz Starega trga ob Kolpi. Med dečki je zmagal Jernej Udovc iz Mirne Peči, drugi je bil Marko Vučinič z Grma in tretji Mitja Muhvič iz Starega trga ob Kolpi.

Enkrat je imel tudi Pionir srečo

Preloženo tekmo je Pionir v Ljutomeru nesrečno izgubil - V petek jim proti Olimpiji sreča ni obrnila hrbta - Dober servis, napad in Dolja z druge linije

NOVO MESTO - Po petkovem srečanju med odbojkarji novomeškega Pionirja in ljubljanske Olimpije Novomeščani ne morejo več reči, da jim sreča vedno obrača hrbet, čeprav je bilo le nekaj dni pred tem v Ljutomeru povsem drugače. Pionir tudi zadnje čase potrjuje sloves moštva, ki lahko premaga tudi na papirju precej boljše ekipe in ob enem izgubi s precej slabšimi moštv.

V preloženem srečanju 14. kroga so se novomeški odbojkarji v Ljutomeru pomerili z istoimenskim moštvom. Pionirjevi odbojkarji so začeli odlično in dobili prva dva niza, potem pa, kot že večkrat doslej, popustili in pustili Ljutomerčanem, da izid izenačijo. Peti niz so Novomeščani začeli spodbudno in vodili že s 6:1, v nadaljevanju pa so si privoščili nekaj grobih napak in sre-

PODAJA ČEZ GLAVO - Novomeški trener Jankovič na tekmah velikokrat menja postavbo na igrišču in na vsaki tekmi dobijo svojo priložnost tudi mladi. Eden izmed njih je Uroš Babnik, ki je s podajanjem Urošom Golešem dobro našturil udarec, imanovan penal. Na sliki: Goleš podaja Babniku preko glave. (Foto: I. V.)

čanje na koncu izgubili ter si s tem precej zmanjšali možnosti, da v rednem delu prvenstva osvojijo drugo mesto in nastopijo v končnici.

Olimpija, ki je kljub porazu v Novem mestu še naprej na drugem mestu, je moštvo, znano kot nasprotnik, s katerim je zelo teko igrali, saj ekipo ob izkušenem reprezentantu Hafnerju sestavljajo mladi, izjemno dobro telesno pripravljene in zelo borbeni igralci, med katerimi prednjači Mitja Pleško, ki je bil tudi za Novomeščane skoraj nerešljiva uganaka.

INTERIERI PREMAGAL ELEKTRO

KRŠKO - Košarkarji krškega Interierja so na tekmi 19. kroga A-2 lige v Šoštanjju premagali domačo deseto-uvrščeno Elektro s 84:73, potem ko je bil izid po prvem polčasu izenačen (39:39). Najboljši strelac v krški ekipi je bil Američan Stevens, ki je dosegel 29 točk. Interier je na prvenstveni lestvici prvi s 37 točkami, kolikor jih ima tudi drugouvrščena litvska Iskra Litus. V soboto bo Interier igral doma z moštvom Smelt Olimpija - mladi.

HLAČA VODI FITNES

OTOČEC - Novomeški profesor Alojz Hlača vodi fitness studio, ki deluje izključno v OTOČEC. Fitness je odprt po dve uri na dan, in sicer ob delavnikih od 18. do 20. ure, ob dela prostih dneh pa od 9. do 11. ure.

Evropa Dobovčanom polzi iz rok

Po katastrofalnem začetku srečanja na Ptujju so Dobovčani izgubili s povprečno Dravo - Ribničani so sicer izgubili z drugouvrščenimi Primorskimi novicami, a igrajo bolje

DOBOVA, RIBNICA - Dobovsko rokometno moštvo, ki dva kroga pred koncem rednega dela prvenstva v prvi rokometni ligi še vedno upa na uvrstitev med najboljša štiri moštva in s tem na možnost nastopanja v enem izmed evropskih pokalov, bi si z zmago nad osmouvrščeno Dravo, ki je pred sobotnim srečanjem imela kar 9 točk manj od Dobovčanov, to lahko skorajda že zagotovilo, žal pa so se dogodki v Ptujju odvrjali drugače, kot so si želeli Dobovčani. Na srečo je izgubilo tudi Kodeljevo, ki je sedaj na 4. mestu in ima le točko več od AFP Dobove.

Ptujčani so na začetku srečanja vodili že s sedmimi zadetki prednosti, Dobovčani pa so prvi zadek dosegli šele po 17 minutah igre, do konca polčasa pa so razliko zmanjšali na 5 zadetkov (31:8). V drugem delu igre so se Dobovčani še bolj približali domačim, a tistega, kar so izgubili na začetku srečanja vseeno, niso mogli nadomestiti. Zadetke za Dobovo so dosegli:

Mijačinovič 7, Držič 5, Stojakovič 5, Đapo 4, Glaser 2 in Voglar 1.

Zmagovalec srečanja v Ribnici med Primorskimi novicami Jadranom iz Kozine in domačim Inlesom je bil znan, še preden se je prvič oglasila sodnikova piščalka, kljub temu pa so se Ribničani dobro upirali drugi najboljši ekipi lige in na začetku objuljali presenečenje, saj so vodili 6:4; vendar jim je predvsem razpoloženi gostujoči

vratar Mitja Valentič preprečil, da bi storili kaj več. Po prvem polčasu so gostje vodili s 14:9. Tudi v drugem polčasu domači rokometni gostom niso pustili, da bi naredili večjo razliko, vendar so, ko je v 51. minuti sodnik za dve minuti izključil Ilea in Lesarja, izkoristili priložnost in povedli za 8 točk. Čeprav so Ribničani tekmo izgubili, so dokazali, da se njihova forma izboljšuje, in imajo, čeprav bodo štartali brez točk, še vedno možnost, da si v tako imenovanem play outu izborijo obstanek v družbi najboljših. Zadetke za Ribnico so dosegli: Lesar 9, Škaper 4, Zbašnik 3, Fajdiga 3, Ivanec 2, Ilc 2, A. Mihelič 1 in Poje 1.

MEDNARODNI USPEH JAZBINŠKOVE

ANDORA - Mlada smučarka novomeškega smučarskega društva Rog Jana Jazbinšek iz Šentošta je na velikem mednarodnem smučarskem tekmovanju v Andori dosegla lep uspeh in dokazala, da v svoji starostni kategoriji spada med najboljše smučarke na svetu, saj so na tekmovanju nastopili mladi smučarji iz 20 držav. V superveleslalomu je bila Jana peta, v veleslalomu deseta, najbolje pa ji je šlo v slalomu, kjer je bila po prvem teku na tretjem mestu. V drugi slalomski vožnji je Jana začela zelo agresivno, saj se ji je ponujala celo možnost za zmago, žal pa je hotela narediti preveč in je zgrešila vratca. Napako je popravila tako, da se je vrnila do zgrešenih vratc, in kljub temu osvojila 12. mesto.

TOMAŽ BOŽIČ 6,6 NA 60 M

NOVO MESTO - Najboljši slovenski sprinter Novomeščan Tomaž Božič je jeseni in pozimi dobro treniral, kar je dokazal že na prvi letošnji tekmi. V Celju je že v kvalifikacijah na 60 m tekel odlično in se s časom 6,7 kot najboljši uvrstil v finale, kjer je tekel še hitreje (6,6 s) in za dve desetinki sekunde premagal Gregorja Cankarja in Štambergerja. Dobro so se uvrstili tudi nekateri drugi novomeški atleti. V skoku in višino sta bila Šmalc in Maja Vučkovič druga, v skoku v daljino je bila Nataša Podkrižnik druga, Melita Hohnjec pa tretja.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 4. februarja, bodo odprte naslednje prodajalne živit:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Market, Ljubljanska od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragsavska 17 od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 19. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Brezar, Smolenja vas od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- Šentjernej: od 7. do 17. ure: Doljenjka, Market

- Dolenske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Rog
- V nedeljo, 5. februarja, bodo odprte naslednje prodajalne živit:
- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Mercator-KZ Krka, Prodajalna, Glavni trg od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragsavska 17 od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 8. do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: Vita - mlečni diskont, Šmihel od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Brezar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

V Gaju se razmere urejajo

V kočevskem prvotligišu so se na pomladni del sezone začeli pripravljati nekoliko kasneje

KOČEVJE - V nogometnem klubu Gaj se zadeve vendarle urejajo. Zaradi neurejenih denarnih zadev so se namreč priprave na pomladanski del sezone začele nekoliko kasneje, kot so v kočevskem nogometnem klubu načrtovali. Skupina nogometašev, ki je bila nezadovoljna s svojim položajem v klubu, se je prejšnji teden pridružila ostalim igralcem, ki so pred tem že začeli vaditi. Po besedah trenerjev Jedinke Perice in Marjana Vučka nameravajo sedaj pripraviti pospešeni in v večjo količino in intenzivnostjo vadbe nadomestiti zamujeno ter se primerno pripraviti na nadaljevanje sezone. Kljub vsemu ostaja denar tista tema, okoli katere se v Gaju dviga največ prahu, vendar to vsekakor ni kočevska posebnost, podobne težave ima večina klubov.

nekdanji nogometaš ljubljanske Olimpije. Kočevska klubska uprava se dogovarja tudi z Jadrankom Bajričem, ki je lani nastopal za Koper, in menda so že blizu podpisa pogodbe. Omenjena nogometaša naj bi okrepila sredino in konico napada. Poleg njiju računajo še na nekatere nogometaše, vendar njihova imena ostajajo skrivnost, saj je do konca prestopnega roka še cel mesec časa.

Moštvo Gaja se bo za nadaljevanje prvenstvenih bojev tudi nekoliko okrepilo. V moštvo bo spomladaj zanesljivo nastopil Damir Šabotič,

Gaj namerava okrepiti tudi vodstvo kluba. Tako se namerava med tiste, ki v klubu odločajo, vrtni nekdanji direktor kluba Predrag Simeunovič.

Trenutno pripravljenost so kočevski nogometaši preverili na dveh prijateljskih tekmah. Na gostovanju v Ajdovščini so z 1:0 premagali tamkajšnje Primorje, zadetek pa je dosegel Vujičić. V soboto so se v Ribnici pomerili z Domžalami in izgubili z 2:3. Tokrat sta mrežo nasprotnikov zadela Buzuk in Adrovič.

M. G.

ANDREJ GRILC ZMAGOVALEC TURNIRJA

SEVNICA - Na mesečnem šahovskem turnirju ŠK Milan Majcen v Sevnici je zmagal Andrej Grilc, član ŠK Triglav iz Krškega, ki je med osemnajstimi šahisti zbral enako število točk kot domačin Zvonko Mesojedec, vendar je bil zmagovalec Krčan, ker je v medsebojnem dvoboju zmagal. Rezultati: I. Grilc (Triglav) 13,5, 2. Mesojedec 13,5, 3. Smrdel 13, 4. Kranjec 11,5, 5. Kuzmič 10,3 točk itd. (vsi "Milan Majcen", Sevnica).

Maljkovič je zmagal

Uspeh brežiškega tenisarja

BREŽICE, NOVO MESTO - Mladi brežiški tenisar Nikola Maljkovič je zmagovalec odprtega državnega prvenstva v tenisu za igralce do 14. leta starosti v Litiji in je trenutno na slovenski računalniški lestvici v svoji starostni skupini na 4. mestu. Maljkovič je v finalu premagal Jovanoviča z 2:0 (6:3, 6:0), v osmini finala pa Novomeščana Blaža Turka z 2:0 (6:3, 6:2). V osmini finala se je od Novomeščanov tverstil tudi Tomaž Kastelec, kar je prijetno presenečenje, saj se je moral na glavni turnir prebiti na kvalifikacijah.

V soboto in nedeljo so v Trzinu in v Celju pripravili kvalifikacijski turnir za dečke in deklice do 12. leta starosti. Na finalni turnir, ki bo od 18. do 20. februarja v Trzinu, na njem pa bo nastopilo 32 najboljših mladih tenisarjev, so se uvrstili tudi štiri Novomeščani: Gasper Župevec, Tadej Pucelj, Miha Bendel in Matevž Krajc.

Najuspešnejša sezona karateistov

Karate klub Sevnica lani osvojil na mednarodnih in domačih tekmovanjih kar 55 kolajin - Denis Orač in Marko Stopar v vrhu - Bodo naši generalnega sponzorja?

SEVNICA - Navkljub težavnim gmotnim razmeram za slovenski šport v minulemu letu je v nekaterih okoljih vodstvom športnih klubov uspelo domiselno s primerno organiziranim delom prebrati tudi take in podobne težave. Med te klube gotovo spada tudi sevnški karate klub. Njegovo vodstvo ocenjuje preteklo tekmovalno sezono za najuspešnejšo doslej, saj so sevnški karateisti lani osvojili na mednarodnih in domačih tekmovanjih kar 55 odličij, od tega 20 zlatih kolajin.

Vse bolj odmevni uspehi sevnškega karateja so plod dobrega dela trenerjev, prizadevnosti in nadarjenosti tekmo-

valcev ter sponzorjev, ki so pomagali, da so se karateisti lahko udeležili številnih tekmovanj. Sevnški karateisti si v letu 1995 želijo le še pridobiti generalnega sponzorja, saj potem zanje, po besedah glavnega trenerja Jurija Orača, "ne bo več ovir za osvajanje medalj tudi na drugih celinah našega planeta."

NAČRTI KONJENIKOV

RIBNICA - Konjeniški klub Ribnica je lani uredil vadišče in manežo za konje, letos pa bodo urejali prostore na Ugarju, kjer imajo hleve in vadišče. Tako so sklenili pred kratkim na letnem občnem zboru. Veliko pozornost posvečajo tudi strokovnemu delu, njihova šola jahanja pa je čedalje bolj obiskana.

SEVNŠKI KARATEISTI - V Karate klubu Sevnica trenira 46 tekmovalcev, od tega je 20 članov selekcije aktivnih tekmovalcev, 11 članov je v nadaljevalni in 15 v začetni skupini. Glavni trener je mojster jiu-jitsu in karateja Jurij Orač, njegova pomočnika pa sta Sašo Vaš iz Breztranice in Sevnčanin Izotk Busar. V klubu poleg karateja delujeta še dve sekciji juda in jiu-jitsu, ki ju vodi Miran Grubrišek (mimogrede: on je hkrati predsednik kluba!) in Jurij Orač. V svojih vrstah pa vadijo tudi pripadniki policije in vojske. Na posnetku so sevnški karateisti (od leve proti desni) s svojim trenerjem Oračem na 3. svetovnem pokalu za otroke in kadete (Miskolc, od 7. do 10. oktobra 1994): Marko, Denis, Tomaž, Danilo, Silvo, Besim in Rok.

Kržanovi v boju z monopolisti

Na slovenskem trgu se bije neizprosni boj med mlekarjami. Slovence, ki niti nismo veliki porabniki mleka in mlečnih izdelkov, poskušajo pripraviti za nakup monopolisti, kot so Ljubljanske mlekarne, pa še številne pozneje uveljavljene regionalne mlekarne. Že leto in pol v Cundrovcu v bližini Brežic obratuje, išče svoj prostor na trgu in vztraja na svoji poti edina slovenska zasebna mlekarna - Mlekarna Kržan.

Območje Dolenjske, Bele krajine in Posavja je tudi tu črna lisa v Sloveniji. Nima nobene večje mlekarne, tiste, ki so nekdanje bile, pa so že zdavnaj bogve po kateri direktivi usahnile. Kržanovi so o lastni predelavi mleka začeli razmišljati v letu 1990. Tako kot drugi slovenski kmetje so se srečevali z vse večjimi težavami pri prodaji mleka, in ker so imeli precejšnjo lastno proizvodnjo, se je porodila ideja o predelavi. Zaradi bližine sosednje republike so računali predvsem na hrvaški trg in na kupce v Zagrebu.

Lotili so se za malo podjetje z nazivom Farmatin velikega zaloga. Njihov finančni vložek je segel do višine 2,5 milijona mark. S tem so sezidali potrebne objekte, skladišča, hladilnico, nabavili potrebne posode, kompletno opremo za termično obdelavo, za energetiko, ki jim daje vročo in ledeno hladno vodo, ter stroje za pakiranje. Vsa oprema je iz nerjavečega jekla. "Če bi zdaj opremiljal, bi se odločil drugače," pravi lastnik mlekarne Martin Kržan, "Nihče ti ne svetuje, vsak od proizvajalcev opreme samo pač hoče prodati svoje blago."

Predelali bi lahko 10.000 litrov mleka dnevno

Kržanovi so začeli s predelavo mleka poleti leta 1993. Oprema omogoča dnevno predelavo 10.000 litrov mleka, vendar trenutno predelajo vsak dan le od 3.000 do 4.000 litrov. Okrog 1500 litrov namolzejo Kržanovi v lastnih hlevih, kjer imajo 100 glav živine, preostale količine odkupijo od nekaterih kmetov, občasno pa ga pripeljejo tudi iz Škofje Loke. Z dobrim izborom si zagotavljajo visoko kakovost vhodne surovine, ki se zaradi nizke vsebnosti mikroorganizmov uvršča v poseben visoko kakovostni razred.

Pod znamko Mlekarna Kržan se da dobiti navadne in še kakih sedem različnih okusov sadnih jogurtov, pasterezirano mleko, sladko in kislo smetano ter maslo in sveži sir (skuto). Kaj kmalu bodo kupcem ponudili še posebne vrste vitaminskih jogurtov z uvoženo sadno maso, lotili pa se bodo tudi predelave mleka v kislo mleko. Prodajajo tudi mlečne izdelke drugih proizvajalcev (npr. trde sire), ki jih dobijo s kompenzacijami, in tako dopolnijo svojo ponudbo.

Pred kratkim so nabavili nov stroj za jogurt, s katerim so odpravili ozko grlo v proizvodnji, v februarju pa nameravajo zamenjati kompletno embalažo in predstaviti kupcem nov dizajn.

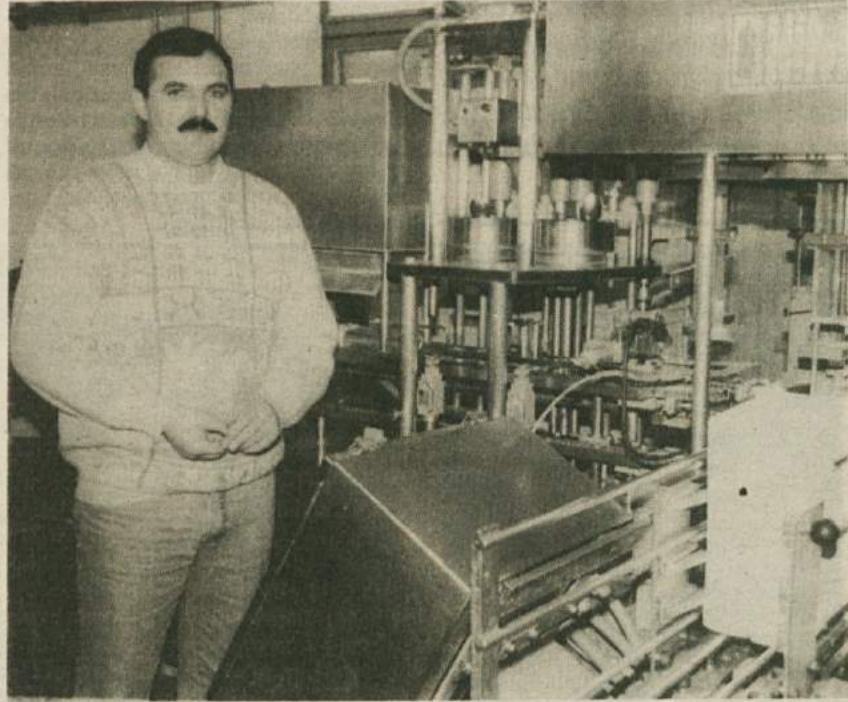
Mleko in mlečne proizvode prodajajo na slovenskem trgu, saj hrvaški zaradi carin in prelevmanov za zdaj ni zanimiv. Poleg prodaje v Posavju se jim je uspelo prebiti proti Mariboru, Celju in Novemu mestu, zavedajo pa se, da so na področju trženja še dosti premalo naredili, in pravijo, da bodo letos prodajno mrežo bistveno razširili ter se lotili tudi reklame. V Posavju imajo lastno distribucijo (posebej priljubljeni so njihovi izdelki na šolah), sicer pa so med njihovimi največjimi kupci mariborski Koloniale, žalski Hmezad in še nekaj večjih zasebnih trgovskih podjetij. Mlekarna ima vse od začetka lastno prodajalno na brežiški tržnici, poskusila pa se je tudi s prodajo na ljubljanski tržnici.

Vsak čuva svoje tehnološke skrivnosti

Martin Kržan pravi, da eno leto proizvodnje v taki panogi še ne pomeni veliko. "Proizvodna tehnologija je sicer znana, vendar pri predelavi obstajajo skrivnosti, ki jih drugi

proizvajalci dosledno držijo zase, zato jih mora vsak sam odkriti. V našem laboratoriju delamo lastne analize surovin in izdelkov, poleg tega imamo dnevne veterinarske analize ter občasne kontrole závoda za higieno."

Kljub težavni proizvodnji in zelo občutljivim izdelkom pa največja umetnost še vedno ostaja izdelke prodati in v današnjem neredu v plačilnem prometu predvsem tudi priti do plačila. "Te vrste proizvodnje ni tako enostavno postaviti na noge pa še skrbeti za prodajo, distribucijo in na koncu zagotoviti realizacijo. Če se mora eden od zaposlenih ukvarjati samo z izterjavo dolgov, je to velik strošek za podjetje," meni Kržan. V podjetju Farmatin je zaposlenih 9 delavcev. Dva skrbita za stoglavo čredo krav molznic, trije ali štiri delajo v predelavi, dva ali trije pa skrbijo za distribucijo.

Martin Kržan v svoji mlekarji

Kržanovi želijo povečati proizvodnjo in popolniti svoje zmogljivosti. Če bi se predelava povečala vsaj za polovico, bi že bili na

zeleni veji. Še vedno upajo, da se bo hrvaško tržišče le odprlo in da bosta državi sklenili sporazum o prosti trgovini. Priprani so, da

bi brez sedanjih visokih carin in prelevmanov ter z doseženo kakovostjo gotovo našli kupce na Hrvaškem. Res bi k sosedom šle prodajati tudi velike slovenske mlekarne, a Kržanova bi se že zaradi majhnosti lahko hitreje prilagajala potrebam tržišča, poleg tega pa bi imela prednost tudi zaradi bližine.

Mala mlekarna je trn v peti velikim sistemom

O križih in težavah ter o različnih, tudi nizkotnih preprekah, preko katerih je moralo podjetje, preden je vsaj za postavilo silo na noge zasebno mlekarno, Martin Kržan ne govori rad. Celó sedaj ne, ko je marsikaj že za njim, kot tudi takrat ni, ko se je še prebijal skozi papirje, gradnjo in zbiral potreben denar za mlekarno. Takrat in zdaj pa je kljub temu očitno, da je mlekarna velikim sistemom, predvsem Ljubljanskim mlekarjam, trn v peti. "Monopolisti se nas bojijo, ne toliko naše proizvodnje, ki je majhna, ampak možnosti, da nam uspe in da nam bodo sledili še drugi," pravi Kržan.

Mlekarna Kržan je eden izmed primerov, ki kaže na to, da je pogosto podpora podjetništvu zgolj besedna, v resničnem življenju pa zmagojati interesi velikih. Brežice so nekdanje imele zadružno mlekarno, ki se je pozneje priključila Ljubljanskim mlekarjam. Te so predelavo v tem koncu Slovenije ukinile, se obvezale odvažati in odkupovati mleko, zdaj pa opuščajo še to. Če bi Brežičani znali nastopiti enotneje, bi se pri Kržanovih razvila mlekarna večjega tipa. Kot pravi lastnik, bi lahko predelali vse mleko, ki ga namolzejo kmetje v tej občini.

BREDA DUŠIČ GORNIK

učenje v naravi

Je šola v naravi v naravi odpisana?

Šole v naravi, ki so se izredno lepo uvejavile v osemdesetih letih, danes izginjajo. Le redke šole in najbolj vneti učitelji se še trudijo, da bi jih obdržali pri življenju, žal pa v planine in na morje ne morejo več vsi otroci, saj je denarni prispevek za marsikatero starše prevelik. Šola v naravi bi morala biti obvezna vsebina učnih načrtov, denar pa bi morala zagotoviti država.

Že samo ime "šola v naravi" pove največ. To niso le smučarski in plavalni tečaji za otroke, ki jih šole organizirajo izven kraja bivanja, niti to niso počitnice v gorah ali zdravstvena kolonija na morju. Šola v naravi je vzgojna oblika, pri kateri se šola z nekaterimi svojimi razredi preseli v naravo. Poleg učenja smučanja ali plavanja lahko šola v naravi da otroku precej več. Čustven, kulturn in spoštljiv odnos do narave lahko otrok najlažje pridobi v naravi, veliko težje je to doseči v učilnici. Tudi to, kako v naravi smotrno preživljati prosti čas, lahko otrok spozna le v naravi. Spreten učitelj lahko v naravi otroku ponudi zelo veliko. Ne le da ga uči

preživetja v naravnem okolju, temveč ga lahko nauči spoznavati naravo, opazovati živalstvo in rastlinstvo, saj bolj kot bo otrok poznal naravo, bolj ji bo zvest in bolj bo znal zanj skrbeti, tudi ko bo odrasel. Šola v naravi je tako lahko tudi trden temelj ekološke zavesti sodobnega človeka. Poleg tega šola v naravi močno vpliva na socializacijo otrok, ki so skupaj 24 ur na dan, in če želijo "preživeti", morajo sodelovati med sabo, biti strpní drug do drugega in drug drugega upoštevati. Z eno besedo: naučijo se tovarništva.

Začetki šole v naravi pri nas segajo v leto 1962, ko so prvi ljubljanski otroci odšli na zimovanje v Gorje nad Bledom, naslednje

leto pa so nekatere šole z otroci odšle na morje. Največji razmah so šole v naravi doživele v osemdesetih letih. Ker šola v naravi ne spada med obvezne vsebine, jo organizirajo le še na redkih šolah, saj je zanj potrebno veliko truda in organizacijskih sposobnosti, predvsem pa močne volje učiteljev, ki se tega lotijo.

S tehnološkim razvojem, ki smo mu pričela zadnja desetletja, se je naše življenje korenito spremenilo, še bolj pa se je spremenilo življenje otrok, posebno tistih, ki živijo v mestih. Če so mestni otroci še pred, recimo, tremi desetletji večji del svojega prostega časa preživeli na planem, se poleti kopali v reki, ki je tekla skozi mesto, pozimi sankali ali smučali na najbližjem griču, skozi celo leto pa zahajali v bližnji gozd in noreli po gmajni, današnji otrok vsega tega skorajda ne pozna več. V najboljšem primeru popoldne, ko se vrne iz šole, vsaj nekaj časa teka za žogo, seveda na asfaltnem igrišču. Ves čas ga ogrožajo avtomobili, hrup in vdihuje onesnažen zrak. Potem pa pridejo na vrsto satelitski televizijski programi, video, računalniški ekran, video igrice. Edini stik z naravo za sodobnega mestnega otroka je letni ali zimski dopust, pa še ta je za mnoge družine predrag in se mu vse pogosteje odpovedo.

Vse to so zelo močni razlogi, naj šole v naravi pri organizaciji šole v naravi, čeprav ne spada med obvezne vsebine učnega programa. To ne velja le za mestne šole, temveč v enaki meri tudi za podeželske, saj so mnogi kmečki otroci v šoli v naravi prvič videli morje ali se vozili z vlečnico. Žal se dogaja ravno nasprotno. Šola v naravi izumira. Čeprav natančnih podatkov ni, po nekaterih ocenah letno šola v naravi organizira okoli 15 odstotkov šol, zimsko pa manj kot 10 odstotkov. Strašen korak nazaj je to, če vemo, da je sredi osemdesetih let letno šola v naravi obiskalo okoli 70 odstotkov slovenskih osnovnih šol (v letno šolo v naravi je leta 1985 odšlo kar 90 odst. ljubljanskih osnovnih šol), zimsko pa okoli 30 odstotkov.

Vendar ne gre le za zmanjševanje števila šol, ki še vztrajajo pri organiziranju šole v naravi, gre tudi za zmanjševanje števila učencev, katerih starši še lahko zberejo denarni prispevek, oziroma za vse večje social-

no razlikovanje otrok, česar pa ne bi smeli dopustiti. Medtem ko v letnih šolah še nekako gre, je pri zimskih šolah, kjer je poleg drugih stroškov potrebno otroka opremiti s sorazmerno drago smučarsko opramo, veliko težje. V osemdesetih letih, ko so šole v naravi pri nas dosegle največji razmah, so v naravo odšli vsi učenci, saj se je za tiste socialno najbolj ogrožene vedno našel denar. Danes gredo v šolo v naravi predvsem tisti otroci, katerih starši spadajo v zgornjo polovico socialne lestvice, starši nekaterih otrok pa si, da bi njihov otrok odšel s sošolci na smučanje, denar za to dobesedno odtrgajo od ust. Tretji, teh je čedalje več, tega preprosto ne zmorejo več. Šole, kjer se v šolo v naravi prijavi manj kot polovica otrok, to vzgojno obliko počasi opuščajo.

Šola v naravi je vzgojno izobraževalna oblika, ki poskuša s posebnimi sredstvi in v posebnem okolju učenčeve celotne osebnosti. Bistvo šole v naravi je to, da ves oddelek učencev za nekaj časa odide v neposredno naravno okolje (k morju, k reki, v gozd, v gore), kjer s smotno izbranimi vzgojno izobraževalnimi vsebinami in posebnim načinom življenja nadaljuje pedagoško delo.

(Dr. Silvo Kristan)

Čeprav se je šola v naravi razvila v socialističnih časih, pa zgledi ne prihajajo z Vzghoda, kot bi si kdoo zmotno misli. Ameriški otroci pogosto preživljejo počitnice v različnih taborih, kjer se pod nadzorom strogih vzgojiteljev naučijo marsikaj. Švedski učni načrt za osnovno šolo zahteva, da morajo otroci vsako šolsko leto preživeti od 4 do 8 dni v naravi, avstrijski otroci imajo v času šolanja dva smučarska tečaja in plavalni teden izven kraja bivanja, Francozi slovijo po razredih na snegu. Če bi se radi primerjali z razvitiimi, ne bi smeli opuščati nekaterih vzgojnih vsebin, ki so se že uvejavile. Glede na vrsto dobrih strani šole v naravi bi jo bilo treba rešiti, vendar, kot kaže, obstaja le en zanesljiv način: šola v naravi bi morala biti v učnem načrtu obvezna, zanj pa bi morali najti sistemsko sredstva. Delno jo lahko še vedno sofinancirajo starši, vendar v tako velikem znesku, da ne bo noben otrok prikrajšan za teden šolanja v naravi.

IGOR VIDMAR

FOTO: I. VIDMAR

Kralj in Krpan sta v Kostanjevici

Koledar z Levstikovim Martinom Krpanom in slikarskimi ilustracijami Toneta Kralja te najbrž najbolj priljubljene slovenske povesti iz Dolenjski list (ob izdatni podpori Dolenjske banke, Studia D in Termotehnike) za novo leto podaril vsem svojim naročnikom. Ta poteza našega časopisa je bila sprejeta z navdušenjem in hvaležnostjo. Stevilne odzive, ki jih ob tem dobivamo iz domovine in tujine, bi lahko na kratko strnili v besede: "To je res lepo darilo. Hvala!"

Koledar je izdala novomeška firma Rextom; lastnika in partnerja te firme sta novomeški podjetnik Tomo Bartelj ter slikar in arhitekt Samo Kralj. Njuna firma zadnja leta izdaja kakovostne umetniške koledarje, ki grejo v Sloveniji zelo dobro v denar, in sicer v izjemno velikih nakladah. Za Levstikovega in Kraljevega Martina Krpana sta se podjetnika odločila tudi zato, ker jima je, tako kot številnim njunim vrstnikom, pa tudi starejšim in mlajšim, še živo v spominu veselje in radost ob prebiranju in gledanju te povesti z ilustracijami Toneta Kralja iz njunega otroštva. Ne prej ne kasneje ni nobena izdaja Martina Krpana dosegla take priljubljenosti. Pri uresničitvi te lepe zamisli jima je krepko "držal štango" Lado Smrekar, snovalec in tvorec Kostanjevice kot svetovno uveljavljenega umetniškega kraja; kajti originali Kraljevega Krpana so, tako kot številna druga dela tega velikega slovenskega slikarja, v Kostanjevici, kjer je galerija Toneta Kralja, ki ji je umetnik podaril veliko svojih del.

Krpan mu je bil pisan na kožo

Z vdovo Toneta Kralja, kiparko Maro Kraljevo, smo se že pred novim letom dvakrat dogovorili za pogovor, ki naj bi ga zaključili z obiskom Kostanjevice. Če hočemo namreč njegova vdova, hčerka, vnuki in pravnuki ali kdorkoli drug videti njegova dela, morajo pač v Kostanjevico, kajti doma ni ostalo tako rekoč nič. "Tone je bil pač celo življenje tak, da se z materialnimi stvarmi zase in za svojo družino ni prav močno obremenjeval. Ko sem mu že na stara leta rekla, da doma nimamo nobenih njegovih del, je samo z roko odmahnil in dejal, da jih bo že še naslikal. Pa jih ni, ga je prehitela smrt..."

A oba prednovoletna zmenka z gospo Kraljevo je preprečilo slabo vreme s hudim snenjem. In tudi pred 14 dnevi, ko je gospa končno le lahko prišla, je, brž ko je prispela, začel močno naletavati sneg. Tako je spet odpadel izlet v Kostanjevico, je pa v prijetni restavraciji na Bregu, kjer si je Kraljeva ganjena ogledala rojstno sobo njenega in moževega dobrega prijatelja Božidarja Jakca, stekel z lucidno in šarmantno gospo nadvse zanimiv pogovor, ki ga je, kot prava kraljica, ves čas izvrstno obvladovala in nadzorovala. Gospa Kraljeva se je namreč večkrat na račun svojega prihodka pošalila, da je - kraljica. Sicer pa ji je bilo to, da bo postala kraljica, prerokovano ob rojstvu. Rodila se je kot druga hči pesnice Vide Jerajve in violinista Karla Jeraja, in sicer 9.9.1909 ob 9. uri, in zaradi tega spleta številke devet je neka Grkinja njeni mami prerokovala, da bo hči postala kraljica. "In še nekaj nenačnega je bilo ob rojstvu: na svet sem prišla z dvema zobkoma, s katerima sem se tudi po-

Tone Kralj

ročila, in namesto njiju mi potem nista nikoli zrastle druga," pove kot zanimivost.

Seveda se je največji del pogovora sukal okoli njenega pokojnega moža, slikarja Toneta Kralja, s katerim se je poročila kot 18-letna absolventka srednje šole za keramiko pri profesorju Francetu Kralju, Tonetovem bratu. "Tone je ves čas hotel ilustrirati Levstikovega Krpana, pa za to dolgo ni bilo prave prilike. On sam o tem ni veliko govoril, tudi meni ne, kot o svojem delu nasploh ne; kar naprej je samo delal, garal. Pač pa mi je pred kratkim o njegovi želji, da bi delal Krpana, pripovedovala nekdanja urednica pri Mladinski knjigi Kristina Brenkova. Že pred drugo svetovno vojno si je želel slikati Krpana, potem ga je po vojni Brenkova vprašala, kaj bi želel delati, pa ji je odločno odgovoril, da Krpana. "Ta mi je na kožo pisan", ji je rekel. Vendar do pogodbe med njim in Mladinsko knjigo nekako ni prišlo, pa je začel delati kar brez pogodbe. To je bilo leta 1954. Seveda je vseskozi mislil na knjižno izdajo. Ker je bila takrat tehnika še bolj primitivna, je slike delal v enaki velikosti, kot so bile kasneje objavljene in kakršne so tudi sedaj v tem lepem koledarju. To je bilo še posebej naporno, saj gre za akvarele, in to skoraj za miniaturo; prepričana sem, da si je prav pri Krpanu uničil oči," je začela zanimivo pripoved Maro Kraljeva.

Ko je slikar že naslikal nekaj od skupaj 32 akvarelov za Martina Krpana, jih je odnesel v Mladinsko knjigo. Čeprav so v založbi za ilustratorja nameravane izdaje Levstikove povesti že predvideli slikarja Lojzeta Perka, jim je bil Kraljev Krpan tako všeč, da so z njim takoj sklenili pogodbo. "To knjigo je imel Tone najraje; isto velja za lik Krpana kot slovenskega

kmečkega orjaka. Tone je bil doma iz Zagorice v dobrepoljskem koncu in mu je bila ta tematika zelo pri srcu. Tudi sicer je kot slikar celo življenje obdeloval tematiko narodne zavednosti. Nasploh je delal zelo zavzeto; ko je risal Krpana, je vstal ob pol šestih zjutraj, si zavrel mleko in vanj nadrobil toliko kruha, da je bilo gosto, kot bi natresel polno žgancev, potem pa je bil sposoben delati cel dan; le po kosilu je rad malo poležal, najraje kar pod jablano pri naši hiši, ki jo je v največji meri zgradil sam s priložnostno najetimi delavci."

Mara Kralj

Hudič je bil Mussolini

Navdušenje ob izidu Martina Krpana s Kraljevimi ilustracijami je bilo izredno. Kritike so bile samo pozitivne. Kmalu so začeli Krpana prevajati v številne jezike in izdajati s Kraljevimi slikami. Najprej je Martina Krpana v angleščino prevedla priljubljena ljubljanska Angležinja miss Copeland, sledili so prevodi v nemščino, francoščino, po vsem svetu je šel Martin Krpan s Kraljevimi slikami v esperantu, izšel je tudi v švedščini, japonsščini in celo kitajščini. "Tone je bil izredno vesel, da so to našo povest brali po celem svetu," pove njegova vdova, "Krpana je res delal s strastjo, elementarno."

Najbolj je bil Tone Kralj ponosen na svoje slike, ki jih je naslikal v cerkvah; zelo veliko je slikal na primorskem koncu, začel pa je že leta 1923, takoj ko je prišel iz Prage, se pravi takrat, ko je bila Primorska pod Italijo. "Tudi pri tem delu je Tone pokazal ne samo izjemno talent in znanje, ampak tudi neomajno narodno zavestnost in ne nazadnje velik pogum," pravi njegova vdova. Prvo svoje tako delo je opravil v cerkvi na Premu, rojstnem kraju Dragotina Ketteja, in naključje je hotelo, da smo se o tem z njegovo vdovo pogovarjali prav v Kettejevi sobi v Gostišču na Bregu, in to 19. januarja, na dan, ko se je pred 119 leti ta veliki slovenski pesnik rodil. "Zal je freska v tej cerkvi propadla, bila pa je, se spominjam, velikanska in zelo ekspresionistična."

Med vojno, v zimi 1941/42, je Kralj slikal v cerkvi na Lokvah na Krasu. Ravno ko je slikal Kristusa, ki seje žito, za njim pa hodi hudič, ki seje ljujko, so v cerkev prišli italijanski fašisti s črnimi kapami in se zastrelji v sliko. Hudiča je namreč Kralj oblekel v črno in mu dal podobno Mussolinija. Kralj se je od nemoči in strahu režal kot pečen maček in kazal svoje lepe bele zobe. "Malo je prismuknjen," se je znašel župnik Virgilij Šček, ki je, tudi ves prestrašen, pritekkel v cerkev. V cerkvi v Soči pa je naslikal zemeljsko kroglo tako, da se vidi Italija, angela na hudiču, ta pa ima svoj krempelj zataknan na tistem mestu na Zemlji, kjer je Rim. Kjerkoli in karkoli na Primorskem je slikal, povsod je gledal, da je naslikal kaj v barvah slovenske zastave, tudi če je slikal Kristusa; je na primer njegov plašč bel, druga obleka rdeča, kakšna figura pa bela. Kristusovim rabljem pa je dajal podobo domačih izdajalcev, fašistov. "Najbolj ponosen pa je bil na sliko z naslovom Rapallo," trdi njegova vdova. V tem italijanskem mestu je bila po I. svetovni vojni podpisana pogodba, po kateri je Primorska in velik del Notranjske pripadel Italiji. "To sliko je Tone podaril trpečemu slovenskemu narodu in moral bi biti v koprski galeriji."

V Kostanjevici je bil srečen

Posebno poglavje v Kraljevem življenju in delu pa je Kostanjevica. Tja ga je povabil Lado

Smrekar in mu predlagal, da bi v kostanjevškem gradu uredili njegovo galerijo. "Kostanjevica in vse, kar je v povezavi z njo, mu je postala in do smrti ostala silno ljuba. V Kostanjevici je bil res srečen," pravi gospa Mara. Najprej je bil imel leta 1970 veliko samostojno razstavo v Lamutovem salonu, dve leti zatem je, tudi izvrsten kipar, sodeloval na tamkajšnji Formi vivi, kjer je ustvaril svojega mogočnega Gubca. "Iz šole, kjer je bival, je hodil vsako jutro mimo pokopališča delat v grad. Kako navdušeno mi je pripovedoval o svojem delu in bivanju tam!

„Pomisli,“ je govoril, „ne more se zgoditi, da bi srečal enega samega otroka, ki me ne bi pozdravil. In ljudje, kako so neposredni, prisrčni in prijazni!“ In res, ničlikokrat sem se sama prepričala, kako olikani ljudje in vzgojeni otroci so v Kostanjevici. Tudi pri tem se pozna velik Smrekarjev vpliv na celotno življenje v teh krajih. Nisem se mogla načuditi, da pri vseh številnih umetniških delih v tamkajšnji šoli in pri toliko šolarjih ni bilo niti eno poškodovano. Kostanjevica je vzgojila matere in očete, ki so naprej vzgojili svoje otroke v spoštovanju do umetnosti in kulture. Kako čudovito bi bilo pri nas, ko bi imeli povsod tako omiko! Ni čudno, da je Tone v svojih zrelih letih tam našel svoj mir, Kostanjevica mu je bila pribežališče, zatočišče, svet brez senc. Zanj je bil ta kraj mesto umetnosti, ustvarjanja in ljubiteljstva umetnosti. Ljubljane pa ni imel rad, imel jo je za pokvarjeno, bila mu je sinonim za kaos in zmešnjavo mišljenj. V Kostanjevici je

bil srečen, zato je želel biti tam tudi pokopan prav na tistem pokopališču počiva, mimo katera terga je na Formi vivi vsak dan hodil."

Tako res ni čudno, da je Tone Kralj za svojega življenja Kostanjevici, kjer so v gradu uredili njegovo galerijo, podaril največji del svojega opusa. Če ne štejemo fresk v cerkvah, so druge le drobci. V Kostanjevici je Tone Kralj že hudo bolan, v družbi svojih najbližjih in prijateljev 23. avgusta 1975 proslavil svojo 75-letnico rojstva. "V kostanjevškem šolskem kombiju sem uredila posteljo, da smo ga na njegovo željo lahko iz Ljubljane pripeljali v Kostanjevico. Ob koncu slavlja v gostilni Gorjanci, ob enajstih zvečer, si je zaželel videti mogočen kostanjeviški grad. Sama sva se odpravila tja, peljala sem ga na invalidskem vozičku. Očitno naju je nekdo prehitel - mislim, da je bil to dobri Lado Smrekar - kajti ko sva prispela, je bilo prostrano samostansko dvorišče razsvetljeno in Kralj je bil zadnjič v svojem zemeljskem raju. Dobra dva tedna zatem, 9. septembra, na moj rojstni dan, je umrl. Pokopan je v Kostanjevici, kjer so tudi njegova najboljša dela vključno z ilustracijami Martina Krpana.

To, da je Dolenjski list za novo leto podaril svojim naročnikom ta koledar, je izredno lepo dejanje, lahko bi rekla, da se tako kaže noblesa v zlahtnem pomenu besede. Hkrati pa naj vaši bralci ta koledar jemljejo tudi kot posmrtno darilo Toneta Kralja dolenjskemu ljudstvu."

ANDREJ BARTEJL

naše korenine

Vedno je izgubljala boj z zemljo

FOTO: A. BARTEJL

Karolina je pri Guštinovih na Gornji Lokvici pri Metliki leta 1919 privekala na svet kot deseti otrok. Desetnica torej, ki naj bi odšla po svetu. Toda Karolina pravi, da to velja le v družinah, kjer je deset bratov ali sester, pri njih pa so bili štirje fantje in šest deklet in usoda je hotela, da je prav ona ostala na domačiji.

Karolina Nemanič

slive so takrat kar dobro obrodile, da je lahko kuhala in prodajala slivovko. Še vedno pa je upala, da bo dobila nazaj zemljo. "Šla sem na Narodno imovino v Ljubljano ter prosila za vračilo. Rekli so, da mi bodo vrnili, če bo podpisala vaška oblast. A tega podpisana nisem dočakala." Oprijela se je druge roke, ki ji je vivala upanje, da bo zemlja zopet pripadala Nemaničevi domačiji. "Sosed me je nagovoril, naj se poročim z njim, ker mu bo kot bivšemu partizanu morda le uspelo državi izpuliti zemljo. A zaman. Razočanje je bilo veliko, mož je odšel. Ločila sva se. Pravzaprav se je ločil le on. Jaz nisem hotela podpisati. Sodnik ni vedel, kaj naj naredi. Rekla sem: naj napiše: Vzgojena tako, da se ne ločim. In tako je tudi bilo," pripoveduje.

Zopet je ostala sama, tokrat še s sinom več. "Garala sem za otroke in po končani osnovni šoli dala vse v uk. Nisem hotela, da bi hlapčevali, kot sem morala sama. Najstarejši s kmetijsko šolo je ostal na domačiji, dva sta se izučila za tesarja, eden za avtoličarja," pravi zadovoljna. A kmetijo je bilo potrebno obnoviti, zgraditi novo hišo. Varčevali so, stradali. Da bi za Karolino plačevali pokojninsko zavarovanje? Nikoli ni bilo dovolj denarja. Danes, pri šestinsedemdesetih letih, kljub vsemu trpljenju nima niti tolarja dohodka. "Šla sem na socialno službo, a so mi rekli, da imam hektar zemlje, od katere lahko živim. Kako, ko pa je zemlja v več kosih in je ni moč prodati? Obdelovati pa je zaradi starosti in bolehnosti tudi ne morem," potarna Karolina, ki si je nekdanj tako prizadevala, da bi dobila nazaj zemljo. Sedaj, ko je dočakala, da so ji gozd, sicer izsekane, vrnili, je na njeno ime zapisan le še hektar zemlje. A zanjo je očitno še te preveč. Ni je sram priznati, da si je doslej zaslužila kakšen tolar z nabiranjem gob, toda odslej, ko lahko vsak nabere le po dva kilograma na dan, tudi to ne bo več mogoče. "Res je, da imam zlate sinove, a tudi oni imajo svoje družine, za katere morajo skrbeti. Predvsem pa nikomur ne želim biti v breme. Tako, kot sem se v vsem svojem življenju morala znajti sama in se zanesi predvsem na lastno iznajdljivost, bi rada ostala neodvisna tudi sedaj," pravi in se, tako kot večkrat med pogovorom, iz srca zasmehuje. Nekateri se sicer čudijo, kako se lahko po vsem trpljenju, ki ga je prestala, sploh še smeje. A zatrdi, da je bila vse življenje prav dobra volja tista, ki jo je držala pokonci.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Mara Kralj s Tomom Barteljem (levi) in Samom Kraljem

OBE NAGRADI V NOVO MESTO

Žreb je izmed reševalcev 3. nagradne križanke izbral Alojza Peršeta in Marijo Gorenc iz Novega mesta. Peršetu je pripadla denarna nagrada, Gorencu pa bo prešla knjižna nagrada. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 13. februarja na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 5. Ovojnico brez poštno znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 3. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 3. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: PSITAKOZA, LIROREPEC, AHAT, RABI, VANEK, SRD, KUNC MITJA, ETUI, SAE, TREPAK, KAN, KO, RANAR, SALAZAR, ATA, ITALO, VIK, SARACENI, MERA, ARENARIJ, TRON.

prgišče misli

V resnici dvomim, da lahko mislečemu bitju zavzoni odločilnejša minuta od tiste, ko mu padejo luske z oči in nenadoma odkrije, da ni kot izgubljen element sredi kozmičnih samot, temveč da se v njem steka in počlovečuje vesoljna volja do življenja.

P. CHARDIN

Novo ideje silijo k novemu miselnemu naporu, ker ni mogoče uporabljati prejšnjih shem in obrazcev, nove ideje zahtevajo nenehno iskanje in večni nemir. Zato se birokratizirani ljudje tako zelo boje novih idej.

E. ČIMIČ

Vsako politično gibanje, je toliko bolj nekritično, kolikor svoje interese, pojmovanja, moralo, ideale itd. prikazuje, češ da so želja in interes celotne družbe.

M. DJILAS

NAGRADNA KRIŽANKA

5

DOLENSKI LIST DOLENSKI LIST DOLENSKI LIST	NAVAL NAPAD	DOMAČE ZENSKO IME GR.-RIM. STARI VEK	POVRŠINA OBNOVI-TEV	BELEŽ	AMINO-KIS V BELJAKO-VINAH
SLOV. DIRIGENT ANTON			TRIKISIK ZVEB IZ DRUŽINE MACK		K. SIMBOL ZA BARIJ MUSLIMAN SKI POZ-DRAV
FJORD NA SEVERU NORVEŠKE		IME GLAS-BENIKA KODRA EVROP. GORSTVO			KURIR SUHA PUSČAV. VODNA STRUGA
MREŽASTA TKANINA V PLATNOVI VEZAVI			HRIB PRI BEOGRADU PLESEN NA VINU		SV. POLTIK IN ZGODOČ. OSCAR J. NOM TESTAMENT
LUKA V NEMČIJI		SADNA PLJACA IVAN MINATTI			
VRSTA ZIRAFE			GERMAN-SKI NAROD		
IRAŠKI GENERAL ABD AL KARIM			SIVA KRHKVA KOVINA		

praktični praktični praktični **KRIŽANKA** praktični

Prevare z ogledali

Stanovanje si lahko povečate ali pomanjšate s pomočjo optičnih prevar z ogledali. Tako bo nizek strop videti višji, če ga boste obložili z ogledalom. Pri tem morate upoštevati, da je za manjše prostore, kot so na primer kopalnice in predsobe, primernejši nižji strop, za večje prostore, na primer za dnevne sobe, pa višji strop. Previsok strop pa bo videti nižji, če boste na steno tik pod stropom pritrtili pas ogledal, v katerih se bo strop navidezno nadaljeval. Majhen prostor z ogledali na eni od sten pa bo videti še enkrat večji, kot je v resnici. Velik prostor pa lahko optično razmejimo tako, da na del stropa pritrldimo ogledalo. A če namestite ogledala v enem delu sobe, dosežete, da ima del sobe z ogledali navidezno drugačno širino, kar daje vtis razmejene prostornine. Podoben učinek kot z ogledali lahko dosežete tudi z raztegljivo folijo, ki jo napnete na lahko kovinsko ogrodje.

Goveje srce z vinom

Potrebujemo: 3/4 - 1kg govejega srca, 10 dag suhe mesnate slanin, 5 dag olja, sol, poper, sladka paprika, 1/2 l juhe iz kocke, 1/4 l belega vina, 1 žlica moke, 1/8 l smetane. S srca porežemo maščobo, ga operemo in nato zrežemo na kocke. Na drobne kocke zrežemo tudi slanino in na njej srce opravimo po vseh straneh. Posolimo, popopravimo in krepko začimmo. Zalijemo z juho, pokrijemo in dušimo eno uro. Dolijemo vino in dušimo pol ure. Moko zmešamo v smetano in z njo zgostimo omako. Kuhamo še 10 minut. Omako po potrebi razredčimo z juho. Zraven ponudimo razne cmoke, rezance ali druge testenine pa tudi krompirjev pire.

Zakaj biološko vrtnarjenje

Zemlje nismo podedovali od prednikov, temveč si jo izposojamo od znanecv, pravi duhovita misel. Zemljo je človek dolžan obdelovati in izkoriščati tako, da bo njeno plodnost ohranjal svojim otrokom. To je tudi prvo pravilo biološkega vrtnarjenja. Devet naslednjih znanih razlogov, ki jih velja upoštevati, pa je: biološko vrtnarjenje prinaša manj kemikalij na krožnike, preprečuje erozijo vrhnjih plasti zemlje, organska hrana je okusnejša, bolj zdrava hrana varuje zdrave pridelovalce, biološka obdelava ohranja bolj zdravo pitno vodo, organsko pridelovanje varčuje z energijo, odprava monokulture manj izčrpa rodovitno zemljo, pri biološkem vrtnarjenju se zavoljo več fizičnih del bolj izkažejo manjši pridelovalci in ne nazadnje: upoštevaje vse negativne posledice industrijskega pridelovanja tudi ekonomika nazadnje ugotovi, da je biološko pridelovanje v končni posledici cenejše in udobnejše.

Operi me!

Zdaj je čas, ko je avto potreben nekoliko skrbnejše kozmetične nege kot sicer. Ne gre za malomeščansko "glancanje" avtomobila, da se sveti v vsej svoji pločevinasti krasoti lastniku v diko in ponos, ampak za nujno vzdrževanje, ki lahko prihrani tudi kakšen tolar, avtomobilski karozeriji pa kakšno leto življenja več. Ceste so namreč pozimi polne ostankov cestarske soli in druge nesnage, ki se pri vožnji nabira tudi na avtomobilu. Nekaj je vidimo, nekaj pa se je skriva na podvožju, pod blatniki in po drugih skritih kotičkih, nikjer pa avtomobilu ni koristna. Zato je redno pranje avta pozimi toliko bolj potrebno. Kdor se bo tega lotil sam, mora biti temeljit in naj avto opere s šamponom in gobo, podvožje pa dobro oprha z vodo pod pritiskom. A ker pranje pozimi ni prijetno, je najbolje zapeljati avto na katero od avtomobilskih pralnic, kjer bodo to dovolj dobro opravili. Na dolejških avtomobilskih pralnicah stane zunanje pranje 550 tolarjev.

Okolju prijazen dom

S smotrno rabo energije zmanjšujemo onesnaževanje okolja. V Sloveniji "pridelamo" letno skupno preko 200.000 ton žveplovega dioksida, 50.000 ton dušikovega oksida in 14.000.000 ton ogljikovega dioksida. Gospodinjstva porabijo približno 30 odst. vse energije in pri tem prispevajo k onesnaženju okolja: 37 odst. žveplovega dioksida, 17 odst. dušikovega oksida in 28 odst. ogljikovega dioksida. Energijsko potratna enodružinska hiša, ki jo na primer ogrevamo s sežiganjem lignita, odda letno 350 kg žveplovega dioksida in s tem onesnaži do največje dovoljene mere kar 7 milijonov kubičnih metrov zraka!!! Na zmanjšano onesnaževanje okolja lahko vplivamo, s tem da varčujemo z energijo in izberemo čistejše vrste goriv za ogrevanje. Možni prihranek energije v gospodinjstvih lahko dosega preko 40 odst., ne da bi pri tem poslabšali bivalne razmere. Največji prihranek je pri ogrevanju, saj je tu tudi poraba energije največja.

zanimivosti iz sveta

Težka potresna lekcija Terpsihora

Hud potres z jakostjo 7.2 stopnje po Richterjevi lestvici je letos v torek, 17. januarja, zgodaj zjutraj skoraj povsem uničil industrijsko velemesto Kobe in hudo prizadejal več drugih mest, vzela več kot 5000 človeških življenj, ranil več kot 26.000 ljudi, porušil 74.500 stavb in prizadejal strahovito gmotno škodo, ki bo najbrž dosegla sto milijard dolarjev. Samo dvajset sekund je trajalo silovito tresenje tal in v ruševinah se je znašlo ne samo več desetstisoč zgradb, ampak se je nevarno razmajala tudi japonska zaverovanost v moč tehnike in znanja.

Nikjer na svetu namreč ne posvečajo toliko pozornosti potresom kot prav na Japonskem in nikjer niso vložili toliko denarja v prizadevanja, da bi lahko potrese napovedali. V zadnjih treh desetletjih so Japonci vložili skoraj milijardo dolarjev v svoj edinstveni znanstveni program napovedovanja potresov, velika območja Japonskega otočja so prepredili z množico potresnih naprav, a vendar znanstvenikom kljub temu v tridesetih letih ni uspelo napovedati niti enega večjega potresa. Izkazalo se je, da človek še ne more prodreti do dna skrivnostnemu dogajanju v notranjosti zemlje. Znanstveniki sicer dobro razumejo dogajanja, ki povzročajo potrese, zbrani imajo ogromno najrazličnejših podatkov in analiz, vendar je napovedovanje potresov prav toliko ali pa še manj zanesljivo, kot je napovedovanje potresov iz obnašanja živali, na kar so se Japonci stoletja zanašali. Deželo namreč vsako leto stresa najmanj tisočkrat, v svoji zgodovini pa so Japonci zabeležili že več strahovitih potresov, od katastrofalnega potresa v Tokiu leta 1923 izredno močnega predlani na Hokaidu. Tokijski potres je z jakostjo 8.2 po Richterjevi lestvici eden najhujših in najmočnejših potresov, zapisanih v človeški zgodovini. Največ žrtev, 250.000, pa je v tem stoletju terjal tangshanski potres na Kitajskem leta 1976.

Že pred letošnjim kobejskim potresom so nekateri japonski znanstveniki dvignili svoj glas proti trošenju velikega denarja za program napovedovanja potresov. Predlagali so, naj bi ta denar raje uporabili za raziskovanje boljših načinov protipotresne gradnje. Morada bodo njihovi argumenti zdaj imeli večjo težo, saj je kobejski potres kot vsi veliki potresi doslej med drugim tako rekoč s prstom pokazal na prav vsako napako pri gradnji. Izkazalo se je, da so stavbe, ki so bile grajene z največjo mero protipotresne zaščite, prestale rušilne sunke.

Potres pa je opozoril še na nekaj: na ne dovolj učinkovito organiziranost. Japonci sicer slove kot odlični organizatorji, v šolah

Dokaz rušilne moči potresa

imajo celo potresne vaje, pa vendar po kobejskem potresu ni vse delovalo tako, kot bi moralo. Kritiki opozarjajo, da bi z boljšim vodenjem reševalcev in gasilcev lahko rešili več človeških življenj in preprečili precej več požarov, kot so jih.

Potres v Kobeju bo najbrž stresel še kaj.

ples in glasba

Friedrich Nietzsche je nekoč dejal: "Če bi verjel v boga, bi bil to plešoč bog." No, vera je stvar posameznika, vendar je "od zgoraj" nekoč res nekaj moralno pasti na zemljo, da ima človek že od nekdanj tako veselje do plesa. Tudi v Novem mestu, kjer že nekaj let deluje plesno društvo Terpsihora.

Mojca Hotko, predsednica društva Terpsihora, pripoveduje: "Terpsihora dance company, plesno društvo Novo mesto, kot se glasi polno ime društva, je nastalo septembra 1992 z združitvijo dveh novomeških plesnih skupin; Teore in Terpsihore. Obe sta sicer že prej več let uspešno delovali. Združitev je uspela, društvo se je širilo in danes združuje že preko 120 mladih plesnih navdušencev. Kmalu po združitvi smo se v društvu odločili, da bomo začeli izvajati redni izobraževalni program za osnovnošolce, srednješolce in odrasle. Strokovnosti nam ne manjka, saj poleg lastnih plesnih pedagogov k sodelovanju vabimo tudi goste iz ljubljanskega Plesnega teatra in občasno tudi goste iz tujine. Letošnje šolsko leto je že tretje s tem programom."

Kaj pa rezultati? Reprezentativna plesna skupina, ki deluje v okviru društva, predstavlja društvo navzven. Poleg tega da na koncu vsakega šolskega leta pripravijo prikaz

dela, sodelujejo tudi drugod. Na vsakoletnih Dnevih plesa, recimo. Gostovali so tudi v znani televizijski zabavno-glasbeni oddaji Pogled in zadnji, nastopili so tudi na festivalu Melodije morja in sonca 1993. Z novomeško glasbeno skupino Michelangelo so naredili skupen projekt z naslovom Dobrodošel spet, Michelangelo (Welcome back, Michelangelo), kjer so živo glasbo dopolnili s koreografijami.

Pri Terpsihori so usmerjeni v prihodnost in skladno s tem tudi delajo, vendar ne zamenjajo osnov, korenin plesa. Poleg sodobnega jazz plesa trenirajo tudi klasični ples. Da so njihove oči dejansko zazrte v prihodnost, dokazuje tudi to, da že zdaj skrbijo za podmladek, katerega čas šele prihaja - gre za tako imenovano malo Terpsihoro, kjer za ples navdušujejo predšolske otroke. Vendar vsaka šola nekaj stane. Društvo se ob tej priložnosti zahvaljuje Sekretariatu za družbene dejavnosti občine Novo mesto, ki jih podpira, da lahko nemoteno izvajajo svoj izobraževalni program.

Kar se koreografij tiče, domačim močem včasih priskoči na pomoč kakšen gost; letos je svoje znanje ponudil plesalec Fred Lasserre, ki sicer dela v Parizu in New Yorku. Tako so v Terpsihori v stiku s sodobnimi plesnimi usmeritvami. Kot pravi Mojca, je perspektiva društva v sodobnem jazz plesu.

JERNEJ ZORAN

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Stres, rizični dejavnik pri nastanku bolezni

Kaj pa scelitev iz vasi v mesto? Kadar morajo ljudje zapustiti domače okolje z nespremenjenimi in stalnimi navadami ter se preseliti v novo okolje, se jim začne krvni pritisk višati. Ko pa je enkrat proces prilagajanja zaključen, se krvni pritisk zniža, vendar do tega pride šele v drugi ali tretji generaciji. Raziskave so tudi pokazale, da je visok krvni pritisk zelo redek v primitivnih družbah, če jih primerjamo z veliko bolj stresnimi industrijskimi okolji.

Prav tako je potrebno vedenje prilagoditi pri geografskem preseljevanju, zlasti pri spremembi polica ali pri prehodu iz enega socialnoekonomskega razreda v drugega. Predvsem morajo ljudje, ki se hočejo v družbi povzpeti, delati mnogo več kot tisti, ki se že kar rodijo bogati, ali tisti, ki ostanejo v svojem socialnem razredu. Taki ljudje tudi običajno več jedo, pijejo, kadijo in se manj gibljejo, ko uživajo svoj novi položaj. Pogosto prekinajo vse stike z družbo in prijatelji iz otroških let, ki so jim nekoč nudili socialno in čustveno pomoč, če so jo potrebovali.

Obstaja tudi nekaj dokazov, da lahko socialni in kulturni dejavniki skupaj z biološkimi vplivajo na dovzetnost za

srčno bolezen. Na Japonskem je pojav te bolezni najmanj na svetu. Menijo, da je to morda posledica podpore, ki jo Japoncem nudijo močne družinske vezi in skupinska povzeta.

Ljudsko izročilo je polno zgodb o ljudeh, ki se jim je zaradi hudega čustvenega potresa ustavilo srce. Pomemben dejavnik v vseh teh situacijah je dejstvo, da so nepričakovane in da nanje ni mogoče vplivati. Teško je trdit, da vznemirljivi življenjski dogodki povzročajo ateroskleroza, lahko pa sprožijo srčni napad pri osebi, ki že ima prizadete srčne žile, ali celo pri ljudeh, ki imajo žile še zdrave.

Poleg tega stres pri občutljivih ljudeh sodeluje tudi pri drugih dejavnostih tveganja, kot so prekomerno kajenje, prehranjevanje ter povečana pitje alkohola in kave.

Povssem jasno je, da kadilci težje prenehajo s kajenjem, kadar so pod stresom. In navadno so v času, ko se odvajajo kajenja, tudi precej razdražljivi.

Mnogi debeli ljudje priznavajo, da se v stresni situaciji radi pošteno najedo. In pod stresom uživajo hrano, ne da bi se tega sploh zavedali. Stres pogosto žene ljudi v pitje alkohola, alkohol pa po drugi strani vodi v debelost in povzroči zvišan krvni pritisk ter tako še poveča nevarnost srčnega obolenja.

Če hočete v svojem življenju zmanjšati stres, morate bodisi odstraniti vire stresa ali pa spremeniti svojo običajno reakcijo: zadnje je mnogo lažje, kot pa da poskušate spremeniti preostali svet!

SOTEŠKI GASILCI - V času najhujše gospodarske krize 1936 so Soteščani, da bi pozabili na svojo revščino, ustanovili na pobudo tedanjega župnika Volča gasilsko četo, ki je bila podrejena novomeški gasilski župi. Marljivo so vadili tedanje gasilske veščine. Uniforme in potrebno opremo so si sami kupili ob pomoči podpornih članov. Soteščani so bili na fante in može v uniformah zelo ponosni. Na lepi razgledni točki so dobili tudi zemljo, da bi na njej postavili gasilski dom, vendar je gradnjo preprečil začetek druge svetovne vojne. Ko so od okupatorskih oblasti dobili ukaz, da ne smejo več nositi uniform samo s slovenskimi oznakami, ampak da morajo biti vsi napisani dvojezični in brez državnih simbolov, ter da morajo pozdravljati z rimskim pozdravom, so gasilci s svojo dejavnostjo prenehali. V spomin na predvojne čase soteškega gasilstva je nastala zgornja fotografija, ki jo je posnel Ivan Vovk. Nikogar od mož in fantov na sliki ni več med živimi. (Pripravil: Tone Virant)

In Tadinovih zapiskov

Dolenjska perfidnost - Moža našli ubitega. Učitelj reče 14 možem, če so zadovoljni ako, da ne bo potov, naznani, da je lomila ga božjast in se je sam zadavil. Vseh 14 zadovoljno. Zdaj bo učitelj kaznovan, da je zatajil umor, kar je dolžan bil prijaviti, tudi če je le sum. Tistih 14 je namreč za hrbotom in po storjenem naznanilu precej jelo raznašati, da učitelj laže, da je bil mož umorjen.

Mešetarji dolenjski bi radi le svoj dobiček - drugim ljudem pa ne dajo nič zaslužiti. V krčmah n. pr. ali ostanajo dolžni, ali pa utrgajo vsaj nekaj krajcarjev, ali se tudi nič plačavši natihoma umaknejo, ali utaje kak polič ali merico, predsedaje se izza ene mize za drugo, ali pa naženo krčmarja, da da tudi on za maselc "zavoljo starega znanja".

Čudno poštenje - Še nikoli nisem opazil na Dolenjskem, če krmar zmotivši se premalo rajta ali preveč drobiža da, da bi ljudje to mu povedali in poten račun z njim storili. Mnogi se njegovi škodi ali izgubi še smejejo, misle da so krčmarji in trgovci sploh goljufi. Strašno so se čudili meni, da sem ravnal drugače.

Tepsti ali piti - Radi se norce delajo meščani iz tujev, kake zmešnjave jim dela slabi izgovor kranjske spraha. O dr. Ipavcu glagolajo, da je rekel možu, ki je pripeljal k njemu bolno ženo: Tepite mati, hoteč reči: te pijte, mati. Dedec je res na to babo obunkal, kar jej pa ni pomoglo. Ta zdravnik je štajerski Slovenec.

Vsake dve leti se ga je pošteno nasekal, da sta žena, delavka v hladilnici, in hči, še šolarica, zbežali v sosesčino, ki jima je ponudila brez pomisleka varno zavetje. Ko se je drugega dne streznil in uravnovesil, mu tega nihče ni omenjal.

Vse ulice so imele končnico-ečka. Nekateri prebivalci ene izmed teh ulic so bili najbližjim sosedom botri, krstni, birmanski, pričre pri poroki ali kaj takega. Vernost oziroma nevernost tukaj ni igrala nobene vloge. Šlo je samo za izročilo prednikov. Boter sem, botra tam, nič ne de, toda drug drugega so pridno vlačili po zobeh. Ponavadi sta se dve babnici ob zgodnjih jesenskih večerih zbrali v kuhinji, srkali požirke kave in ob občutku nelagodnosti obdelovali sosesko. Politika ju ni zanimala, temveč prešuštništvo, pijanci, čenče in votle besede.

Kar se tiče jezikovnega zaklada, je tale -ečka ulica bila čista kolobocija vseh narečij in krajevskih izrazov. Takoj si ugani, od kod je kdo doma. Medžimurec Tomo si je od sosedov Slovencev sposodil oblike tožilnika množine ("imel sem tri učitelje"), zategnjena včasih neprijetno izgovorjena mešanica soglasnikov, je izdajala hrvaškega Zagorca, Dalmatinca pa si spoznal po italijanskih popačenih izrazih ("kužina," "dobro mi stoj," "beštimiti"). Slednji so imeli veliko sorodnikov. obiskovalci so si kar podajali kljuko pri vratih, ki so vodila v kuhinjo, prostor za dnevno bivanje. Bosansko poreklo prebivalcev je razodevalo požiranje samoglasnikov ("Sarajvo", "govorli", "učtelj").

Otroci vseh prebivalcev so se med seboj igrali, pretepali, jokali in smejali. Niso prav nič podedovali - razen morda katero od kletvic - jezikovnega zaklada staršev, temveč so žlobudrali popačeno zagrebško kajkavščino, ki je v starejši obliki že izgin-

Branimir Žganjer

Vajinega sinka imam neizmerno rada

jala in se omejila na najožjo plast starih purgarjev v Gornjem mestu. Najmlajši rod nikoli ni bil navezan na rojstni kraj svojih staršev. Velemestna topilnica je pogoltnila vase vse jezikovne odtenke kakor vodo jekleni požiralnik mestne kanalizacije.

Slovencev v tej ulici skorajda ni bilo. Otroci, rojeni iz mešanih zakonov, so včasih odhajali med počitnicami k očetovi ali materini babici na Kozjansko, v Savinjsko dolino, na Dolenjsko ali kamorkoli v Slovenijo. Toda ta z obiskom pridobljeni jezikovni zaklad, se je hitro razblinil v družbi zagrebških otrok, ki so enako naprej tolkli ponarejeno kajkavščino.

VI.

Coniugium sine prole est dies sine sole (Zakon brez otrok je dan brez sonca)

Samo ena družina, zakonca rojena na hrvaških tleh, sta se zavedala slovenskega porekla. Ni tako pomembno, ali je mož bil po starših s Kozjanskega, žena pa, denimo, celo po dedku s Koroškega, pomembno je, da sta obvladala slovenščino, brala slovensko in da sta se imela bolj rada sedaj v srednjih letih kot v mladostnih dneh. Nista imela lastnih otrok, čeprav sta jih želela. Človek pač ima lepe stvari lahko za sanje. Ko jima niso mogli pomagati ne zdravniki ne specialisti, sta se odločila za posvojitve.

"Kaj bi jemala tuje otroke, bodita srečna, da nimate teh nadlog!" so jima govorili nekateri sosedje. "Če katerega vzamete, vam ne bo hvaležen,

še vedno trpim, kako jo ljubim. Stopim v cerkev, da bi bil najprej pri polnočnici, a ne zdržim dolgo. Odhitim na pokopališče in začnem iskati njen grob, a zaman. Odmetavam sneg z nagrobnikov, a nikjer njenega imena. Najdem le grob njene matere. Zgrudim se in zajočem.

Tedaj me nekdo prime za ramo. Ozrem se in se zgrozim. Ob meni stoji Marija. Pomislim, da vidim prikazen ali njenega duha. Tedaj spregovorim: "Jaz sem, Tone. Pomiri se. Ne vidiš duha. Res sem jaz."

"Toda, saj si vendar mrtva!"
"Ne, Tone, ni res. Nalagali so naju. Tebe in mene. Ko sem rodila, sem bila šibka in mati naj bi ti pisali, da imava sina Tomaža. Pa so ti napisali, da sem umrla. Potem so me poslali daleč stran k neki teti. Rekli so mi, da si odpisal, da me ne maraš več, da si se oženil s tujko. Mati mi je na smrtni postelji vse priznala. Danes sem se po več letih prvokrat vrnila domov. Hotela sem k polnočnici v domačem kraju, da bi obudila spomine na najino ljubzen. Videla sem te v cerkvi; ko si odšel, sem šla za teboj. Sedaj sem tu. Še vedno te ljubim."

"Marija, moja Marija!" Vsa leta hrepenjenja in trpljenja so se strnila v te besede.

Ko sem se zavedel, sem rekel: "Oh, Marija, samo da si živa. Nikoli več te ne izpustim! Vedno bom ob tebi! Kako se je vse obrnilo! Še pred nekaj minutami sem iskal tvoj grob, da bi ti prižgal svečo."

"Tone, prižgiva to svečo moji materi. Naj bo znak, da sva ji oprostil. Zelo je trpela zaradi krivice, ki jo je storila."

Odhajava s pokopališča. V novo življenje, k najinemu sinu Tomažu, da ga objamem ter stisnem na srce.

Za nama pa ostajajo stopinje v snegu.

FOTO: M. MARKELJ

VAŠA ZGODBA

STOPINJE V SNEGU

Sneži. Sneg počasi, a vztrajno prekriva stopinje ljudi, ki odhajajo k polnočnici. Pred seboj zagledam drobne stopinje. Prav take so, kot jih je pred leti puščala za seboj moja Marija. V žepu stiskam rdečo svečo. Prižgal jo bom na njenem grobu. Naj bo znamenje moje goreče ljubezni, ki je še živa in močna. Zares ljubimo le enkrat v življenju, vse ostale ljubezni so le slab posnetek prve. V spominu se mi živo prebude podobe izpred let.

Bila je zima, a v najinih srcih sončna in cvetoča pomlad. Vsak trenutek, ki sva ga lahko preživela skupaj, sva napolnjevala z ljubeznijo in hrepenjem, da si bova ustvarila dom in družino.

Vračala sva se od polnočnice, ko mi je zaupala, da nosi pod srcem sad najine ljubezni. Bil sem ves iz sebe od sreče, najraje bi objel ves svet, a Marijin resni obraz in njene solzne oči so me postavili na trda tla. Bila sva brez denarja, brez svojega kotička, brez vsega, le ljubezni sva imela. Odločil sem se, da odidem na tuje, da tam zaslužim za najin novi dom. Nikoli ne bom pozabil solz, nemih in prosečih Marijinih oči, ki so govorile: "Ostani!" A oba sva vedela, da ni drugega izhoda. Odšel sem.

Tujina je bila trda, jaz pa sem bil močan in poln energije, ki mi jo je dajala ljubezni. V nočeh počitka in samote sem mislil na Marijo in na bitje, ki se nama bo rodilo. Pisal sem ji pisma, ji dajal pogum in vero v lepši jutri. Pisala mi je nazaj o zbadljivkah in pikrih na moj račun in na račun še nerojenega otroka. Potem pa so pisma nehala prihajati. Še nekajkrat sem ji pisal, jo rotil, naj mi vendar odpiše, pa nič. Otrok bi se že moral roditi, a težko pričakovane novice ni bilo. Z drugimi v vasi si nisem dopisoval, domačih nisem imel, cele noči sem razmišljal, kaj je narobe. Potem je končno prišlo pismo, napisano s težko in okorno roko Marijine matere. Bral sem: "Marije ni več, otroka tudi ne. Oba sta umrla. Ne piši in ne prihajaj več!"

Zarjul sem kot ranjena žival. Hotel sem umreti, življenje se mi je v hipu povsem spraznilo ... Ostal sem v tujini...

Po dolgih letih sem zdaj spet doma. Zvečer sem pripel, zdaj hitim na njen grob. Moram se izjokati pri njej, moram ji povedati, kako

Vladanje za višjo stopnjo

Cankarjeva založba je s knjigo Miloša Mikeln VLADANJE ZA VIŠJO STOPNJO zaključila lanskoletni program izdajanja izvirnih slovenskih del. Knjiga je izšla brez dotacij in v zelo hitrem času, saj sta minila od oddaje rokopisa do izida le dva meseca. Knjiga se torej ni v slovenske rokopise dotle skoraj obveznem poležavanju medila v uredniških predalih, ampak je sveža prišla tako rekoč s pisateljeve mize v roke bralca. K hitremu izidu je najbrž prispevala kar knjiga sama, saj gre za delo, ki je po svojem sporočilu in vsebini aktualno ter na nek način potrebno v tem času političnih neurij in viharjev, ki mešajo ubogim Slovincem glave. Dramatik, pisatelj in satirik Miloš Mikelc (lani je za svoj roman Veliki voz prejel ugledno literarno nagrado Kresnik) se je v tej knjigi lotil nove slovenske obsedenosti - vladanja. To je sicer tema, ki jo je na satiričen način obdelal že dvakrat, v dveh "kratkih kurzijah", kot je podnaslovljena knjigi Vladanje za začetnike in Vladanje za srednjo (usmerjeno) stopnjo, a ker imamo tokrat Slovenci zares svojo vlado in nam več ne vladata ne Dunaj ne Beograd, je bilo pač potrebno napisati še kratki kurz vladanja za višjo stopnjo.

Knjiga je razdeljena na vrsto poglavij, ki poučujejo bralca, kako se dogajajo razne posameznosti in splošnosti v politiki. Uvodna poglavja govore o "homo politicusu" kot ideologu, odrešitelju, tehnologu, karreristu, prilagodljivcu, rokovnjaču, moralistu ipd., sledijo poglavja o strankarstvu, o strasteh in čustvih v politiki pa o premenah dob ter civilizacijskih krogih Toynbeeja. Precejšen del poglavij je napisanih v obliki opravič, ki jih ima študent na višji stopnji študija, kot so: seminarska naloga, magistriraj, koreferat, doktorat, kolokvij, tema za simpozij, gradivo za habilitacijo, vaja v slogu itd. Knjiga zaključuje poglavje Kratka zgodovina vladanja na Slovenskem. Čeprav je avtorjeva osnovna usmerjenost satirična, pa knjiga ni zabavna v tem pomenu, da bi se ob nji na ves glas režali, prej nas bo zresnila ter na koncu prisilila v razmišljanje, še posebej ker je avtor očitno zelo načitan in dobro obveščen o pretekateri podrobnosti, ki razgaljajo pravo naravo politike. Zadržne poglavje je pravzaprav resen avtorjev zgodovinski razmislek, v katerem skorajda ne bomo našli satiričnih inverzij in pretiravanj, ki naj bi pomagale ugledati

stvari, četudi popačene, a vendarle v njihovi pravi podobi. Satirikova vloga je ohranjena morda le v avtorjevem moralno doslednem in nepodkupljivem pogledu na obravnavano temo.

MILAN MARKELJ

Snubljenje duha

Poezija, ki jo pišejo Slovenci po svetu, ni samo izpovedno zanimiva in kakovostna, ampak tudi pomembno bogati celotno slovensko pesniško tvornost. Ena od knjig, ki štejejo med najboljše pesniške dosežke izseljene Slovenije, je tudi pesniška zbirka SNUBLJENJE DUHA Pavle Gruden, Ljubljancanke, ki že malone pol stoletja živi v Avstraliji. Čeprav pesnica piše in objavlja vseskozi, kar je v novi domovini, pa knjige do zdaj še ni izdala, tako da je omenjena zbirka njen knjižni prvenc. Knjiga z ilustracijami Karla Zelenka in spremno besedo pesnika Borisa A. Novaka je izšla pred kratkim pri Slovenski izseljenski matici v Ljubljani.

Glavna značilnost zbirke Snubljenje duha je, da so pesmi v njej napisane v starojaponski pesniški obliki, ki jo poznamo pod imenom haiku. Haiku je trivrstična pesem, ki jo sestavljata dva petzložna verza, med katerima je sedemzložni verz, seveda pa veljajo še druge zakonitosti oziroma pravila. Jezik haiku poezije je skrajno racionalen in lapidaren, da v njem skoroda ni prostora za metafore. Zato je takšno poezijo zelo težko pisati in jo zmorejo le resnični mojstri jezika.

Grudnova si je ustvarjalni postopek še otežila z rimenjem verzov, in sicer prvega z zadnjim. S tem je dosegla, da zveni haiku še blaglasnejše pa tudi melodičneje. Še več: z rimo je morda nakazala novo smer uporabe te stare pesniške oblike v zdajšnjem času. S celotno zbirko je tudi dokazala, da je slovenščina za to kar pravšnja in dovolj gibka. Za primer citirajmo haiku Krik (vse pesmi so naslovljene): "Obzidan glas sem. / Sama, kot zrna v školjki. / Ljubezni pasem."

Haiku Grudnove je navidezno drobna, vendar pa globoka izpoved pesnice, ki je privržena japonsko-orientalski obliki, govori z avstralsko izkušnjo, toda ves čas z občutljivim slovenskim srcem. Še posebej, ko se pesnica sooča z bolečo stvarnostjo v svoji rodni deželi, kot v pesmi Pred skalo trpko ugotavlja: "Skala. Razklana / kot razdvojeni narod / slovenska rana".

IVAN ZORAN

sprašujejo vse, hitro vam sedejo na kolena, čebļajo, pripovedujejo, smejejo se in žlobudrajo," je povedala prijazna vzgojiteljica Djurdja, samska ženska mlajših let, ki se je vsa razdajala za blagor najmlajšega zapuščenega rodu.

saj ni vaš, je pač tuja kri. Nehvaležno početje, kajti brez otrok lahko uživata življenje."

Zakonca se nista dala prepričati. Pisala sta na vse občine v Sloveniji, obrnila sta se na vse strani.

"Na Slovenskem je dosti izvenzakonskih in drugih nepreskrbljenih otrok," je spregovorila ženska.

"Odgovora doslej nisimo sprejeli od nikoder," je dejal soprog, "razen dveh, enega iz Murske Sobotice in enega iz Nove Gorice."

"Žal, otroka takih let, ki sta ga pripravljena posvojiti cum iure successionis (s pravico dedovanja), trenutno nimamo. Takoj ko bomo imeli, vas nemudoma obvestimo."

Obvestila ni bilo nikoli.

"Kaj pa, če bi stopila v zagrebško Caritas," je predlagala žena. Mož je samo prikimal.

"Napekla bom potic, nakupila bonbonov, kakšno igračo, pa bo," je predlagala.

Tako sta tudi naredila. Zagrebški Caritas ima dve hiši v bližnji okolici mesta, v Vugrovcu in v Oborovem. Stopila sta v Vugrovec. V lično urejeni enonadstropnici je vel občutek domačnosti, pričakal pa ju je vrvež otročičkov vseh letnikov, od dojenčkov do prvošolčkov.

"Trpka je usoda čutiti se nepotrebnega in odrinjenega," sta bila zakonca istih misli. Zanju, pri štiri-desetih oziroma zgornjih petdesetih letih, umevno niso prišli v poštev najmlajši.

"Lahko se pogovarjate z njimi, kakorkoli želite. Najprej jim bo nerodno, kajti vaju še ne poznajo, v bistvu pa so družabni. Veselijo se vsakega obiska,

Plodno leto
GD Maharovec

Lani praznovali 80-letnico obstoja

MAHAROVEC - Gasilsko društvo Maharovec je na občnem zboru 15. januarja obravnavalo delo v preteklem letu. Lani je društvo praznovalo 80-letnico obstoja; za jubilej so pripravile potekale dalj časa, v katerem smo pridobili številne novosti na domo in v okolici. Pomembna pa je tudi izdelava vitrine na strehi doma, kjer je svoj prostor zopet dobil sv. Florjan, ki je moral v polpretekli dobi zapustiti prostor. Preden smo ga postavili na njegovo mesto, so ga obnovili menihi iz Pletelij.

V vse to delo so člani društva vložili veliko prostovoljnih ur, krajani pa so pomagali z denarjem in materialom. Pomagali so nam številni pokrovitelji, med njimi zavarovalnica Tilia in Triglav, Dolenjska banka, Studio D, občinska skupščina Novo mesto in drugi. V letu 1994 smo v okviru našega društva organizirali tudi sektorsko tekmovanje. Tu se opaža nezainteresiranost, odkar se je poprečni sektor razdelil na dva, in sicer slabša. V prihodnosti nameravamo nabaviti boljše orodno vozilo, mentorji pa naj bi organizirali ekipo, ki bi bila ob pomoči sponzorjev sposobna poseči na sam vrh tekmovalcev, kamor smo na občinskem nivoju segali že do sedaj.

JOZE GRGOVIČ

JAVNI PROTEST

Predsedstvo Sveta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je z ogorčenjem zvedelo iz sredstev javnega obveščanja, da je v delovnem osnutku predloga finančnega načrta, ki ga bodo sprejeli poslanci Državnega zbora Republike Slovenije v okviru zakona o proračunu za leto 1995, predvideno, da se bodo letos poslanske plače dvignile kar za 64 odst., in to ob tem, ko so si poslanci konec lanskega leta že povečali plače za 20 odst.

Predsedstvo Sveta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je prepričano, da je takšno povišanje plač nemoralno ob dejstvu, da morajo sindikati v pogajanjih o novem dogovoru o politiki plač stalno poslušati, da bi minimalno povišanje najnižjih delavskih plač resno ogrozilo gospodarstvo. Zato javno sprašujemo poslance Državnega zbora RS, kdaj bodo pripravljene deliti usodo slovenskih delavov in delavcev ob tem, da bi najbrž brez kančka slabe vesti glasovali za sprejem zakona o zamrznitvi plač. V predsedstvu Sveta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije najostreje protestiramo proti tako visokim poslanskim plačam, ki vse bolj kažejo na to, da smo postali država bogatih poslancev ter revnih delavov in delavcev.

mag. DUŠAN SEMOLIČ
predsednik ZSSS

Z avtobusom
na izlet!

Dve vrsti sedežev v avtobusu, ki bo na izlet peljal naročnike Dolenjskega lista, sta že polni. Za četrtega potnika je računalec izbral med tistimi, ki so se na Dolenjski list naročili leta 1953, in sreča je bila mila Ciri-ly Beretiču iz Smarjete 32, p. lu. Smarješke Toplice. Stiri potniki že imajo imena tudi v avtobusu, ki bo na izlet peljal poslušalce radia Studio D. Tokratno zrebanje je določilo, da bo četrti izletnik Zdenko Brajkovič iz Bojanje vasi 36, p. Metlika.

“Generalom po bitki” polagam na srce

Ob nekaterih zapisih v slovenskem tisku: hudo je, če piše novinar na podlagi nepreverjenih izjav, tragično pa je, da to počne visok policijski uslužbenec

V časopisih spremljam mnenja in stališča ter odmeve na razne članke o za slovensko zgodovino prelomnih junjsko-julijskih dneh leta 1991. Priznati moram, da sem razočaran nad ravnjivo pisanja določenih avtorjev.

V omenjenih člankih je polno zlonamernega pisanja in izkrivljanja dogodkov, s katerimi blatijo aktivne udeležence iz osamosvojitvene vojne. Vse to počenjajo, češ da je potrebno razkriti tudi drugi obraz slovenske osamosvojitvene vojne. Nizkotno početje, ki ni vredno avtorjev zapisov. Najprej so sprli ljudi iz republiških vrhov, sedaj pa se vse to seli na lokalno raven. Potrebno je le še nekaj pritlehnih udarcev in med sabo se bodo začeli grdo gledati še policisti in teritorialci na terenu. Enotnost in sodelovanje, ki je bilo med vojno dobro, marsikje vzorno, bo šlo po zlu. In namen bo dosežen. Ne vem, komu bo to koristilo, mladi državi vsekakor ne bo.

Hudo je, če o svetlih trenutkih slovenske zgodovine piše novinar na osnovi nepreverjenih izjav, tragično pa je, če to počne visok policijski uslužbenec. Med vojno leta 1991 sem bil poveljnik 25. Območnega štaba TO Brežice. Med vojno in po njej sta 25. ObmošTO Brežice in UNZ Krško dobro sodelovala. Ne bom navajal elementov tega sodelovanja in skupnih zaslug iz vojne leta 1991, to

prepuščam zgodovini in zgodovinarjem. Zalosten pa sem, ker se je v to umazano igro vključil takratni in sedanja načelnik UNZ Krško. Od tako izobraženega in izkušenega policijskega uslužbenca, kot je Rajmund Veber, tega res ne bi pričakoval. Njegove izjave so zlonamerne, izkrivljajo dogodke in mečejo slabo luč na vse udeležence vojne. V svojem početju se ni ustavil niti pri tako sveti stvari, kot so padli teritorialci.

V vojni leta 1991 smo izpolnili vse ukaze, ki smo jih prejeli od nadrejenih organov. Zaustavili smo sov-

ražnikovo oklepno enoto v Rigoncah, zaustavili in uničili koloni v Prilipah in Krakovskem gozdu ter onespobili edino sovražnikovo vojaško letališče v Sloveniji. Vse to smo storili z nezadostnim in neustreznim orožjem, ob minimalnih človeških in materialnih izgubah. Ponosni smo na to!

Vojna ni lepa stvar, vojni čas je precej drugačen čas od mirnodobnega. Zmagovalec pa je navadno tisti, ki naredi manj napak od nasprotnika. Vsem “generalom po vojni” polagam na srce, naj imajo v vidu te misli, ko se odločajo, da pišejo o minulosti vojni.

ERNEST BREZNIKAR,

SREČANJE BORCEV
ŠTIRINAJSTE

Enainpetdeset let mineva, odkar je legendarna XIV. divizija s Tomšičevo, Šercerjevo in Bračičevo brigado prebijala obroč za območje sovražnih zased s prestopom Sotle pri Sedlarjevem 6.2.1944 na Štajersko, v takratni tretji rajh. Ob spominu na ta zgodovinski pohod vabimo borke na 32. tradicionalno srečanje v soboto, 4. februarja, ob 12. uri v Domu Maksa Perca, Kotnikova 8, Ljubljana. Odbor Skupnosti

JASNOVIDNI GEODETI

Ministrstvo za okolje in prostor je lahko ponosno na svoje podrejene v novomeški izpostavi območne geodetske uprave, ki uspešno tržijo svojo zadnjo veliko pridobitev - karto Novega mesta. Ko so Novomeščani zvedeli, da so geodeti v karto vrisali tudi objekte, ki so jih šele začeli graditi oziroma za katere nekateri le sanjajo, da jih bodo kdaj zgradili. Tako so na karti na debelo in z rdečimi narisani osnovna šola in vrtec v Mrzli dolini pa trije bloki in parkirišča v Ulici Slavka Gruma, o katerih ni še ne sluha ne duha. Tudi atletski štadijon pri centru srednjih šol v Šmihelu na karti že stoji. Razočarani so lahko le novomeški kolektivi, saj na karti nikjer ne najdejo velodroma. Kje bo ta stal in če sploh bo, ne vedo niti jasnovidni novomeški geodeti.

Oblast “rdeče demokracije”

Razmišljanje ob dogodkih v parlamentu pretekli teden

Vznemirljivi notranjepolitični dogodki prejšnjega tedna so me pripravili, da svoj gnev prenesem na papir. Morda bom izrekel kaj takega, kar bi moralo biti še bolj poudarjeno pri državnozborskem “razčiščevanju”. Ponosem sem na tiste ljudi v državnem zboru, ki se upajo reči bobu bob, vendar so na žalost v manjšini. Prepričan sem, da obstajajo dobronamerni in zlonamerni ali poštini in nepošteni. Slednjih je več, s svojimi intrigami in pretvarjanji so se vrinili med vse stranke in razpletli svojo rdečo mrežo. V parlamentu imajo premoč in vsako glasovanje je že vnaprej kronano z uspehom. Pokazana je bila krivda obrambnega ministra Jelka Kacina, vendar se ni zgodilo nič. Pri Janši je bila le Depalva vas, in še ta nerazčiščena, pa zanj ni bilo pomoči, ker ni bil rdeč, in so komaj čakali, da se ga znebijo. Njemu je v moralno podporo demonstrirala tisočglava množica, s čimer se Kacin ne more pohvaliti.

Prepričan sem, da nekateri podtalno vzpostavljajo stike in vezi z bivšo Jugoslavijo. Dokaz za to je za me nedavna izjava predsednika Kučana, češ da s Srbi nismo imeli nobenih konfliktov, kar ni res, spomnimo se zaplembe našega premoženja, zaplembe deviz, agresije na Slovenijo... Krona vsemu pa bo odplačevanje vsejugoslovenskega dolga. Moti me - in to je tudi dokaz, da nekaj smrdi - ker naši mediji stalno pogrevajo nacistične zločine in zmago nad njimi. To je res, spretno pa se izogibajo “rdečih” zločinov.

- Če bi moški zaslutili, čemu se ženske najbolj smejejo, ne bi hoteli nikdar več z nami v posteljo. (Jong)
- Veselje in bojazan sta povečevalni stekli. (Flandrijski pregovor)
- Od železnice ne smemo preveč pričakovati, saj ima samo dva razreda. (Jurkovič)
- Kdor ni dovolj vljuden, tudi ni dovolj človeški. (Joubert)

Tudi pod taktirko Drnovška kot zveznega predsednika so padale žrtve na Kosovem in mislim, da tu ni opravičila. In taki ljudje nam spet krojijo danes in jutri. Taisti Drnovšek vztrajno postavlja na odgovorna mesta ljudi, ki so njemu po volji, tudi zunanji minister bo po njegovi volji. Mislim, da tisti komunikacijski treningi le niso tako nepomembni, ker se niso upali pokazati kasete. Verjetno diši na KGB-jevo pranje možganov.

Moti me, ko nemočno opazujem klečeplazenje krščanskih demokratov, ki v odločitih trenutkih niso znali reči ne. Zato smo tam, kjer smo, zato niso počasi odpravljali na rob. Pa tega niso krivi Janša in njemu podobni zavedni Slovenci, temveč “rdeča demokracija”.

TONE ŠKUFCA

SMEŠNI GREH - Tamburaši iz Adlešičev in kulturna sekcija turističnega društva Sinji Vrh so v soboto pripravili v Adlešičih predstavo z naslovom “Smešni greh”. Sinjevrhovci so v dve uri trajajočem nastopu predstavili vse, kar so se naučili v teh zimskih mesecih, od plesov, pesmi ter skečev (na fotografiji). Vsi nastopajočci - bilo jih je štirinajst - so amaterji, ki so se vloge naučili v prostem času, zato so jim gledalci tudi oprostili kakšen spodrsljaj. Sicer pa to ni bil njihov prvi nastop po Beli krajini. (Foto: M.B.-J.)

Glej ga zlomka, eni vedo vso resnico

Parodija na serijo besedil o slovenski osamosvojitvi, ki jih je objavil slovenski tisk

Trdno sem bil prepričan, da sem v prelomnem letu 1991 živel v Sloveniji, doživljal njen proces osamosvajanja, se bojeval in tako s svojimi skromnimi močmi pripomogel k uredničevanju stoletnih sanj slovenskega naroda. Zmotil sem se, o tem so me pričrli pisci članka v tedniku 7D. Zato priznam, da živijo ljudje, ki bolje poznajo resnico. Zlasti ker se sklicujejo na pričevanja drugih (V. Kotnika), ki jih žal ni več med nami, ali ko zmedeno govorijo o zabojih v Krakovskem gozdu in orožju na Medvedjeku in žalijo tiste, ki so z orožjem v rokah branili slovensko grudo.

Pa pojdivo na začetek in poglejmo “resnici” v oči!

Republika Slovenija je na svoji jasni poti k samostojnosti v letih 1990-1991 pričela krepiti lastne oborožene sile. Vojska se je imenovala Teritorialna obramba. Večji del

kadra se je profesionaliziral, pričela se je popolnitev enot s sodobno vojaško oborožitvijo in opremo. Nabavljeno so bili raketni sistemi za protiokelepno borbo 3. generacije, podporna enota je bila zagotovljena s topovi in havbicami velikih kalibrov in dosegov, značni prostor so varovale rakete z dosegom nad 10 km, teritorialci so bili oblečeni v sodobne zaščitne uniforme in podobno. Z intenzivnim urjenjem so kot gobe po dežju nastajale eline enote, ki so bile sposobne izvršiti vsako najtežjo bojno nalogo. Bili smo ponosni, Slovenija je bila pripravljena na vojno.

Pričela se je dolgo pričakovana vojna. In glej ga zlomka! Pred nemočnim agresorjem, ki je uporabil slabo pripravljene enote, zastarele tanke in nesposobno aviacijo, so eline enote Teritorialne obrambe popustile in zapuščale bojišča, mejne prehode, urjene položaje in v pničnem

begu izgubljale predragoceno in drago orožje. Katastrofa je bila neizogibna. Toda Slovenci smo srečni narod. Radi nas imajo v svetu, zato so nas tudi osvobodili. Žrtve so bile velike, pogajanja dolgotrajna, toda uspelo jim je.

Po dolgih treh letih je prišel čas za polaganje računov. Tisti, ki poznajo resnico in le “resnico”, obsojajo in zahtevajo:

- Na zatožno klop vse tiste, ki so nabavljali (beri: kradli od JA ali držali) sodobno orožje!

- Na zatožno klop vse tiste častnike TO, ki so urli enote, pa jih niso izurili!

- Na zatožno klop vse tiste častnike TO, ki so vodili enote v neenakopraven boj in niso imeli na desetine mrtvih in ranjenih!

- Na zatožno klop tiste tajnike ki so aktivirali namenskih enot civilne

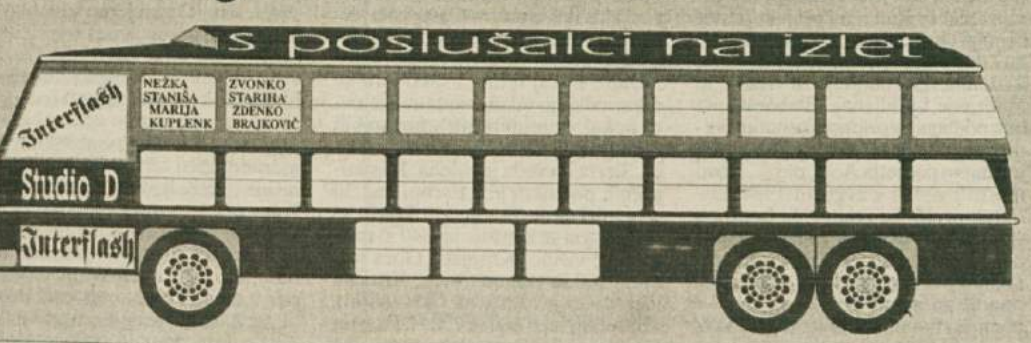
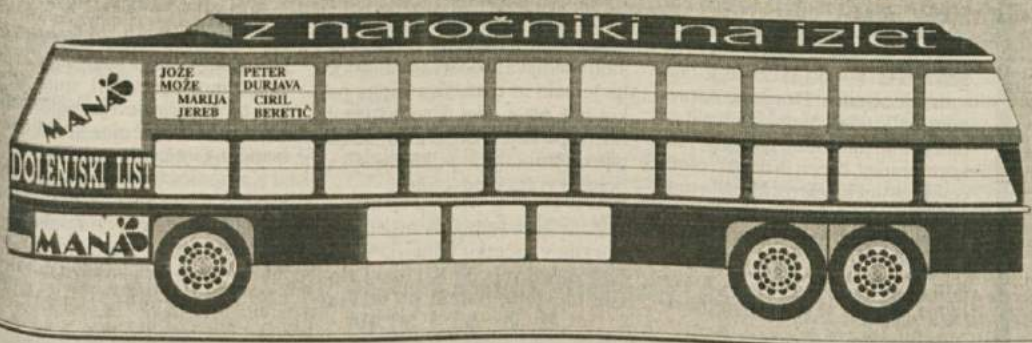
zaščite!
- Na zatožno klop tiste policiste, ki so dneve in noči vzdrževali javni red in mir, branili mejne prehode in niso pravočasno odkrili kolon agresorja!

- Na zatožno klop...
Toliko v vednost organom pregona. Jaz sem za svoja nedela iz let 1990 in 1991 ponovno pripravljen odgovarjati, tako, kot sem bil pripravljen že takrat. Gospodu Rajmondžu Vebru, takratnemu in sedanjemu načelniku UNZ Krško, v odgovor in premislek, saj sva v letih 1990-1991 očitno živela na različnih poloblah tega sveta.

Slišal sem, da tekstov v 7D na temo Slovenska osamosvojitve ni treba jemati preveč smrtno resno, tudi mojega prispevka ne.

MITJA TEROPŠIČ
Brežice

Na izlet vas bosta peljala Dolenjski list in Studio D

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljenih informacij, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Kostanjeviški som, rekorder reke Krke

Dol. list št. 3, 19. januarja

Zelo zanimivemu zapisu Slavka Dokla o velikanskem somu, ujetem v Krki leta 1937, bi želel dodati, da ni samo rekorder Krke, ampak absolutni prvak vseh slovenskih rib, rek in ribičev.

Pred nekaj leti so se v glasilu "Ribič" hvalili Stajerci, kako je celjski ribič Marko Gruber v Smartinskem jezeru ujel 46-kilskega soma, ki naj bi veljal za največje uplenjeno ribo v slovenskih vodah. Ker sem vedel še za večjega, kolpskega soma, sem v "Ribiču" napisal, da je bila največja ujeta riba na Slovenskem iz Kolpe. To je bil som, težak 52 kg, ki sta ga leta 1952 potegnili na suho metliški ribič Janko Kočevar, še danes živeči devetdesetletnik, in pokojni Anton Težak, oba iz Radovičev pri Metliki.

Zdaj, po objavi, da so leta 1937. kostanjeviški ribiči iz stare ribiške družine Medven ulovili še večjega soma, težkega 74 kg, mora belokranjski in kolpski som sestopiti na drugo stopničko, na najvišjo pa se povzpne dolenski iz Krke. Na tretjem mestu je sedaj stajerski iz Smartinskega jezera, kajti v zadnjih letih je bilo ujetih le nekaj somov, ki so presežali 30 kilogramov teže. Takih zverin, kot sta prvi dve, pa najbrž ne bo več v slovenskih rekah. Še en velikan je bil ujet v Kolpi leta 1957, vendar je bil to hrvaški som, težak 63 kg, ulov ribiča Ivana Starešiniča iz Mišincev.

Ing. IGOR JUGOVIČ
Metlika

Kamnolom Klek v Žužemberku je vzdignil ljudi

Dol. list št. 5, 26. januarja

Najprej se želimo kot izdelovalec ureditvenega načrta Kamnolom Klek pri Žužemberku opravičiti zaradi neudeležbe na javni obravnavi v krajevni skupnosti Žužemberk v četrtek, 19. januarja, ker opravičilo po telefonu ob začetku javne obravnave očitno ni zadostovalo. Razlog je bil močno sneženje in težave pri vrhanju in službene poti iz Ljubljane. V nadaljevanju želimo dati še nekaj pojasnil k pripravi prostorske izvedbene dokumentacije za sanacijo kamnoloma.

Kamnolom Klek je ob načinu izkoriščanja, ki je potekalo v preteklih letih, degradiral prostor do take mere, da je sanacija nujna. Neustrezno odstranjevanje materiala iz kamnoloma je povzročilo stanje, ki preprečuje, da bi bila sanacija območja možna brez hkratnega izkoriščanja. Do ustreznih sanacij pa lahko pride le, če se je lotimo načrtno. Izdelava in sprejetje prostorske izvedbene dokumentacije, ki jo predpisuje sedanja zakonodaja, je prvi pogoj za končno sanacijo območja. Tega se zaveda tudi sedanji lastnik kamnoloma, kar je dokazal s pripravljenostjo, da pridobi potrebno dokumentacijo.

V sklopu priprave ustreznih prostorske dokumentacije je bila v maju 1994 izdelana študija vplivov izkoriščanja peskokopa Klek na okolje (Acer, d.o.o., Novo mesto) ter v juniju 1994 še Rudarski projekt pridobivanja tehničnega gradbenega kamna - dolomita v kamnolomu Klek pri Žužemberku (podjetje za vrtnice in miniranje Ljubljana). Elaborata sta bila podlaga za pripravo osnutka ureditvenega načrta, ki smo ga s sodelovanjem podjetja Acer, d.o.o., Novo mesto izdelali v avgustu 1994. Osnutek predloga rešitve, ki bodo ob upoštevanju pogojev za izkoriščanje omogočale sprotne sanacije kamnoloma, ob tem pa seveda določa tudi pogoje za zagotavljanje varnosti v območju kamnoloma ter za varovanje in izboljšanje bivalnega in delovnega okolja. Osnutek dokumenta je

do 10. februarja 1995 še v javni razgrnitvi in tako na vpogled vsem zainteresiranim v prostorih Mestne občine Novo mesto ter v krajevni skupnosti Žužemberk, zato podrobneje vsebine oz. pogojev ne navajamo. Opozorimo naj le na določbo 15. člena osnutka odloka, ki lastnika oz. uporabnika kamnoloma zavezuje k izvajanju monitoringa (sprotnega spremljanja vplivov na okolje) ter na odstranitev vzrokov nastajanja, če bi bilo ugotovljeno, da negativni vplivi kamnoloma presegajo z zakoni dovoljene meje.

Povemo naj še, da je JP Komunala Novo mesto sredi decembra 1994 pri Geološkem zavodu Ljubljana, Inštitutu za geologijo, geotehniko in geofiziko, naročila izdelavo mnenja o vplivih kamnoloma Klek na bližnji vodonosnik (po predhodnih raziskavah perspektiven za oskrbo Žužemberka s pitno vodo), predvsem pa, ali osnutek ureditvenega načrta v zadostni meri upošteva varovanje podtalnice.

Morebitni dodatni ukrepi za zavarovanje podtalnice bodo seveda vgrajeni v predlog ureditvenega načrta in tako poleg vseh ostalih pogojev obvezujoči za tistega, ki bo kamnolom v bodoče izkoriščal oz. ki bo želel sedanjo rano v prostoru sanirati.

TOPOS Dolenjske Toplice, d.o.o.
direktor
DUŠAN GRANDA

Izgubljeni smučarski raj?

Dol. list št. 4, 26. januarja

Spodbujen s člankom "Izgubljeni smučarski raj", nameravam bralcem v nadaljevanju podati možnosti, vizije in izveliče iz narejenih študij o turizmu na Dolenjskem in Beli krajini.

Vsak oče je dolžan skrbeti za svojega otroka. Truditi se mora za njegov razvoj, njegovo uspešnost in materialno osamosvojitve. Ne smemo pozabiti, da so tudi Gače imele svojega "očeta" pokojnega Marjana Sonca, in strica, pokojnega mag. Borisa Andrijančiča. Brez njiju in botrčka GG Novo mesto Gač ne bi bilo.

Za Gače smo vedeli že pred njihovimi prvimi zametki, ko je Lakota ob koncu 50-ih let trasiral prvo progo do Črmošnjic. V Kočevskem almanahu 1939 so zapisane kot smučarski center in razgledna točka. Preobremenjeni z graditvijo Tovarne Krka in zaradi nasprotovanja bivše jugo politike (tabu zona) smo po premostitvi velikih težav s Komando 5. korpusa JLA pričeli načrtovati v začetku 80-ih let. Osnovan je bil organizacijski odbor, ki je združil sredstva gospodarstva občin Novo mesto, Črnomelj in Metlika. Tovarna Krka je projekt operativno realizirala.

Nato so se pričele zelene zime in evropski centri so se masovno angazirali pri ureditvi umetnega zasneženja. Leta 1987 je tovarna hladilnih naprav York iz Francije želela prav na Gačah izdelati vzorčno, računalniško vodeno, avtomatizirano napravo za zasneženje. Ponujala je polovično sodeležbo, kar je takrat znašalo 500 milijonov LIT. Če bi prišlo do realizacije, bi bili prvi v Sloveniji, investicija pa bi bila že avtomatizirana. Krka je ponudbo odklonila. Leta 1990 smo pričeli z akcijo sodelovanja, kar zadeva integralni dolenski turizem, z avtonomno pokrajino Trento. Bil je ustanovljen slovensko-italijanski komite, katerega član je bila tudi Krka. Ne bi se spuščal v to, kje je krivda za polževsko napredovanje realizacije načrta. Prišli smo do pisma o nameri in do torinske banke po sistemu PHARO-Joop prek italijanske prisotnosti v Evropski skupnosti v Bruslju, naslanjajoč se na italijanski zakon o pomoči vzhodni Evropi. Imeli smo 95-odst. možnosti, da nam sfinancirajo (z nepovratnimi sredstvi) študijo in načrte za razvoj Gač in študijo za globalni razvoj turizma na Dolenjskem in v Beli krajini. Omogočil bi nam posojilo 2 milijonov evrov za dobo 10 let, po polovični evropski obrestni meri, s 4-letnim moratorijem. Zaradi naše počasnosti in poznejše spremembe v italijanski politiki je bil projekt ustavljen. Krka po izjavah nekaterih uslužbencev za Gače nima interesa.

Zelene zime, fen in nizko ležeče smučišče, kar je vzrok za velik riziko, niso značilni samo za Gače, cela Evropa in Amerika se otepa z nemočnimi meteorološkimi razmerami v zadnjih nekaj letih. Vsako leto se odpevujejo tekmovanja za svetovni pokal v eminentnih smučarskih centrih Italije, Avstrije, Francije, Švice, Sierra Nevada je zelena. Po statističnih podatkih je v Evropi nad 30 odst. nizkoležečih smučišč. Mariborski poligon se končuje na 340 m nadmorske višine, Kranjska Gora leži samo 100 m višje od Gričic. Kritična meja snega je v Italiji na 1200-1400 m, v Sloveniji med 600 in 700 m. Po fenu so v Sloveniji temperature praviloma zelo nizke. Na Gačah znaša tempera-

tura po fenu okrog -10° in manj. Takšne temperature vedno trajajo več kot 10 dni, a sneg ne pada.

Po zbranih ponudbah zasnežitvev okoli 10 ha smučišča stane 1 milijon do 1,3 milijona DEM. Razširitev sistema stane, izhajajoč iz osnove, daleč manj.

Zanimiva je primerjava: Teniška dvorana na Otočcu stane "samo" 3,5 milijona DEM, istočasno lahko igrajo v njej le štiri. Po uradni ponudbi firme GESPI stane avtomatizirano drsalnišče, veliko 30 x 60 m, urejeno za celoletno uporabo (strojni del 780 milijonov LIT), približno 700.000 DEM, ostalo pa zaradi enostavnosti izvedbe še okrog 800 tisoč DEM. Istočasno lahko drsa na njem vsaj 100 drsalcev, pričena jata se razvijati drsalni šport in hokej.

Na Gačah bi z avtomatiziranim računalniškimi umetnim zasneženjem, s katerim lahko brez ljudi izkrišujemo tudi kratke in minimalne meteorološke razmere, smučali od 15. novembra najmanj do 15. marca. (Sam sem na Gačah smučal še 14. aprila.) Kapaciteta Gač je do 3.000 smučarjev istočasno. Chamonix ali Madonna di Campiglio sta bila pred 30 leti majhni, nepomembni vasi. Največje italijansko smučišče Folgaria-Marileva je bilo ustvarjeno umetno. Danes tam od tega živi 36 dejavnosti! Vsak teden se zamenja prek 20.000 gostov. Turizem predstavlja v AP Trento 40 odst. regijske finančne uspešnosti. Dolenjska se lahko pohvali le s 4 odst.

Pravilno načrtovan turizem ni omejen na eno ali dve vrsti ponudbe. Turizem je integralna dejavnost v povezavi vseh občin v dolenski in belokranjski regiji. Krkin turizem je samo del regijskega turizma. Bog nam je dal izjemne lepote in zelo široke možnosti: reko Krko z Dolino gradov, reko Kolpo, Gorjance, Kočevski Rog, izjemen lov in ribolov, termalna zdravilišča, izjemno bogastvo gob in drugih gozdnih sadežev, vinske gorice in še in še. Turizem je dejavnost, prek katere lahko realiziramo najcenejši izvoz naših pridelkov in drugih produktov.

In prav Gače ležijo na področju, ki je zaradi bedaste politike socialistične države ostalo deviško neokrnjeno. Tega v Evropi ni več, to so izjavili vsi ugledni tuji gosti, ki so doživeli Gače. In v radiju 40 km je vsa ostala turistična ponudba. Zato je treba nujno načrtovati celoletno ponudbo, ki bi bila z zimsko, ob upoštevanju ostalih možnosti, zelo rentabilna. Na Gričicah je v zgrajenih apartmajih 600 postelj. Kadar dela smučišče, lahko po avtomobilskih registracijah ugotovimo, da gostje prihajajo sem iz Zagreba, Karlova, Celja, Krškega, Ljubljane, celo iz Kranja in Maribora. Če upoštevamo samo radij 100 km, pridemo do 2 milijonov prebivalcev. Ze Dolenjska in Bela krajina jih imata 300 tisoč. Mi pa govorimo o 30 tisoč posteljah, ki naj bi zagarantirale rentabilnost! Zato bi se moral turizem snovati na regionalnem nivoju, v mestni občini. Ta naj bi povežala domače in mednarodne možnosti za realizacijo turizma kot integralne dejavnosti Dolenjske in Bele krajine ob upoštevanju zasebnih iniciativ in kapitala.

Če hočemo razviti turizem na Dolenjskem in v Beli krajini, ne more nihče, naj je še tako bogat, imeti monopol pri načrtovanju, kajti ta prinaša ozkost in njegova vizija je podrejena le njegovim interesom.

ZDENKO HILAVATY, dipl. inž. arh.

Invazija kot v Hitchcockovi srhljivki Ptiči

Dol. list št. 3, 19. januarja

Novinar Perc je 19. januarja objavil zanimivo poročilo o dogodku, ki je razburil posameznike v okolici Sevnice pa tudi številne bralce Dolenjskega lista. Več ljudi je bilo prič do godku, "ko se je zaradi preleta na tisoč majhnih ptic za nekaj trenutkov stemnilo nebo nad nekaterimi stanovanjskimi hišami", kot je bilo zapisano.

Kaj se je pravzaprav zgodilo? Tiste dni v začetku januarja je nad Sevnico očitno bila na preletu jata pinož (Fringilla montifringera), ki se pri nas pojavlja kot značilna preletna vrsta in zimovalka. Opazujemo jo lahko od oktobra do aprila. Kot navaja Zimski ornitološki atlas Slovenije (A. Sovinc), je pinoža ena značilnih invazivskih vrst, ki se pojavijo pri nas vsako zimo. Pri njej je zelo očitno bežanje pred neugodnimi vremenskimi razmerami, zato se številno pinož zmanjšuje z debeljenjem snežne odeje. Pojav ptic je povezan predvsem z letno bukovoga zira, prehranjuje pa se tudi z drugimi semeni: gabra, črnega bora, smreke, jelke. Avtor navaja, da jate z do 500 osebkimi niso nič posebnega. Zanimiv je denimo podatek za Toško čelo, kjer je po oceni ornitologa Šereta konec novembra leta

Pinoža (vir: A. Sovinc: Zimski ornitološki atlas Slovenije)

1981 letelo mimo okoli 54.000 oseb, v bližnjem Zidanem mostu pa so januarja leta 1992 našeli 5.000 pinož. Podatki od 8. januarja letos tako dopolnjujejo podobo razširjenosti te zanimive ptice pri nas. Ob tej priliki prosimo bralce, da ob podobnih opažanjih zanimivejših vrst ptic ali večjih jat to tudi sporočijo.

ANDREJ HUDOKLIN
ZVNKD Novo mesto

TRPLJENJE KRKINIH PSOVAJ SE NEHA!

Morda se bodo bralci še spomnili mojega članka od 22. aprila lani ob svetovnem dnevu laboratorijskih živali z naslovom "Ali je tudi Krka mučiteljica živali". Lansko zimo sem dvakrat odšla v Novo mesto in si ogledala ter tudi fotografirala trpljenje psov pasme beagle, ki jih vzrejajo za izvajanje laboratorijskih poizkusov v tovarni zdravil. To navajam zato, ker smo pričakovali, da bo vodstvo Krke po enem letu primerno uredilo bivališča za te nežne kratkoolake pse milega pogleda. Kot sem zvedela od posameznih društev proti mučenju živali, je stanje še vedno enako. Noč in dan in brez prostosti so ti nežni psi še vedno na grobem pradu pod milim nebom, v mrežastih kletkah brez kritine. Njih edina rešiteljica je smrt, vendar bodo do tedaj še mnogo pretrpeli, tako na farmi kot kasneje pri izvajanju poizkusov. Javno pozivam vodstvo Tovarne zdravil Krka, naj vendar že stori nekaj, da se tak odnos in trpljenje živali preneha.

LEA EVA MÜLLER
Ljubljana

KONČNO NOV MOST?

ČRNOMELJ - Črnomalci še niso pozabili predvolilnih obljub župana Andreja Fabjana, ki je zatrjeval, da se bo trudi, da bo mesto dobilo most čez Lahinjo od suhega mosta do poslovne cone Majer. Sedaj je ravno prvi in hkrati skrajni čas, da začne z deli. Narava, ki je očitno vedela, kako črnomaljski občini primanjkuje denarja, je namreč konec preteklega tedna porušila nekaj deset metrov betonske ograje na suhem mostu, prav nasproti občinske stavbe. Tako je poskrbela za začetna našina dela in s tem zmanjšala stroške gradnje mostu, katere začetek črnomaljski volilci pričakujejo v teh dneh.

Belo štokrklo spustili v Sečoveljskih solinah

Z neverjetno silovitostjo se je pognala v svobodo - Partnerja žal nismo odkrili - Zamenjava s čapljjo

Že skoraj mesec bo, kar je Dolenjski list seznanil bralce z informacijo o štokrkli, ki ni odletela na jug. Visok sneg konec decembra bi bil zanjo usoden, če ne bi na pol zamrznjene pobral. Tako je bila štokrkla skoraj mesec dni v domači oskrbi. Po začetni izčrpanosti je hitro okrevala, ob izdatni prehrani (najbolj so ji šle v slast ribe) pa se je tudi telesno okrepila.

Po neuspešnem iskanju partnerja smo se odločili, da jo prepeljemo v Sečoveljske soline, ki so eno naših najbolj znanih prezimovališč. V soboto, 28. januarja, ko smo prispeli z našo štokrklo na obalo, je bilo vzdušje ob izlivu Dragonje naravnost fantastično. V obrežnih plitvinah je bilo na stotine galeb, rac, kormoranov, čapelj in drugih plovcev, ki se jim je tako pridružila tudi naša bela štokrkla. Preden smo jo izpustili, smo ji nadeli obroček, po katerem jo bo moč prepoznati, potem pa smo držali pesti, da bo pletela. Štokrkla se je z neverjetno si-

Muze kot da molčijo

CERKLJE OB KRKI - So tudi primeri, da vojašnica spodbuja pesnika k pisanju pesmi. Velja za vojaški učni center Cerklje ob Krki, ki je šel v tem tako daleč, da bo izdal - skoraj se veče ne more zgoditi, da ne bi - pesniško zbirko svojega vojaka Petra Srpiča.

Srpič ne skriva navdušenja nad tako namero vodstva vojašnice in obenem jasno pove, da se ne bo zadovoljil s povprečjem. "S pesniško zbirko želim dokazati neko stopnjo profesionalnosti in resnosti. Ob izidu zbirke bom pripravil promocijo. Ta zadeva bo zastavljena profesionalno in bo gledališko zasnovana. Gledališče je moja poklicna usmeritev in ob promociji bom lahko pokazal, kaj zmorem in kaj znam v gledališču," objavlja kanček presenečenja pesnik Srpič.

Ali bi mu v drugih vojašnicah pristrigljali pesniška krila, se Srpič ne sprašuje. Pesnik s Ptuja služi vojaka v Cerkljah, kot rečeno, in ga zanima tukajšnje vzdušje. "Ko orožje govori - muze molčijo. Z mislijo na ta znani rek sem šel k vojakom. Toda v Učnem centru v Cerkljah sem našel na presenetljivo veliko razumevanja. Ob tem je potrebno pohvaliti stotnika Geriča, ki je vnesel veliko duha v ta učni center. V vojašnici je celo galerija.

Presenečenje," razgrinja vtise Peter Srpič.

V vojašnici dela v knjižnici. Misli, da je s tem zase dobil najbolj eksistenčni prostor, ki ga lahko dobil na takem kraju. "Učni center je tu pokazal veliko razumevanja, za kar se mi zahvaljujem. Ko sem v knjižnici, imam priložnost za poslušanje resne glasbe in branje ter za pripravo izpizov, ki jih imam na ekonomiji." Tako pravi Srpič o svojem bivanju v "zaledju".

Peter Srpič

Nič se ne ve o razpoloženju muz v dobi, ko bo Srpič nehal biti pri vojaki. Nekaj pa je jasno: Srpič bo v gledališču. Dolej je delal s ptujskimi, katero bo njegovo naslednje ali poleg ptujškega, ne ve.

L. M.

„Julija“ za lepšo starost

90-letnica Antonije Grandovec - Skupina starih za samopomoč "Julija" daje starim oporo

V začetku leta smo v skupini starih za samopomoč "Julija", ki deluje v Domu starejših občanov v Novem mestu, praznovali visok življenjski jubilej - 90-letnico Antonije Grandovec. Bila je rojena 13. januarja pri Rozmanovih na Vrhniku, kot ena izmed devetih otrok. S pokojnim Jožetom Grandovcem sta se poročila in imela dva otroka. Po nekaj letih skupnega življenja sta kupila hišo z nekaj zemlje na Dol. Podborštu pri Trebnjem. Grandovecova mama je bila zelo urejena, dobra gospodinja, prijazna do vsakega človeka in za vsakega je imela toplo besedo.

Pred dvema letoma ji je desna noga odpovedala in dali so jo v oskrbo v Domu starejših občanov v Šmihel. Hčerka jo obišče vsak dan, tudi sin in vnuki so pogosto pri njej.

Pa še nekaj o skupini starih za samopomoč "Julija", ki bo spomladi praznovalo drugo obletnico. V skupini je trenutno 19 članic v starosti od 57 do 90 let. Srečujejo se enkrat tedensko, pogovor pa teče o vsem mogočem. Organizirajo tudi izlet, obisk prireditev, praznovanja, obiske gostov in podobno. To je ljubiteljska skupina, ki temelji na prijateljstvu. Skupina je odlična oblika samopomoči pri odpravljanju izoliranosti starih od mlajših dveh generacij, pomaga starejšim reševati njihove osebne stiske, hkrati pa postaja most, preko katerega stari ljudje svoje dragocene življenjske izkušnje posredujejo mlajšim.

Po enoletnem delovanju skupine

"Julija" ugotavljamo večje samopostovanje pri starejših, večje je medsebojno zaupanje, sproščenost, čuti se pripadnost skupini. Poleg "Julije" delujeta v Domu starejših občanov v Šmihelu še dve skupini: "Vijolice" in "Pod Gorjanci". Vsemu osebju v domu se zahvaljujemo za pozornost, pomoč in razumevanje.

JOSIP BEVC
REZKA MAJER

LOLITA V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ - Prejšnjo soboto je bila v črnomaljskem mladinskem kulturnem klubu ljubljanska skupina Lolita. Glasbena trojica je transzantovska, polna raznih vplivov od tradicionalnega jazz do sodobnega crossoverja. Lani so izdali cd ploščo Bo-pa. V Črnomlju so dokazali, da je njihov največji adut živi nastop, poln energije, udarnosti in ritma, s humoromni zvočnim izrazom in obilo glasbenimi domisljicami. Lolita premika svoje in kreativne zidove, pa naj gre za njeno obdelavo Hendrixa, Coltraina, Pink Floydov ali Red Hot Chili Peppersov. Lolitina glasba ti požene kri v ude. To se je pokazalo tudi pri publiku v Črnomlju. Pri obiskovalcih Mladinskega kulturnega kluba je opazna neobremenjena glasbena percepcija. V tretih letih obratovanja kluba so zrasli tudi obiskovalci, ki si upajo pogledati čez provincialni plot. 11. februarja pa pričakujemo skupino Laufer z Reke.

B.ŠVAJGER

ČAPLJA

Silhueti iz knjige Iztoka Geistra z naslovom Slovenske ptice.

ŠTORKLJA

upam tako, odletela v toplejšje kraje. Informacije o opažanju, ki jih nismo mogli preveriti, smo dobili tudi iz območja Sevnice, zgornjega toka reke Temenice in okolice Ivančice Gorice.

Kar se tiče štokrkelj, bodite nanje ponovno pozorni 31. marca in 1. aprila, tokrat se bodo tako kot že tisočletja znova vrnile k nam in z njimi morda tudi naša znanca.

ANDREJ HUDOKLIN

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridruže pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 2. II.

SLOVENIJA 1
9.45-0.15 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.15 OTROŠKI PROGRAM
10.30 ANKNE RIBSE, 1/4
10.30 ČEVLIJ
10.45 TEDENSKI IZBOR
10.45 ROGATI KROKARJI NA LOVU V
CEN. AFRIKI, nem. poljud.znan. oddaja
11.15 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
15.25 AFERA STONEHOUSE, ponov. škotske
drame
16.45 PODARIM-DOBIM, ponov.
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 GOZDARSKA HIŠA FALKENAU, nemška
nadalj., 11/13
21.00 TEDNIK
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.40 POSLOVNA BORZA
22.55 SOVA
VEČEN SANJAČ, amer. naniz., 5/27
23.25 SEVERNA OBZORJA, amer. naniz.,
25/33

SLOVENIJA 2

12.35-1.30 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.10 Kinoteka: Naše mesto (amer. film CB) - 16.40 Tedenski izbor: V vrstcu - 16.25 Sova (ponov.): Eno leto v Provansi (angl. naniz., 3/12) - 19.10 Podarim-dobim - 19.20 Tok, tok (kontaktna odd. za mladostnike) - 20.05 Intervju (prof. Sergej Bubnov) - 21.05 Umetniški večer - 23.05 Rojstvo naroda (ameriški nem. film CB)

KANAL A

7.00 Video strani - 12.05 Na velikem platnu - 12.25 Luč svetlobe (ponov. 353. dela amer. nadalj.) - 13.15 Ameriški deset (glasbena oddaja) - 14.20 CMT - 16.35 Na velikem platnu - 16.55 Album show (ponov. glasbena oddaja) - 17.45 Video igralnica (oddaja o računalniških igraricah) - 18.15 Benny Hill (ponov. 22. del angl. naniz.) - 18.45 Risanka - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (354. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop (glasbena oddaja) - 20.40 Pred poroto (28. del amer. naniz.) - 21.10 Poročila - 21.15 Koledar (kanadsko-armenska-nemška drama) - 22.30 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 23.35 Na velikem platnu

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.35 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.05 Emperatriz - 12.50 Žena v rdečem (amer. film) - 14.30 Šolski program - 15.30 Program za otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Z jadrji okoli sveta (potopis) - 17.10 Cena denarja - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Kvizokoteka - 21.30 Ekran brez okvira - 22.30 TV razstava - 22.40 Moč denarja - 22.50 Slika na sliki - 23.30 Karabinjeri (francoski film) - 0.50 Poročila - 0.55 Sanje brez mej

HTV 2

17.10 Video strani - 17.35 Iskalci (serijski film) - 17.35 Ameriški Cezar (dok. oddaja) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Evropsko prvenstvo v umetniškem drsanju (m) - 21.50 Jecves in Wooster (humor. serija) - 22.45 Iskalci (serijski film) - 23.35 HR TOP 20

PETEK, 3. II.

SLOVENIJA 1

9.45-2.05 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.55 ROKA ROCKA
11.45 ISKANJE PUSTOLOVŠČIN, amer. dok. serija, 3/6
12.35 ŽE VESTE
13.00 POROČILA
14.25 KONEC DOLGEGA DNE ponov. ang. film
15.45 KAM VODIJO NAŠE STEZICE
16.45 PODARIM-DOBIM, ponov.
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 HUGO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 POGLEJ IN ZADENI
21.40 TURISTIČNA ODDAJA
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.45 SOVA
DAVOV SVET, amer. naniz., 14/24
23.10 SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 26/33
0.00 RAKOV POVRATNIK, am. film

SLOVENIJA 2

10.45-1.15 Teletekst
11.00 Video strani - 13.10 EP v umetniškem drsanju (m) (posnetek iz Dortmund) - 14.40 Tedenski izbor: Samo, da smo zdravi (češka humor. pddaja); 15.10 Zadnje novice (amer. humor. oddaja); 15.35 Osmi dan - 16.30 Sova (ponov.): Večen sanjač (amer. naniz., 5/27); 17.00 Severna obzorja (amer. naniz., 25/33) - 17.45 Znanje za znanje - 19.10 Podarim-dobim - 19.20 Pogled me! - 20.05 Queen (amer. nadalj., zadnji del) - 20.55 Windsorski (angl.

dok. nadalj., zadnji del) - 21.50 Obiski - 22.50 Portret slov. glasbenika: akademik prof. dr. Dragotin Cvetko - 23.30 EP v umetniškem drsanju (posnetek)

KANAL A

12.05 Na velikem platnu - 12.25 Luč svetlobe (ponov. 354. dela amer. nadalj.) - 13.15 Magnetoskop (ponov.) - 14.00 CMT - 16.40 Na velikem platnu - 17.00 Pred poroto (ponov. 28. del amer. naniz.) - 17.30 Koledar (ponov. filma) - 18.45 Risanka - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (355. del amer. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 20.40 Zločini stoletja (4. del amer. naniz.) - 21.05 Poročila - 21.10 Teden na borzi - 21.20 Kako zelena je bila moja dolina (amer. drama) - 23.20 Album show (glasbena oddaja) - 00.10 CMT - 1.00 Eroični film

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 9.55 Poročila - 10.00 Dubrovnik: praznik sv. Vlaho - 12.00 Poročila - 12.05 Emperatriz - 12.50 Ček prihaja po pošti (amer. film) - 14.20 Šolski program - 15.25 Program za otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Angleščina - 17.10 Hrvaška kultura dediščina - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Iskanje - 21.10 Dobri ljudje - 22.30 Slika na sliki - 23.10 Britanski film - 0.40 Poročila - 0.45 Sanje brez mej

HTV 2

17.25 TV koledar - 17.35 Iskalci (zadnji del) - 18.25 Glasbena oddaja - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Me je kdo iskal? (zabavnoglasbena oddaja) - 20.55 Sto let filma: ameriški film; Film-video film

SOBOTA, 4. II.

SLOVENIJA 1

8.15-0.50 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.45 TEDENSKI IZBOR:
8.45 RADOVEDNI TAČEK
9.00 MOJA ENCIKLOPEDIJA ŽIVALI: SLON
9.10 LAŽNIVI KLJUKEK, gledal. predstava SLG Celje, 5/6
9.20 UČIMO SE ROČNIH USTVARIALNOSTI, 5. oddaja
9.35 MALE SIVE CELICE, kviz za šestolčke
10.25 TOK, TOK
11.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.40 SREČNO KEKEC, slovenski film
13.00 POROČILA
13.05 INTERVJU, ponov.
14.20 TEDENSKI IZBOR
TEDNIK, ponov.
15.15 POGLEJ IN ZADENI
16.45 PODARIM-DOBIM, ponov.
17.00 DNEVNIK 1
17.10 ISKANJE PUSTOLOVŠČIN, amer. dok. serija 4/6
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 HUGO, TV igrice
19.05 RISANKA
19.17 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
21.10 TEAȚER PARADIŽNIK
21.25 NA ŠTIRIH KOLESIH, amer. dok. nadalj., 5/12
21.50 OZARE
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 SOVA
SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 27/33
23.15 PINK PALACE, avstrijski film

SLOVENIJA 2

7.35-0.50 Teletekst
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 8.50 Tedenski izbor: Človek in glasba; 9.45 Gozdarska hiša Falkenau (nemška nadalj., 11/13); 10.35 Turistična oddaja - 10.50 Sova (ponov.): Davov svet (amer. naniz., 14/24); 12.40 Severna obzorja (amer. naniz., 26/33) - 14.00 Športna sobota: EP v umetniškem drsanju (ž) (prenos iz Dortmund); 16.40 košarka (prenos) - 19.10 Podarim-dobim - 19.15 Karaoke (razvedrilna oddaja) - 20.15 Robin Hood - Princ tatov (amer. film) - 22.35 Sobotna noč: Novice iz sveta razvedrila; Glasbena lestvica

KANAL A

7.00 Video strani - 9.05 CMT - 10.00 Teden na borzi (ponov.) - 10.10 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 11.10 Dance session (ponov. oddaja o plesu) - 11.45 Zločini človeštva (ponov. 4. dela amer. naniz.) - 18.00 Kako zelena je bila moja dolina (ponov. filma) - 20.00 Vreme - 20.05 Žveti danes (dokumenta oddaja) - 20.35 Splošna praksa (7. del avstral. naniz.) - 21.30 Bobni z juga (angleška drama) - 23.00 Vreme - 23.05 Krik (ponov. oddaje o stilu) - 23.55 CMT

HTV 1

8.40 TV spored - 8.45 TV koledar - 8.55 Poročila - 9.00 Dobro jutro - 10.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.05 Emperatriz (serijski film) - 12.50 Me je kdo iskal? (zabavnoglasbena oddaja) - 13.35 Brijantina (odaja za mladino) - 14.15 Narava telesne gradnje (dok. serija, 3/6) - 14.45 Prizma (multinacionalni program) - 15.30 Poročila - 15.40 Bony (serijski film) - 16.30 Film - 18.00 Televizija o televiziji - 18.30 Prisočno vaši (dok. oddaja) - 19.15 Na začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 film - 21.50 Zabavnoglasbena oddaja - 22.35 Slika na sliki - 23.15 Poročila - 23.20 Sanje brez meja

HTV 2

12.50 TV koledar - 18.50 Tenis - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 KYTV (humor. serija) - 20.40 CRO pop rock - 21.30 Latinica: Kako ostati mlad - 22.45 Športna sobota - 22.45 Nočna izmena: Življenje na severu; Hale in Pace (humor. serija); Norišnica (britanski film)

NEDELJA, 5. II.

SLOVENIJA 1

8.15-0.35 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
9.00 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV, ponov.
9.50 ŠEST TA PRAVIH IN VESELICA, ponov. nemške naniz., 4/6
10.05 VRTILJAK, ponov. mehške nadalj., 17/28
10.30 DOMAČE OBRTI NA SLOVENSHEM: SODARJI
11.05 MALI KONCERT LJUDSKIH GLASBIL
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 BIBLIJA, 3. oddaja: STVARJENJE IN ČLOVEKOV PADEC
12.30 LJUDEJ IN ZEMLJA
13.00 POROČILA
13.05 QUEEN, ponov. amer. nadalj., 6/6
14.30 DREVO RASTE V BROOKLYNU, ameriški film
15.55 MAJSKI CVETOVI, angl. naniz., 13/13
16.45 PODARIM-DOBIM, ponov.
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
18.50 HUGO, TV igrice
19.05 RISANKA
19.18 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.52 ZRCALO TEDNA
20.10 NEDELJSKIH 60
21.15 ZGODBE IZ AMERIKE, dok. oddaja, 4/4
21.50 ŠČEPEC ŠIRNEGA SVETA, ponov. angl. dok. nadalj., 9/13
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
BALZAC: ČLOVEŠKA KOMEDIJA, francoska naniz., 6/7

SLOVENIJA 2

7.50 Videostrani - 8.00 Euronews - 9.50 Tedenski izbor: portret slov. glasbenika - 11.30 Sova (ponov.): Severna obzorja (amer. naniz., 27/33); 12.30 Teater paradiznik (ponov.) - 14.00 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 19.52 Zrcalo tedna - 20.10 Svinčnik piše s srcem (dok. oddaja) - 20.40 Moj modri raj (ameriški film) - 22.10 Biblija: Stopnjevanje greha - 22.40 Športni pregled

KANAL A

9.05 Ivanhoe (risani film) - 10.00 Video igralnica (oddaja o računalniških igraricah) - 10.30 Male živali - 11.05 Splošna praksa (ponov. 7. dela avstral. naniz.) - 12.00 Epikurejske zgodbe (oddaja o slov. gostilnah) - 12.10 Helena - 18.05 Burleska Charlicia Chaplina - 20.00 Poročila - 20.05 Tropska vročica III (13. del amer. naniz.) - 21.00 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 22.00 Ameriški deset (glasbena oddaja) - 22.40 CMT

HTV 1

9.15 TV spored - 9.20 TV koledar - 9.30 Poročila - 9.35 Risana serija - 10.00 Britanski film za mladino - 11.00 Poročila - 11.05 Malavizija - 13.00 Oddaja ljudske glasbe in običajev - 13.30 Mir in dobro - 14.00 Duhovni klic - 14.05 Poročila - 14.10 Plodovi zemlje - 15.00 Slike iz srednje Evrope - 15.30 Opera Box - 16.00 Avkija (dok. serija) - 16.30 Največja dela svetovnih muzejev - 16.40 Srečni dnevi - 17.05 Poročila - 17.10 Rdeči maki (avstralski film) - 18.50 Risana serija - 19.15 TV fortuna - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Sedma noč - 21.55 Dr. Quinn, ženska vrac (serijski film) - 22.45 Slika na sliki - 23.25 Šport - 23.45 Poročila - 23.50 Sanje brez mej

HTV 2

10.25 TV koledar - 10.35 CRO pop rock - 12.30 Košarka; Tenis; Umetnostno drsanje - 18.45 Hrvaško košarkarsko prvenstvo - 20.20 Crno-belo v barvi: Šarada (amer. film); Leteči cirkus Montyja Pythona (humor. serija)

PONEDELJEK, 6. II.

SLOVENIJA 1

9.15-0.15 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.50 OTROŠKI PROGRAM
PET OTROK IN ŠKRAT, angl. naniz., 3/6
10.15 TEDENSKI IZBOR
ROBIN HOOD - PRINC TATOV (am. film)
12.35 ZNANJE ZA ZNANJE
13.00 POROČILA
13.05 ŠPORTNI PREGLED, ponov.
15.50 TEDENSKI IZBOR
OBZORJA DUHA
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ABC - ITD, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 MOST, nizozemska-belg. nad. 3/8
21.00 GOSPODARSKA ODDAJA
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.25 ŽARIŠČE
22.50 SOVA
MURPHY BROWN, 7. epizoda amer. naniz.
SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 28/33

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.00 Tedenski izbor: Utrip, Zrcalo tedna; 15.25 Nedeljskih 60; 16.25 Pogled me! - 17.10 Sova (ponov.): Človeška komedija (franc. naniz., 6/7) - 18.40 Svetovni poslovni utrip (amer. poslovna oddaja) - 19.10 Podarim-dobim - 19.15 TV nočoj - 20.20 Ne vidim, ne slišim, ne govorim (dok. oddaja) - 21.10 Žena vaškega župnika (angl. nadalj., 3/4) - 22.00 Studio City

KANAL A

12.05 Na velikem platnu - 12.25 Luč svetlobe (ponov. 355. dela) - 13.15 Helena (ponov.) - 14.00 Pozitiv + (ponov.) - 14.45 CMT - 15.55 Na velikem platnu - 16.20 Bobni z juga (ponov. filma) - 17.50 Tropska vročica III (ponov. 13. dela amer. naniz.) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (356. del amer. nadalj.) - 20.00 Alicia v glasbeni deželi (kontaktna glas. oddaja) - 20.40 Dežurna lekarna (11. del špan-

ske humor. naniz.) - 21.10 Poročila - 21.15 Moriška slaz (angl. film) - 22.55 Ameriški deset (glasb. oddaja) - 23.30 Na velikem platnu - 23.50 CMT

HTV 1

7.40 TV program - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino: Deklica iz prihodnosti (serija za otroke) - 12.00 Poročila - 12.05 Emperatriz (serijski film) - 12.50 Sissi (avstralski film) - 14.30 Šolski program - 15.30 Program za otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Učimo se o Hrvaški - 17.10 Govorimo o zdravju - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Planetarij: Zadar - 21.10 Hrvaška in svet - 22.00 Preteklost v sodanosti (dok. oddaja) - 22.40 Slika na sliki - 23.20 Mladi ustvarjalci - 0.20 Poročila - 0.25 Sanje brez meja

HTV 2

15.15 Videostrani - 15.25 TV program - 16.30 TV koledar - 16.40 Dr. Quinn, ženska vrac (serijski film, 2/16) - 17.40 Košarka (ž) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Arena (oddaja o športu) - 21.15 Murphy Brown (humor. serija) - 21.45 Middlemarch (serijski film) - 22.40 Serijski film

TOREK, 7. II.

SLOVENIJA 1

9.45-0.10 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.25 OTROŠKI PROGRAM
ZVERINICE IZ REZIJE, lutkovna serija, 5/13
10.40 INDIJANSKE LEGENDE (kanad. naniz., 2/12)
11.00 TEDENSKI IZBOR
MOJ MODRI RAJ, amer. film
12.35 SVETOVNI POSLOVNI UTRIP
13.00 POROČILA
14.05 SOBOTNA NOČ, ponov.
16.15 MOSTOVI
16.45 PODARIM-DOBIM
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 PODELITVE PREŠERNOVIH NAGRAD, prenos iz CD
21.05 OSMI DAN
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.25 POSLOVNA BORZA
22.40 SOVA
Z ENO NOGO V GROBU, angl. naniz., 9/12
SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 29/33

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.50 Tedenski izbor: Zgodbe iz Amerike (dok. oddaja, 4/4); 16.25 Karaoke - 17.25 Sova (ponov.): Murphy Brown (amer. naniz., 7/23); 17.50 Severna obzorja (amer. naniz., 28/33) - 18.45 Iz življenja za življenje - 19.10 Podarim-dobim - 19.20 Videošpon - 20.05 Univerzitetni razgledi - 20.55 Roka rocka - 21.45 Dnevnik Evelyn Lau (1. del kanadske drame) - 22.35 Svet poročja

KANAL A

7.00 Video strani - 12.05 Na velikem platnu - 12.25 Luč svetlobe (ponov. 356. dela amer. nadalj.) - 13.15 Alicia v glasbeni deželi (ponov.) - 13.55 Video igralnica (oddaja o računalniških igraricah) - 14.30 CMT - 16.15 Na velikem platnu - 16.35 Dežurna lekarna (ponov. 11. dela šp. humor. naniz.) - 17.05 Moriška slaz (ponov. filma) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (357. del) - 20.00 Rodeo (glasbena oddaja) - 20.40 Divje palme (4. del amer. naniz.) - 21.20 Poročila - 21.25 Zadet (oddaja o aktualnih dogodkih) - 22.15 Upravljanje (dok. naniz. o managementu) - 22.50 Na velikem platnu - 23.10 CMT

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.35 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.05 Emperatriz - 12.50 Sissi (avstralski film) - 14.30 Šolski program - 15.30 Program za otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Žato in žetev v Slavoniji (dok. oddaja) - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Mostovi - moji sinovi (dok. oddaja) - 20.45 TV parlament - 22.35 Slika na sliki - 23.15 Narava telesne gradnje (dok. serija, 6/6) - 23.45 Poročila - 23.50 Sanje brez meja

HTV 2

14.55 Video strani - 15.05 TV program - 16.10 TV koledar - 15.20 Middlemarch (serijski film 1/7) - 16.10 Arena (oddaja o športu) - 17.55 Rokomet - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Popolni tuji (amer. serija 1/22) - 20.40 Middlemarch (serijski film 2/7) - 21.30 dok. serija (1/7) - 22.05 Sestre (serija, 14/22) - 22.50 Hr top 20 - zabavnoglasbena oddaja

SREDA, 8. II.

SLOVENIJA 1

7.45-24.00 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
9.00 PISANA FRNIKULA, češki film
10.20 TEDENSKI IZBOR
10.20 WINDSORSKI, angl. dok. nadalj., 4/4
11.15 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
11.40 ŠČEPEC ŠIRNEGA SVETA, angl. dok. nadalj., 9/13
12.05 NA ŠTIRIH KOLESIH, amer. dok. nadalj., 5/12
13.00 POROČILA
14.55 TEDENSKI IZBOR
OBISKI
15.55 ŽENA VAŠKEGA ŽUPNIKA, ponov. angl. nadalj., 3/4
16.45 PODARIM-DOBIM, ponov.
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 PARI, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM

20.25 MIRA TV film
21.10 GLEDALIŠČE POEZIJE: soneti
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 SOVA
ENO LETO V PROVANSI, angl. naniz., 4/12
SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 30/33

SLOVENIJA 2

Opomba: 18.25-20.30 SP v smučarskih skokih, prenos iz Lillehammerja
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 13.35 Zgodbe iz školjke - 14.05 Tedenski izbor: Most - 14.55 Videošpon - 15.40 Sova (ponov.): Z eno nogo v grobu (angl. naniz., 9/12); 16.10 Severna obzorja (amer. naniz., 29/33) - 17.00 Arhiv zemlje (am. poljudnoznan. oddaja 1/14) - 17.25 V vrstcu - 18.10 Športna sredi - 21.30 Dokumentarna oddaja - 22.00 Omizje

KANAL A

7.00 Video strani - 12.05 Na velikem platnu - 12.25 Luč svetlobe (ponov. 357. dela) - 13.15 Rodeo (ponov.) - 14.10 CMT - 16.00 Na velikem platnu - 16.20 Male živali (ponov. oddaje) - 17.05 Upravljanje (ponov. 15. dela dok. naniz.) - 17.10 Zadet (ponov. oddaje) - 18.05 Divje palme (ponov. 4. dela amer. naniz.) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe

(358. del) - 20.00 Benny Hill (23. del angl. humor. naniz.) - 20.30 Dance session (oddaja o plesu) - 21.10 Poročila - 21.15 Danyjeve zvezde (vedečevanje v živo) - 22.00 Album show (glasbena oddaja) - 22.50 Žveti danes (astrologija duha) - 23.20 Epikurejske zgodbe (ponov. oddaje o slovenskih gostilnah) - 23.25 Na velikem platnu - 23.45 CMT

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro

**GOZDNO GOSPODARSTVO
NOVO MESTO**

ODKUPUJE

Vse gozdne sortimente iglavcev in listavcev po najugodnejših pogojih.

Plačilo: v 7 dneh po prevzemu.
Strokovno izvajamo tudi vsa dela v gozdovih (sečnja, spravilo, varstvena, gojitvena dela itd.)

Vse informacije dobite na naših poslovnih enotah, in sicer:

Novo mesto	(068) 321-125
Straža	84-527
Podturn	65-690
Črmošnjice	67-426
Črnomelj	51-147
Trebnje	44-069
Komerciala GG NM	321-913

Se priporočamo!

Na podlagi zakona o financiranju javne porabe in odredbe o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih poročil objavlja občina Sentjernej

JAVNI RAZPIS

**ZA NAJEM POSLOVNIH PROSTOROV ZA
DELOVANJE OBČINSKE UPRAVE**

Občina Šentjernej, Trg gorjanskega bataljona 8, Šentjernej, razpisuje javno zbiranje ponudb za najem poslovnih prostorov v Šentjerneju za delovanje občinske uprave pod naslednjimi pogoji:

- poslovni prostori morajo biti v središču Šentjerneja, velikosti nad 100 m², s funkcionalno razporeditvijo prostorov (najmanj 6 prostorov, sejna soba, sanitarije).
- rok za oddajo prijav je 10. 2. 1995 do 12.00 ure.

Pisne ponudbe s potrebnimi podatki o površini, ceni, pogojih plačila predložijo zainteresirani osebe v prostorih Krajevne skupnosti Šentjernej ali s priporočeno pošto pošiljko na naslov:

Občina Šentjernej, Trg gorjanskega bataljona 8, 68310 Šentjernej.

O izbiri najugodnejšega ponudnika bodo ponudniki obveščeni v roku 30 dni po opravljenem javnem odpiranju ponudb.

RIC

RAZVOJNO IZOBRAŽEVALNI CENTER NOVO MESTO, p.o.
Ulica Talcev 3a, 68000 Novo mesto, Tel: 068/ 21-379, 21-640, fax: 068/ 21-379

Pojdimo v šolo februarja!

OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE

- kombinirani oddelek 7. - 8. razred
- prijave in vpis: **DO KONCA FEBRUARIA**
- **ŠOLANJE JE BREZPLAČNO**

PRIJAVE IN INFORMACIJE:

RIC NOVO MESTO, Ulica talcev 3a
vsak dan od 8. do 16. ure

AVTOKLINIKA

Aleš PETERLIN

Obveščamo cenjene stranke, da naš servis spet nemoteno obratuje na novi lokaciji, in sicer v Novem mestu, Foersterjeva 10 (pri Novoteksu v Bršljinu)!

Posebna ponudba:

- * športne vzmeti in zračni filtri **JAMEX**
- * aluminijasta platišča **FONDMETAL**

za vse tipe vozil

Informacije na telefon (068) 323-035

ADRIATIK

d.o.o.

PRODAJA VOZIL

Smrečnikova 45 (vrtnarinja)
Novo mesto
Tel./fax: 068/324-424

ROVER 600
NAJBOLJŠI V SVOJEM RAZREDU

Kredit na 4 leta brez pologa za vsa vozila!

POSEBNA PONUDBA — SUPER CENE

- ROVER 111 SL: 1119 ccm, 60 KM
- ROVER 216 SLI: kompletna oprema, klima
- ROVER 416 SLI: GSI: 1590 ccm, 111 KM, kompletna oprema, klima
- ROVER 620 SI: kompletna oprema, klima
- ROVER 820 TI: kompletna oprema, klima

Garancija 1 leto po nakupu!

**SREDNJA TEHNIŠKA
IN ZDRAVSTVENA ŠOLA
NOVO MESTO**

Šegova ulica 112
68000 NOVO MESTO

RAZPISUJE PROSTO DELOVNO MESTO

- 1 učitelja gradbenih strokovnih premotov, dipl. inž. gradbeništva

Prosto delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Učitelji strokovnih predmetov, ki še nimajo pedagoško-andragoške izobrazbe, bodo le-to morali pridobiti v treh letih.

Prijave z dokazili pošljite v osmih (8) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavi na razpis, bodo o izbiri obveščeni v petnajstih dneh po preteku roka za prijavo.

LASTNIKI GOZDOV, KMETJE!

Odkupujemo celulozni les smreke/jelke, bukve, topole debeline od 8 cm naprej, žamanje brez lubja ter bukova drva!

Vse informacije na tel. (0608) 22-840.

Na podlagi Programa lastninskega preoblikovanja družbenega podjetja "TRELES" TREBNJE, ki ga je z odločbo št. LP 430/95-GV z dne 23.01.1995 odobrila Agencija za prestrukturiranje in privatizacijo, ter skladno z Zakonom o lastninskem preoblikovanju podjetij objavljamo

PROGRAM

**LASTNINSKEGA PREOBLIKOVANJA
MIZARSKEGA PODJETJA "TRELES" TREBNJE**

1. FIRMA IN SEDEŽ: Mizarsko podjetje TRELES TREBNJE, Temeniška pot 4, 68210 TREBNJE. Podjetje je vpisano v sodni register pravnih oseb pri Temeljnem sodišču v Novem mestu pod reg. št. vložka 1-2/00.
2. MATIČNA ŠTEVILKA: 5143942
3. DEJAVNOST: izdelava in montaža pohištvene opreme vseh vrst
4. PRAVNA OBLIKA ORGANIZIRANOSTI: Mizarsko podjetje TRELES TREBNJE, p.o., je 100-odst. v družbeni lastni
5. PREDVIDENA LASTNIŠKA STRUKTURA KAPITALA PREOBLIKOVANJA PODJETJA:
 - sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja 10%
 - odškodninski sklad 10%
 - sklad RS za razvoj 20%
 - upravičenci iz naslova interne razdelitve 20%
 - upravičenci iz notranjega odkupa 40%
6. PREDVIDENI NAČIN OZ. KOMBINACIJA NAČINOV LASTNINSKEGA PREOBLIKOVANJA:
 - prenos 10% delnic na Sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja
 - prenos 10% delnic na odškodninski sklad
 - prenos 20% delnic na Sklad RS za razvoj za nadaljnjo razporeditev na pooblaščen investicijske družbe
 - interna razdelitev delnic v višini do 20% razpisanih delnic
 - notranji odkup v višini do 40% razpisanih delnic
7. JAVNI POZIV K VPISU IN VPLAČILU DELNIC:
 - 7.1. Interna razdelitev:

Mizarsko podjetje TRELES TREBNJE poziva vse zaposlene, nekdanje zaposlene in upokojene delavce Trelesa, da v 30-ih dneh po objavi tega oglasa in poziva v časopisu Dolenjski list ter na oglasni deski podjetja vpišejo delnice v zameno za lastniške certifikate (I. krog). Če v navedenem roku ne bo vpisanih vseh 20% delnic, namenjenih interni razdelitvi, kar bo najkasneje v 10 dneh po zaključku vpisnega roka ugotovila posebna komisija, bo z objavo internega razpisa najkasneje v naslednjih 10 dneh začel teči nov 30-dnevni rok za vpis delnic ožjih družinskih članov, zaposlenih v Trelesu (II. krog). Če tudi v II. krogu ne bo vpisanih in vplačanih vseh 20% delnic, bo podjetje preostanek delnic preneslo na Sklad RS za razvoj. V primeru, da je certifikatov ožjih družinskih članov preveč, se bo vrednost vplačanega certifikata proporcionalno zmanjšala vsem ožjim družinskim članom. Podjetje bo delnice vodilo v dematerializirani obliki, udeležencem pa bo izdalo začasnice oz. potrdila po predhodnem sklepu organa upravljanja. Če bo v I. krogu vpisanih in vplačanih več kot 20% vseh delnic, bo presežek certifikatov proporcionalno uporabljen za notranji odkup. Delnice, pridobljene iz interne razdelitve, so neprenosljive dve leti po pridobitvi, razen z dedovanjem.
 - 7.2. Notranji odkup:

Mizarsko podjetje TRELES TREBNJE poziva vse zaposlene, nekdanje zaposlene in upokojene delavce podjetja, da v 40 dneh po objavi oglasa in poziva v časopisu Dolenjski list ter na oglasni deski podjetja vpišejo in vplačajo delnice s 50-odst. popustom. Delnice se vplačujejo z gotovino oz. z morebitnimi presežki lastniških certifikatov iz interne razdelitve.

Delnice, ki ne bodo odkupljene v I. obroku, bo do končnega odkupa zadržal in z njimi upravljal Sklad RS za razvoj. Delnice, pridobljene v okviru programa notranjega odkupa, so, dokler program ni zaključen, prenosljive samo znotraj programa, v nadaljevanju pa skladno z določili statuta in delniškega sporazuma. Vse delnice so redne, imenske in dajejo poleg pravice do udeležbe pri dobičku in stečajni masi podjetja tudi pravico do upravljanja.

8. Tako delnice iz interne razdelitve kot iz programa notranjega odkupa bodo upravičenci lahko vpisovali in vplačevali pri blagajni podjetja vsak delovni dan od 8. do 12. ure v okviru zgoraj opredeljenih rokov.

9. Dodatne informacije v zvezi s programom, pogoji vpisa in vplačila so na voljo pri ge. MARIJI MAROLT (tel. 068/44-038).

Mizarsko podjetje
TRELES TREBNJE, p.o.

FIESTA CLX

Motor 1.3i KAT, 5 vrat, zatemnjena stekla, obratomer, digitalna ura, prevleke Rubic, zadnja klop deljiva 60/40, intervalni brisalci, predpriprava za radio z zvočniki in anteno, bočne ojačitve v vratih, samozatezni varnostni pasovi, lučka v prtljažnem prostoru...

22.700 DEM

ESCORT CLX

1.6i 16V KAT bencinski motor, centralno zaklepanje, servo volan, obratomer, ogledala in odbijači v barvi karoserije, sredinska konzola, zatemnjena stekla, samozatezni varnostni pasovi nastavljivi po višini, predpriprava za radio - z zvočniki in anteno...

27.950 DEM

MONDEO CLX

Motor 1.8i 16V KAT, 115 KM, 5 vrat, centralno zaklepanje, električni pomik stekel spredaj, air bag, pomična streha s senčnikom, osvetljeni prtljažni prostor, obratomer, stereo radiokasetofon s štirimi zvočniki, opozorilni zvočni signal za prižgane luči, po višini nastavljivi vznožnik sedež, zadnja klop deljiva 60/40, zatemnjena stekla, pnevmatike 185/65 R14, po višini in globini nastavljivi volan, samozatezni varnostni pasovi, bočne ojačitve v vratih...

36.650 DEM

Darilo vsem kupcem Fordov!

Komplet žarnic, varnostni trikotnik in prva pomoč, vse skupaj v priročni usnjeni torbici! To pa še ni vse! Podarjamo vam še komplet gumijastih predpražnikov za vaš model in Fordov dežnik!

- Brežice - Krška vas PSC PAIČ (0608/61-450)
- Črnomelj - PSC STEPAN (068/52-407)
- Trebnje - SERVIS GROZNIK (068/44-701)
- Sevnica - AT & R d.o.o. (0608/41-350)

S A L O M O N O V
OGLASNIK
NAJVEČJA TRŽNA IZBIRA ZA NAKUP IN PRODAJO

RIC RAZVOJNO IZOBRAŽEVALNI CENTER NOVO MESTO, p.o.
Ulica talcev 3a, 68000 Novo mesto, tel: 068/ 21-379, 21-940; fax: 068/ 21-379

Pojdimo v šolo februarja!

SREDNJEŠOLSKI PROGRAMI

IV. stopnja:

• **PRODAJALEC** - prekvalifikacija

V. stopnja:

• **TRGOVINSKI POSLOVODJA**

- prekvalifikacija

• **RAČUNOVODJA** - specializacija

PRIJAVE IN INFORMACIJE:

RIC NOVO MESTO, Ulica talcev 3a
vsak dan od 8. do 16. ure

elvod trgovina

trgovina z elektro materialom
tel. 068/321-076
tel./fax: 068/324-071

- * električni kabli
- * elektroinstalacijski material
- * bela tehnika
- * rezervni deli
- * gospodinjiski aparati
- * akustika
- * lestenci in svetila
- * telefonija

NOVO * Za nabavljeni elektromaterial organiziramo tudi montažo s 3% prometnim davkom.

trgovsko podjetje

NOVO MESTO d.o.o. - Ljubljanska 27 - 68000 Novo mesto

pogovori o družini

ob ponedeljkih od 18. do 20. ure
na telefonu (068)26-005

izpušne cevi

tel. (068) 322-643, 322-278

ETERNA

Posoda za vse čase!

ZAVOD ZA POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE SLOVENIJE
Kolodvorska 15, Ljubljana

OBJAVLJA
na podlagi sklepa Upravnega odbora Zavoda

JAVNO DRAŽBO

za prodajo poslovnih prostorov v izmeri 304,04 m² v Novem mestu, Prešernov trg 6 in 7. Nepremičnina, katere del je predmet dražbe, je vpisana pri vl. št. 411 in 884, k.o. Novo mesto.

Javna dražba bo v petek, 17. februarja 1995, ob 11. uri v prostorih OE Novo mesto, Prešernov trg 6. Izklicna cena za poslovne prostore, ki se prodajajo kot celota, znaša 28.875.936,00 SIT.

Pogoji:

Na javni dražbi lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki se izkažejo s potrdilom o plačani varščini in:

- pooblaščenca pravnih oseb z izpiskom iz sodnega registra, iz katerega je razvidno, da imajo sedež v R Sloveniji ter z ustreznim pooblastilom,
- fizične osebe s potrdilom o državljanstvu Republike Slovenije.

Varščina v višini 10% izklicne cene mora biti plačana najkasneje 5 dni pred dnevom napovedane dražbe na žiro račun: Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, št. 50100-642-20007, s pripisom »za javno dražbo dne 17. 2. 1995«. Neuspešnim dražiteljem bomo varščino brez obresti vrnili v treh delovnih dneh po končani javni dražbi, uspešemu dražitelju — kupcu pa bomo varščino brez obresti vračunali v kupnino.

Pogodba ob kupcu predložena v 8 dneh po javni dražbi in jo bo moral skleniti v 3 dneh po predložitvi, sicer varščina zapade.

Pogodba bo postala veljavna s pridobitvijo ustreznih verifikacij javnega pravobranilstva.

Kupec bo moral kupnino poravnati v pogodbeno dogovorjenem roku, in to v 3 delovnih dneh po veljavnosti pogodbe, sicer varščina zapade, pogodba pa se razdre.

Kupoprodaja bo opravljena po načelu »videno — kupljeno«, zato kasnejših reklamacij glede stvarnih napak ne bomo upoštevali.

Prometni davek ter vse druge stroške v zvezi z nakupom in prepisom bo plačal kupec.

za podrobnejše informacije se obrnite na OE Novo mesto, tel.: 068/322-816, ga. Dravinec.

VOZILA NA ZALOGI:

FIAT CROMA S IE TURBO	za od 25.500 DEM
FIAT CROMA S IE 2.0	21.000 DEM
FIAT CROMA 2.5 TD	23.000 DEM
LANCIA THEMA 2.0 16V	27.000 DEM
SUZUKI SWIFT GTI	18.800 DEM
HYUNDAI COUPE GT TURBO	23.000 DEM
FIAT TEMpra 1.8 TD	21.900 DEM
FIAT TEMpra 1.6 S	18.400 DEM
LANCIA DEDRA INTEGRALE	27.000 DEM
FIAT TIPO 14	15.200 DEM

PLAČILA V ST. P.3. PRODAJANJE
TEL. 061/12-72-684
- PLAČILO Z KREDITNO
KARTICO IB d.o.

IZANSKA 303 LJUBLJANA

TEL.: 061/12-72-684

OGLED IN INFORMACIJE

PON.-PET.: 9-16 URE

SOB.: 9.-13. URE

MOBITEL: 0609/623-986 NON-STOP

Radio KRKA

Adamičeva 2, 68000 Novo mesto

Kako premagati stres

REŠITEV, KI JE VEDNO PRI ROKI

Za mnoge med nami bi bil čas pred prazniki prav prijeten — saj od praznikov vedno pričakujemo kaj prijetnega — če si ne bi naprtli preveč skrbi. In največkrat se zgodi prav to. Belimo si glavo z darili, če gre za družinski praznik, z izbiro in pripravo prazničnih jedi, ali pa se namesto po trgovinah pogajamo od agencije do agencije, da bi poiskali najprimernejšo možnost za kratke počitnice. Delovnik je že mimo, mi pa si naredimo še enega. Vse bolj smo napeti v premišljevanju, kaj izbrati, da bo ravno prav, pa da ne bomo preveč zapravili. Utrujeni pridemo domov, tam pa se kaj hitro lahko zgodi, da se skregamo, ker nihče ne razume, da žrtvujemo svoje moči in živce, da bi bilo vsem lepše.

To so šolski primeri stresnih situacij. Pa ne le v predprazničnih dneh, ampak tako rekoč vsak dan. In tudi ne samo doma, saj je v službi, v šoli, na cesti vedno dovolj priložnosti. Dr. Peter Russel, avtor »Knjige o možganih«, opredeljuje stres kot telesno reakcijo na delovanje v razmerah, ki za nas pomenijo neke vrste pritisk. Telo reagira, kot da je fizično napadeno — mišice se krčijo, izloča se adrenalin, poveča se pritisk itd. Kako presekat ta začarani krog? Kako se sprostiti? Načinov je precej. Pa vendar. Ko si začnemo sebe predstavljati, kako se dnevno ukvarjamo z jogo, avtogenim treningom, joggingom in podobnim, se nam zazdi, da čas za spremembo še ni prišel... Morda si je prav zato človek izmislil pripomoček, ki bi mu lahko rekli prva pomoč pri stresu in bolečinah, imenuje pa se Vibroser.

Pisali smo že o tej slovenski iznajdbi — o blazini, ki z rahlimi tresljaji, ko se nanjo naslonimo, izzove sprostitiv. Zaradi izboljšane prekrvavitve se že po nekaj minutah počutimo bolje. To najbolje vedo sodobni poslovneži, ki v večni borbi s časom na sprostitiv največkrat kar pozabijo. Takole pripovedujejo:

Marko Weber, direktor iz Ljubljane
Skoraj leto bo že, kar sem prevzel mesto direktorja v podjetju, ki je potrebno temeljite preobrazbe. Reševanje nakopičenih problemov je terjalo ogromno naporov. Situacija se je bistveno izboljšala, sem pa še vedno precej obremenjen. Pomagam si na razne načine, tudi z masažno blazino Vibroser. Name deluje pomirjujoče in že po desetih minutah sem bolj sproščen. Deluje pa tudi proti bolečinam. Pred 14 dnevi sem dobil »heksušus«. Bolečo mesto sem si z blazino nekajkrat zmasiral in naslednji dan je bilo vse v redu.

Irena Majnik, tajnica iz Ljubljane
Jaz imam svoje delo rada. Nikoli mi ni dolgčas. Je pa res, da je precej stresnih situacij. Včasih ne vem, kje se me glava drži. Takrat bi najraje vse pustila in šla. Hvala bogu, sem za take napete dneve našla rešitev — blazino Vibroser. Jo imam kar v službi. Kadar začutim, da bom »pregorela«, prosim kolegico, da me za 10 minut nadomesti. Takrat grem v čajno kuhinjo, se vse dem, dam blazino zadaj za križ in se naslonim nanjo.

Marko Weber, direktor iz Ljubljane

Ponavadi zamižim in se spomnim, kako je bilo na dopustu. Čez nekaj časa sem kot prerोजना. Dokler nisem poizkusila, nisem verjela, da se človek lahko v nekaj minutah tako sprosti.

Brane Maselj, novinar — urednik iz Ljubljane
Navajen sem na stresne situacije, dostikrat do zadnjega ne vem, ali bom kakšen tekst prejel za objavo pravočasno ali ne. Je pa res, da stres na tihem spodkopava zdravje. Managerske bolezni so značilne za naš poklic. Za sprostitiv je v bistvu treba poskrbeti čim bolj sproti. Ko mi je prijateljica posodila blazino Vibroser, sem si mislil: »Poizkusim lahko, če bo pomagalo, toliko bolj«. Bil sem prijetno presenečen. Deluje zelo sproščujoče in pomirjujoče. Posebej takrat, ko se človek globoko v sebi odloči, da se zares želi sprostiti in se temu v mislih tudi posveti.

Ponavadi so prav prazniki čas, ko si oddahnemo od vsakodnevnih stresov. Morda ne bi bilo napak, če bi takrat malo razmislili, ali lahko v življenju kaj ponostavimo, da nam ne bo tako pogosto zmanjkovalo časa. Tako bo stresnih situacij zagotovo manj. Mnogim se seveda ne bo mogoče izogniti in takrat si lahko pomagamo z Vibroserjem, ki postaja pravi družinski pripomoček pri lajšanju bolečin, utrujenosti in stresa. Kot je rekla naša sogovornica Irena Majnik: »Zvečer si ga doma kar podajamo.« Ne le praznik, vsak dan je nova priložnost, da storimo kaj zase. Pomislimo malo, ali nam niso že naše babice svetovale — pomagaj si sam in bog ti bo pomagal? Informacije o Vibroserju lahko dobite po telefonu (061) 12 91 794.

KMEČKA DRUŽBA

Več kot
50000 Slovencev ve,
zakaj so dobili certifikat!

Vložili so ga v Kmečko družbo in danes so delničarji
Kmečkih skladov. Čestitamo!

Certifikate lahko vložite v poslovalnicah Hranilno-kreditnih služb in njihovih izpostavah ter v vseh Kmetijskih zadrugah.

informacije tel: 061/ 132 60 47

TILIA
zavarovalnica tilia d.d.
Novo mesto

OBVESTILO

Vizija, družba za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., in Zavarovalnica **TILIA**, d.d., organizirata v prostorih Zavarovalnice TILIA v Novem mestu **dne 6. 2. 1995 ob 19. uri** javno nagradno žrebanje. V nagradni igri sodelujejo vsi, ki so do 31. 1. 1995 svoj certifikat zaupali Viziji.

V kulturnem delu programa se bo sta z jazz standardi in evergreeni predstavila pevec Aleš Hadalin in kitarist Marjan Pirnar.

VABLJENI!

**PLESNI
CENTER
DOLENJSKE**

vabi k vpisu v tečaj za odrasle.
Pričetek: nedelja, 5. februar, četrtek, 9. februar

Informacije na tel.: 321-685

TEČAJI IN IZPITI IZ SLOVENSKEGA JEZIKA

s preizkusom znanja po programih:

- za pridobitev državljanstva,
- za hrvaško ali srbsko govoreče.

Prijave in informacije:

RIC Novo mesto

Ulica talcev 3a

vsak dan od 8.00 do 16.00

telefon: (068) 21-319, 21-640

VODNOGOSPODARSKO PODJETJE NOVO MESTO, p.o.

Smo manjše, vendar prodorno in uspešno podjetje s 120 zaposlenimi, želimo pa še napredovati, zato

vabimo k sodelovanju

1. dinamičnega in ambicioznega diplomiranega gradbenega inženirja za vodenje tehničnega sektorja

Pogoja:

- dipl. gradbeni inženir
- 5 let delovnih izkušenj na področju nizkih gradenj
- Če imate ustrezno izobrazbo in izkušnje ter ste sposobni voditi, motivirati in komunicirati z ljudmi, za kar nudimo stimulatивно plačo, bomo veseli vaših prijav.

2. dva gradbena delovodja za vodenje gradbišč na širšem območju Dolenjske

Pogoja:

- gradbeni delovodja z osnovnim poklicem tesar
- 5 let delovnih izkušenj pri vodenju gradbišč

Vse, ki izpolnjujejo pogoje, vabimo, da se pisno prijavijo ali osebno oglasijo v kadrovske službi **VGP Novo mesto, p.o., Trdinova 23 v Novem mestu.** Informacije lahko dobite po telefonu 068/321-310.

BRAMAC, d.o.o., ŠKOCJAN

objavlja prosto delovno mesto

FINANČNI KNJIGOVODJA

Pogoji:

- višja ali srednja šola — ekonomske smeri;
- delovne izkušnje na področju računovodskih del (vodenje glavne knjige);
- znanje nemškega jezika.

Delo objavljamo za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov **BRAMAC, d.o.o., Škocjan, Dobruška vas 45, 68275 ŠKOCJAN**, v 8 dneh po objavi.

VIDEM PAPIR Proizvodnja papirja Krško, d.o.o.

objavlja prosta delovna mesta:

1. VOZNIK STROJNIK — za 1 delavca

Pogoji:

- srednja šola IV. stopnje ustrezne smeri
- izpit za strojevodjo diesel električne lokomotive in premikača
- izpit za opravljanje dvigal
- izpit za voznika mobilno transportne mehanizacije
- 6 mesecev delovnih izkušenj
- delo za določen čas 6 mesecev

2. PREMKAČ — za 1 delavca

Pogoji:

- osnovna šola
- 6 mesecev delovnih izkušenj
- izpit ZG za premikača
- delo za določen čas 6 mesecev

3. VOZNIK I. — za 1 delavca

Pogoji:

- srednja šola IV. stopnje ustrezne smeri
- izpit za opravljanje dvigal
- izpit za voznika mobilno transportne mehanizacije
- 6 mesecev delovnih izkušenj
- delo za določen čas 6 mesecev

V kolikor se na posamezna delovna mesta ne javijo kandidati z ustreznimi izpiti, bo izpite možno narediti po nastopu dela na stroške podjetja.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba podjetja Videm papir Krško v roku 15 dni po objavi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni po izteku roka za sprejemanje prijav.

Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto Skalickega ulica 1

objavlja prosto delovno mesto

konservatorja za arhitekturno in urbanistično dediščino

Pogoji:

- visoka izobrazba, FAGG, smer arhitektura; lahko tudi začetnik — pripravnik

Delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas; poskusno delo traja 3 mesece.

Kandidati naj pošljejo prijave v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: **Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, Skalickega ulica 1, s pripisom »Razpis«.** O izbiri bodo kandidati pisno obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Novoteks Konfekcija, izdelovanje konfekcije, Novo mesto, d.o.o., Foersterjeva 10

Upravni odbor podjetja razpisuje na podlagi 38. člena statuta in v skladu z aktom o sistemizaciji delovnih mest naslednji prosti delovni mesti s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

I. KOMERCIALNEGA DIREKTORJA

- VII. oz. VI. stopnja izobrazbe tekstilno-konfekcijske, ekonomske ali druge ustrezne smeri
- najmanj 5 let delovnih izkušenj
- aktivno znanje tujega jezika (zaželjena nemščina)
- 6-mesečno poskusno delo
- konkurenčna klavzula

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo dveh let s polnim delovnim časom.

II. VODJA PROIZVODNJE — obrat Novo mesto

- VII. oz. VI. stopnja izobrazbe tekstilno-konfekcijske smeri
- najmanj 5 let delovnih izkušenj
- aktivno znanje nemščine
- 6-mesečno poskusno delo
- konkurenčna klavzula

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo dveh let s polnim delovnim časom.

Prijave na razpis skupaj z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

NOVOTEKS KONFEKCIJA Novo mesto, d.o.o., Kadrovska služba, Foersterjeva 10, 68000 Novo mesto.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

MARUTI

800 CITY STAR

s katalizatorjem in dodatno opremo
cena do registracije: 11.390 DEM

Prodaja:

EMINENT d.o.o.

Dol. Kamence 61, Novo mesto, tel. (068) 323-902

Kandijska 14, Novo mesto, tel. (068) 28-950

Belokranjska 16, Črnomelj, tel. (068) 51-378

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov AVTOSERVIS MURN

Ressleva 4, Novo mesto

tel.: (068) 24-791

ZAHVALA

V 85. letu starosti je umrl ata, ded in praded

ANTON MAJCEN

iz Hrastovice 4

Vsem, ki ste karkoli storili v njegov spomin, prisrčna hvala!

Vsi njegovi

Mokronog, Ljubljana

ZAHVALA

V 81. letu nas je zapustil naš dragi mož,
oče in stari oče

FERDINAND MANDELJ

Zabukovje 7, Šentrupert

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, sveče in prispevke za sv. maše. Zahvala tudi gospodu župniku in pevcem.

Žalujoci: žena Ani, hčerki Anica in Marija z družino ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN

Vse odhaja kakor tiha reka,
le spomini zvesto spremljajo človeka.

ANTONU ZAGORCU

iz Cerovega Loga

Boleča je resnica, ki nas spominja na žalostni 5. februar, ko nas je za vedno zapustil naš ljubi in skrbni mož, ate in stari ate. Hvala vsem, ki mu prinašate cvetje, prižigate sveče ter postojite ob njegovem grobu in ga imate v lepem spominu.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 88. letu je po daljši boleznii umrla
naša ljubljena mama, babica, prababica
in teta

ANA LINDIČ

roj. Brulc

iz Vinice pri Šmarjeti

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste našo mamo obiskovali med njeno boleznijo in jo pospremili na zadnji poti. Lepa hvala vsem sovaščanom, še posebej sosedom za njihovo pomoč in govorniku za občutene besede slovesa. Posebej se zahvaljujemo g. župniku za njegovo pozornost in obiske v času njene boleznii ter za njegovo spremstvo izpred domače hiše.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je nepričakovano zapustil dragi mož, brat, stric
in dolgoletni organist

JOŽEF PIRC

z Malega Trna 8, Krško

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo sorodnikom, znancom, prijateljem in sosedom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, pokojnemu darovali vence, cvetje in sveče. Hvala vsem govornikom za poslovilne besede, pevcem, Gasilskemu društvu, župnikom za opravljen obred, posebno še gospodu župniku Metodu Oblaku.

Vsi njegovi

Mali Trn, 24.1.1995

ZAHVALA

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.
(Simon Gregorčič)*

V 77. letu starosti je prenehalo biti premenito srce naše ljube mame

ANGELE DRŽANIČ

iz Sevnice

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste mamo obiskovali v času boleznih, nam lajšali bolečine ob njeni smrti, darovali cvetje, sveče in svete maše, nam ustno ali pisno izrazili sožalje in pokojno tako številno spremili na zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

*Utihnil je tvoj veseli glas,
obstalo tvoje je srce.
Rada si delala in živela
in svoj dom si rada imela.*

V 76. letu starosti nas je po dolgotrajni in težki bolezni mnogo prezgodaj zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in tašča

VERONIKA CIMERMAN

roj. Čelešnik

Pod lipo 14, Črnomelj

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom Pod lipo, sosedom Nove Loke, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli ustno ali pisno sožalje, darovali vence, cvetje in sveče, ter vsem, ki ste našo mamo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Pristrčna hvala kolektivom M-KZ Metlika in AZ Ljubljane. Posebna zahvala govornici Tončki, pevcem za zapete žalostinke, cerkvenim pevkam in gospodu kaplanu za lepo opravljen obred.

Žalujoci: hčerke Breda, Nataša in Nada z družinami

Črnomelj, Zürich, Notranje Gorice

SONJA NOVAK

Aškerčeva ul. 7
(Regerške košenice)
68000 Novo mesto
tel./fax: 068/341-134

V sodelovanju z ZAVODOM ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE, Območna enota Novo mesto vam BREZ VAŠEGA PLAČILA nudimo naslednje storitve:

- Ureditev dokumentacije — dovoljenje za pokop
- Prevoz pokojnikov na območju območne enote Novo mesto
- Kakovostne krste s pripadajočo opremo
- Ureditev pokojnikov na domu
- Izkop in zasutje grobne jame
- Uniformirano pogrebno moštvo
- Postavitev odra in žalne dekoracije
- Vse storitve v zvezi z upepelitvijo.

Ob naročilu storitev predložite le zdravstveno izkaznico pokojnika-ce, ostalo uredimo mi.

Naši uslužbenci so vam na voljo non-stop na tel. številkah: 068 341-134 in 0609 623-211

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, brat, svak in stric

FRANC ŽALEC

Draga pri Sinjem Vrhu 8

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, sosedom, članom GD Sinji Vrh, lovcem LD Sinji Vrh, LD Dragatuš, Vinica, Severin, lovskim prijateljem iz Novega mesta, pevcem, govornikom za poslovilne besede in g. župniku za opravljen obred. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje in sveče ter pokojnika tako številno pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: žena Marija in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

ŠTEFANA STARIČA

z Rihpovca

se iskreno zahvaljujemo zdravniku g. Žnidrišču iz ZD Trebnje in drugemu zdravniškemu osebju, g. župniku, podjetjem Trimo, ŽTP, OŠ Trebnje, Kmetijski šoli Grm, Novo mesto, in vsem, ki ste pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga pospremili k preranemu počitku.

Žalujoci: žena Tončka, sinovi Štefan, Miro, Toni in hčerke Ani, Joži, Majda in Štefka z družinami

ZAHVALA

V 86. letu starosti je prenehalo biti srce naših dragih mami, stari mami in prababici

FRANČIŠKI MAUSER

roj. Jakša

z Laz 5

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage mame se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste se v tako velikem številu poslovlili od nje, ji darovali cvetje in sveče, nam izrazili sožalje in pokojno pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala osebju Pljučnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, Sekciji za vleko, govornikoma, pevcem in g. kaplanu za opravljen obred. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat, stric, tast in svak

JOŽE ANŽLOVAR

iz Petrušnje vasi pri Šentvidu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali in nam stali ob strani, izrekli sožalje ter našega dragega očeta v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku. Posebno toplo se zahvaljujemo g. župniku, dr. Zupančiču, teti Joži in Mariji, pevcem, GD Šentvid za organizirano spremstvo in za zadnji počev, GD Šentvid za poslovilne besede ter vsem, ki ste darovali cvetje in sveče v spomin.

Žalujoci: žena, sinova Dare, Jože in hčerka Jana z družinami in drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 98. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama - babica in prababica

JOŽEFA GORENC

z Vrha 9 pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, z nami sočustvovali in nam lajšali bolečino ob izgubi drage mame. Pristrčno se zahvaljujemo vsem sosedom in drugim dobrim ljudem, ki so nam tako nesebično pomagali. Vsem, ki ste mami v spomin darovali vence, cvetje, sveče in svete maše, iskren Bog plačaj! Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: hčerke Kristina, Matilda in Štefanija v imenu vsega sorodstva

ZAHVALA

*Ni več bolečin,
nič več trpljenja,
življenje je trudno
končalo svoj boj.*

Z bolečino v srcu smo se poslovlili od drage mame, stare mame, prababice, sestri, botre in tete

ANE ŽULIČ

Oštrc 3, Kostanjevica na Krki

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedama Anici Pisek ter Faniki Žulič, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, pokojni darovali vence, sveče, za svete maše ter pokojno pospremili na njeni zadnji poti. Zahvala tudi Internemu oddelku novomeške bolnice, dr. Čehovi, Zdravstvenemu domu Kostanjevica, dr. Severjevi, patronažni sestri Vlasti Curhalek. Iskrena hvala Počitniški skupnosti Vidom Krško, Obrtnemu servisu Krško, Društvu upokojencev Kostanjevica, g. Žičkarju za lepo opravljeno delo ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

*Vsa leta si delal, lepo živel,
potem pa naenkrat zbolel.
Zdaj hiša je prazna,
a tebe več ni,
za vedno zatisnil si trudne oči.
Zdaj v zemlji počivaš
ves tih in ubog,
le sonce ti trosi žarke na grob.*

Po dolgi in zahrbtni bolezni nas je v 49. letu starosti nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat in stric

ANTON STOJNIČ

z Gor. Lokvice 55

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani, pokojnemu darovali vence, cvetje in sveče, nam izrazili sožalje ter pokojnika pospremili na zadnji poti. Hvala osebju Oddelka za intenzivno nego Splošne bolnišnice Novo mesto, ki mu je lajšalo bolečine. Posebna hvala kolektivom SKŠ Grm Novo mesto, Novost Črnomelj, Rev. Adjustaža Novo mesto, Konfekcija Beti Metlika, članom GD Lokvica za častno stražo ter spremstvo s prapori, govornikom g. Antonu Plutu, g. Janezu Žnidaršču, g. Antonu Pezdircu za ganljive besede slovesa, g. župniku za opravljen obred in g. Kapušinu za odigrano žalostinko.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Delo, skrb, trpljenje -
Tvoje bilo je življenje.
Niti z bogom nisi rekla
niti roke nam podala,
smrt Te vzela je prerano.
V srcih naših boš ostala,
rožce Tvoje se sušijo,
oči naše pa solzijo.*

V 72. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša draga žena, mama in stara mama

BARBARA ŽUGELJ

Zilje 9

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter denarno pomoč. Zahvala tudi osebju Nevrolškega oddelka bolnišnice v Novem mestu, ki ji je lajšalo bolečine, ZD Črnomelj, g. župniku za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste našo mamo pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: mož Franc, hčerki Anica in Kristina z družino ter brat Ivan in ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 2. februarja - Marija, Svečnica
 Petek, 3. februarja - Blaž
 Sobota, 4. februarja - Andrej
 Nedelja, 5. februarja - Agata
 Ponedeljek, 6. februarja - Dora
 Torek, 7. februarja - Egidij
 Sreda, 8. februarja - kulturni praznik
 LUNINE MENE
 7. februarja ob 13.54 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 2. do 5.2. (ob 18. uri) ter 6.2. (ob 20. uri) akcijski film Končna hitrost. Od 2. do 5.2. (ob 20. uri) avtoristični film Divja reka. 7.2. (ob 20. uri) in 8.2. (ob 18. in 20. uri) pustolovski film Bell očnjak.
ČRNOMELJ: 3. in 4.2. (ob 20. uri)

film

INTERVJU Z VAMPIRJEJEM, grozljivka (Interview with the Vampire, ZDA, 1994, 120 minut, režija: Neil Jordan)
 Dolgo napovedovani Intervju je končno tu. Njegova premiera se je v Ljubljani zgodila 26. januarja, le kakšen dan pozneje kot v Londonu in Parizu. Pričakovali smo ga skoraj tako, kot da prihaja reinkarnirani Tio. Pred kino zagonom so nas dva meseca pripravili do zadnje kaplje krvi, tako da so mnogi že trdili, da je krvodajalstvo boljše kot seks. Potem smo posedli v temo in čakali, da nam preluknjajo vrat. Doživeli pa smo medlo dihanje za ovratnik in spoznali, da je seks še vedno O.K. Še Tita nismo videli, čeprav smo fanatično mahali z zastavicami. Le najbolj prizanesljivim je uspelo v filmu videti soliden ideološki nastavek za propartijski spot. Aristokratski vampirji so namreč izkoristili v dobesedno uporabni revnih ljudskih množic. Pa še rdeče barve je v izobilju.
 V povsod prikazovanem predfilmu je bilo povedanega za naj manj dobro polovico filma, kar je pohval-

španska erotična drama Kot voda za čokolado. 4.2. (ob 18. uri) ameriška risanka Mali Nemo. 5.2. (ob 18. in 20. uri) ameriška akcijska komedija Vikend pri Berniju - 2. del.
KOSTANJEVICA: 4.2. (ob 18. in 21. uri) kriminalni film Sund. 5.2. (ob 18. in 20. uri) fantastični film Kosec.
KRŠKO: 3.2. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Lahko se zgodi tudi vam. Od 5. do 7.2. (ob 18. uri) ameriška risanka Levji kralj.
METLIKA: 3. in 5.2. (ob 18. uri) ameriška risanka Mali Nemo. 3.2. (ob 20. uri) ameriška akcijska komedija Vikend pri Berniju - 2. del. 5.2. (ob 20. uri) španska erotična komedija Kot voda za čokolado.
NOVO MESTO: Od 2. do 7.2. (ob 16. uri, 18.15 in 20.30) in 8.2. (ob 16. uri in 18.15) premiera filma Intervju z vampirjem. 8.2. (ob 20.30) slovenski film Na svoji zemlji (vstop prost).

no, saj gre za sporočilno izredno nabiti spot, a žal slabo za film. Če bi bil spot še enkrat daljši, bi prihranili celih 118 minut.
 Nabasali smo na brezkrven filmček, ki pripoveduje pravljico o za dobro naložen tanker popiti krvi: kako se ulovi žrtev, izpije njen življenjski džus, odstrani balastne snovi in si za vedno lepa. Kri, najboljša je kreolska, je namreč vampirju nekaj podobno vitalnega kot nam galona bencina. Dobro, Jordan, o tem si prepričan, celo nasmešili smo se nekajkrat in spoznali, da je človeških vampirjev res malo, pa še zameriti jim ne moreš. Le kdo bi se namreč obnašal humano, t.j. smrtnikom prijazno, če bi živel na primer od 1791.
 Vampir živi večno, če je (kri, jasno) dokaj redno vsaj malo kuhne, hodi spat najkasneje minučko pred prvo jutranjo zarjo in iz udobne ter pokrite krste nikoli ne vstane pred zahodom sonca. Vendar večnost celo vampirju ni večno v zabavo, še več, to je za plemenitega vampiča neznožno trpljenje, tragedija. Jordan je s to temo opravil na hitro, površno, primerno le za ležerno nedeljsko konzumiranje nezahtevne gledalca. Pobral bo le denar, ne pa tudi klobuka, ki bi ga sicer kritiči dvignili pred njim.
Memento stoletnici filma: povampirjeni Brad Pitt brez iznajdbe filma ne bi nikoli videl sončnega vzhoda!
TOMAŽ BRATOŽ

čestitke

FRANCU KUMRU za 60. rojstni dan in Brezovčarjem za praznovanje iskreno čestitamo in želimo veliko zdravja! Klobočarjevi 920

kmetijski stroji

TRAKTOR FIAT 411 R po delih in traktorske verige 124/11/28 ugodno prodam. 50-294, po 16. uri. 757
 ROTACIJSKI PLUG, še nov, in škropilnico, 100 l, kompletno z brizgalko za kultivator Gorenje Univerzal prodam. 064) 77-990. 758
 DOBRO OHRANJENO prikolico za manjši traktor ali frezo, gume 145/13, zimski profil, skoraj nove, ugodno prodam. 65-332. 778
 NAHRBNO kosilnico Tomos na laks, rabljeno 2 sezoni, ugodno prodam. 42-787. 804
 TRAKTOR PORSCH, 18 KM, in kosilnico Irus, 110 cm, prodam. 061)787-318. 807
 OBRAČALNIK in frezo s spojko, dobro ohranjen, za traktor Tomo Vinkovič 418 prodam. 57-141. 824
 TRAKTOR VLADIMIREK, brezhiben, 31 KS, 1400 delovnih ur, in gumi voz zaradi bolezni prodam za 3.500 DEM. 57-800. 827
 UGODNO PRODRAM samonakladalko Mengle. Janez Novosel, C. oktobrskih žrtev 55, Šentjernej, 41-007. 828
 SAMONAKLADALKO Sip 17 in Stihl 0 45 prodam. 323-486. 829

NAKLADALEC gnoja Riko, navaden, kupim. 45-421. 831
 KOSILNICO BCS, staro 10 let, in kvaliteta bukovca drva ugodno prodam. 67-022. 842
 MOTOKULTIVATOR FERARRI D, 10 KS, prodam. 44-951. 870
 RABLJENO ČRPALKO za cisterno za gnojevko ter prenosni hladilnik za mleko prodam. 49-459. 880
 REZERVNE DELE za traktorje Deutz prodajamo takoj oz. po naročilu. 59-082.
 TRAKTOR URŠUS C 335 s kabino in kompresorjem, z dobri motorjem, prodam za 4000 DEM. 068)40-066. 890
 KOSILNICO GORENJE, kosa 1 m, revolver stružnica Pireks, letnik 1960, hidravlično vpenjanje, fi 10 - 60 mm, z nastavki, prodam. 21-575. 905
 TRSKTOR TV 830, letnik 1989, 600 delovnih ur, malo rabljen, ugodno prodam. 064)725-254. 930
 SILOKOMBANJN SK 80, rotacijsko kosilnico 165, samonakladalko Novi Pionir 20 in cisterno 2200 prodam. 85-001. 932
 PUHALNIK TAJFUN in tele, staro 11 tednov, prodam. 73-104. 936
 MOLZNI STROJ Alfa Laval prodam. Vovk, Rumanja vs 22, Straža, po 17. uri. 937
 KOSILNICO, obračalnik za traktor TV, gumi voz, 14 col, in travnatno silažo prodam. 76-316. 940
 MOTOKULTIVATOR Honda F - Y 600 prodam. 22-395, Mohar, Krka 31. 953
 BOČNO KOSO za traktor IMT 533 ali IMT 539 prodam. 50-080. 955
 KROŽNO BRANO, traktorski atomizer - škropilnica, melalniko krmil, traktorski vilicar, traktorsko rolobo za oranje snega, mesoreznic Wolf, decimarno tehnično in ružlice koruze z milinom prodam. 0608)87-206. 957

BCS KOSILNICE vseh vrst ugodno prodamo. Na zalogi so deli za Acme, Lombardini, BCS in Muta. 342-663. 981
 SIPOVO NAKLADALKO, 14 do 16 m³, kupim. 58-119. 1006
 KOSILNICO GASPARDO, dvojni rez, prodam. 78-117. 1008
 ŽITNI KOMBANJN Zmaj 780, v dobrem stanju, drugi lastnik, ugodno prodam. 0608)88-106. 1012

kupim

ODKUPUJEMO HLODOVINO smreke, jelke boljše kvalitete. Neto cena je od 10 do 14.000 SIT/m³, s takojšnjim plačilom in lastnim prevozom. Gram, d.o.o. 061) 1323-264, vsak delavnik od 10. do 15. ure ali 061)311-900. 4
 HRASTOVO HLODOVINO odkupujemo. 061)218-595, zvečer. 766
 GNOJNICO CISTERNO, 2200 l, lahko Creina, rabljeno, dobro ohranjeno, kupim. 57-444. 797
 RABLJENO OKNO 90 x 80 cm ali manjše kupim. Stanka Škrbina, Vel. Mraševo 28, Podbočje. 821
 R 4 GTL, letnik 1984 do 1987, kupim. 42-571. 845
 RABLJEN HIDROFOR kupim in prodam hlevski gnoj. 78-106. 904
 TELE, staro do 10 dni, kupim. 76-385, zvečer. 907
 RABLJNO otroško stajico kupim. 84-026. 921

motorna vozila

HYUNDAI PONY 1.5 GLS, letnik 1990, BMW 316 i, letnik 1989, nissan micra 1.2 i, katalizator, letnik 1992, prodam. Možen kredit ali menjava. 323-902. 761
 KARAMBOLIRAN R 5 campus, letnik 4/92, prodam za 7300 DEM. 321-114. 771
 GOLF TD, letnik 1988, kovinsko rjavo, odlično ohranjen, in risalno desko A3 prodam. 063)806-131. 784
 C 25 D, letnik 1984, registriran do 25.1.1996, redno servisiran, brezhiben, prodam. 40-024. 799
 CTX 80, letnik 1990/91, lepo ohranjen, kot nov, prevoženih 3500 km, prodam ali menjam za APN 6. 87-619, Peter. 806
 R 5, letnik 1991, rdeče barve, prodam. 0608)75-829. 810
 FIAT 126 P, letnik 1988, prodam. 45-600, Marinka. 813
 JUGO 55, letnik 1990/91, nekaramboliran, garažiran, dobro ohranjen, kupim. 0608)70-434. 817
 Z 101 GTL, letnik 1984, v voznem stanju, ugodno prodam. 73-310. 832
 Z 750, letnik 1981, rdečo, registrirano do 11.3.1995, prodam. 0608)32-930, popoldan. 836
 JUGO KORAL 45, letnik 1989, bel, 64.000 km, prvi lastnik, prodam. 45-251. 837
 ALFA ROMEO 75 1.6, letnik 1987, centralno zaklepanje, električna tonirana stekla, računalnik, kovinsko zelene barve, lepo ohranjen, zaradi bolezni nujno in zelo ugodno prodam. 0608)32-844. 839
 126 P, letnik 1988, prodam. 76-028. 844
 OPEL KADETT 1.3, letnik 1987, troje vrat, bele barve, registriran do 4/95, prodam za 8200 DEM. 78-351. 850
 FORD ESCORT 1.4 CLX, letnik 1991, 37.000 km, lepo ohranjen, prodam. 24-449. 854
 DVA MOPEDA 14 M, eden skoraj nov, nekomplet, drugi vozen, Pony expres Rog prodam. Cvetko Tamte, Breška vas 3, Šentjernej. 857
 LADO RIVO, letnik 1990 in nov nerabljen priljučnik za R 19 prodam. 22-416. 858
 R 25, 3.0 V 6, vsa oprema, klima, ABS, servo, prodam za 12.800 DEM. 061) 666-324. 860
 126 P, letnik 1988, in motokultivator Batuje, malo rabljen, ugodno prodam. 21-946. 864
 DAIHATSU CHARADE TR, letnik 11/90, sive kovinske barve, prodam. 28-174. 865
 R 4 TL, letnik 1982, prodam. 26-054. 873
 R 4 GTL, letnik 1990, registriran do 9/95, prevoženih 71.300 km, prodam. 64-334. 876
 R 4 GTL, letnik 1986, rdeč, registriran do 7/95, prodam za 2200 DEM. 48-542, po 16. uri. 884
 VW JETTA B 1600, letnik 11/86, 128.000 km, registriran do 25.9.1995, bordo rdečo, prodam za 7200 DEM. 60-562. 896
 GOLF D, letnik 12/90, 5V, prodam. 323-136, dopoldan. 916
 VW 1303 J hrošč, letnik 1974, registriran do 8/95, prodam ali menjam. 21-738.
 Z JUGO 55 SKALA, letnik 11/89, 5V, registriran do 26.10.1995, lepo ohranjen, prodam. 42-222. 923

R 4 GTL, letnik 1987, prodam. 26-869, po 15. uri. 927
 GOLF, letnik 1985, prodam. Cujnik, Groblje 53, Šentjernej. 934
 R 5 FIVE, letnik 12/94, 1.4, 5V, tonirana stekla, še neregistriran, prodam za 14.500 DEM. 78-161. 935
 GOLF JX D, letnik 11/89, prevoženih 90.000 km, prodam za 11.300 DEM. 65-381, po 15. uri. 938
 YUGO 45, letnik 91, reg. 1/96, prodam (možnost kredita). 068/323-375. 942
 KOMBI 850, letnik 1984, registriran do 15.5.1995, prodam za 1200 DEM. 73-346. 946
 126 P, letnik 1987, registriran do 7/95, dobro ohranjen, prodam za 1400 DEM ali menjam. Slavko Božič, Portoroška 6, Gabrje, Brusnice. 948
 GOLF D, letnik 1988, registriran do 14.12.1995, prodam. 26-270. 950
 Z 101, letnik 1983, prodam. Boris Koželj, Loka 1 b, Šentjernej. 951
 R 4 GTL, letnik 1986, prodam ali menjam za 126 P, letnik 1987 ali 1988. Ljubi, Ždinja vas 7, Novo mesto. 952
 BMW 316 i, letnik 10/92, bel, prodam. 341-180, popoldan. 954
 126 P, letnik 1985, po delih in dvobradni plug Batuje, malo rabljen, prodam. 0608)77-651. 961
 ŠKODO FAVORIT, letnik 11/90, bele barve, nekarambolirano, garažirano, prvi lastnik, prodam. Bogovič, Krška vas 96 a, 0608)62-130, v službi. 962
 GOLF JGL, letnik 1981, zelene barve, registriran do 8/95, prodam. Anica Mirtek, Paha 8, Otočec. 971
 126 P, letnik 1985, registriran do 8/95, prodam. 42-858. 974
 BMW 315, letnik 1983/84, registriran do 1.2.1996, prva barva, odlično ohranjen, prodam. 51-862. 977
 JUGO 45 A, registriran do 12/95, letnik 1987, 83.000 km, prodam. 65-284. 978
 R 18, letnik 1983, registriran do 9/95, prodam ali menjam za golf JX D, letnik 1986. 52-787. 979
 OPEL ASTRO 1.4 GLS, črno, letnik 1993, prodam. 0608)62-972. 984
 Z 101, letnik 1988, in video rekorder, star 2 leti, prodam. 44-687. 986
 R 5, letnik 1991, registriran za celo leto, prodam. Jože Blažič, Zdinja vas. 988
 GOLF XD, letnik 1987, za 7800 DEM in uno D, letnik 1985, za 4400 DEM prodam. 323-284. 990
 TOMOS AVTOMATIK, brezhiben, prodam za 350 DEM. 0608)41-041, int. 305, Zoran. 992
 SAMARO 1300 S, letnik 1992, prodam ali menjam za golf, letnik 1987. 73-447. 996
 126 P, letnik 1991, prodam. Springer, Podgora 21, Straža, po 16. uri. 999
 126 P, letnik 1991, registriran do 1/96, prodam. 27-039. 1003
 LADO SAMARO 1300, letnik 1990, 5V, višnjevo rdečo, prodam. 43-564. 1005
 FIAT TIPO 1.7 TGT, letnik 1991, z veliko dodatne opreme, tudi klima, prodam. 85-118. 1007
 R 5, starejši letnik, nova registracija in nove gume za 2000 DEM in novo dvoosno prikolico za vleko vozilo poceni prodam. 23-529. 1013

posest

V ČRNOMLJU, k.o. Dobliče, prodam neposrlo parcelo, 1604 m², ter v k.o. Mavelen 53601 m² mešanega gozda. Pišite na naslov: Petra Benvenuti, Miklošičeva 36, Ljubljana. 662
 VINOGRAD in zidanico na Vel. Plešivci, Adlešič, v izmeri 16.76 a, prodam. 061) 340-928. 759
 NA MORJU - KRK ugodno prodam zadiljivo parcelo, 770 m². 061)262-301. 767
 V SEMIŠKI GORI prodam starejši vinograd. Asfalt, voda in električni zavrani. Na parceli je prostora za dva vikenda. 60-076. 769
 TRAVNIK na Gomili, 42 a, prodam. 42-940. 777
 V STAREM TRGU od Kolpi prodam zidanico z bivalnimi prostori (vikend) in pripadajočim zemljiščem. 063)853-866. 790
 NA MEDVEDEJKU prodam vinograd v izmeri 10 a. 48-490. 795
 9 A VINOGRADA na Koglem pri Šmarjeti prodam. Električna je na parceli. 49-659. 802
 HIŠO na lepem kraju, v bližini Šmarjških Toplic, prodamo. 73-036. 826
 ZAZIDLJIVO gradbeno parcelo v bližini okolici Šentjerneja kupim. Andrej Furar, Šmalča vas 14, Šentjernej. 835
 VINOGRAD na Ljubnu, njivo, shyntesirer Casio ter hlevski gnoj prodam. 43-820. 838
 VINOGRAD, 1200 m², z zidanico na Dvorju pri Žužemberku prodam. 061) 712-329. 843
 STAREJŠO HIŠO v bližini okolici Novoga mesta prodam, voda, električna in kanalizacija na parceli. 26-889. 855
 VINOGRAD v okolici Škocjana prodam ali dam v najem. 76-452. 866
 PARCELO, 1 ha, polnjive, pol gozda, ob cesti na Črešnjevce pri Semiču prodam. Okvirna cena je 2 DEM/m². Tanja Škof, 28-357, po 17. uri. 900
 N-15V oddam v najem v Podbočju, blizu šole pod Rebrico. 87-446. 909
 ZIDANO GARAŽO na Smrečnikovi 14 prodam. 22-270. 911
 HIŠO v Občiacih pri Dolenjskih Toplicah prodam. Možna obrt. 65-233. 913
 ZARADI BOLEZNI prodam v Vinjem vrhu nedograjnjen vikend. Električna in voda ter 32 a zemlje. 76-575. 915
 PRODAJATE, kupujete, najemate stanovanje, stanovanjsko hišo, vikend, poslovne prostore ali parcelo? Kličite podjetje za nepremičnine ATM GRAF, d.o.o., Partizanski trg 5, Metlika, 60-667. 929
 V OKOLICI Velikega Trna prodam vinograd, gozd in travnik, 49 a. Cena 3500 DEM. 0608)89-240. 939
 KMETIJO, primerno za živinorejo, bizu Mirne, prodam. 44-823. 949
 ZAZIDLJIVO PARCELO, 1200 m², prodam. Do parcele je voda, električna, kanalizacija in asfalt. 316-115, od 8. do 19. ure. 994
 ZIDANICO v vinogradu v bližini Mokronoga prodam. 316-115, od 8. do 19. ure. 995
 STAREJŠO HIŠO v Gradcu v Beli krajini, primerno za obrt, oddam v najem. 26-637. 998

obvestila

IZDELAVA AKVARIJEV, PRODAJA HRANE IN OPREME ZA MALE ŽIVALI. 068)26-942 (doma), Trdinova 6, Novo mesto, od 16. do 19. ure. 484
 PURANE brez purice, težke 2 kg, bomo prodajali 8.aprila, rjave in grahaste nesnice ter bele piščance za dopitjanje pa do 20. marca dalje. Jože Jeršin, Račje selo, 44-389. 683
 NAROČILA za enodnevnne in večje piščance sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, 42-524. 686
 SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Senovo, Mio Gunjilac, 0608)79-375. 765
 ŽALUZIJE, rolete in lamelne zavesje izdelujemo in montiramo po zelo ugodnih cenah. Možnost plačila na 3 čeke. 44-662. 770
 NESNICE, mlade jarkice, pasme hisex, rjave, stare 3.5 in 4 mesece, opravljene vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovce 12, Črnomelj, 068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova, 0608)67-578, in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog, 068)49-567. 800
 FRIZERSTVO Olga Drab začne z rednim delovnim časom vsak dan. 87-561. 819
 MAŠKARADNE KOSTIME za otroke do 14. leta prodajamo. Pošljem po pošti. 061)266-940, od 10. do 18. ure. 879
 NA RELACIJI Ponikve - Dečja vas sem izgubila torbico. Poštenega najditelja čaka nagrada! Terezija Grm, 45-570. 969

prodam

VZREJA južnoameriških činčil. Prodajam legla na obroke. Garantiram ceno in odkup živali. 062)778-123. 608
 PRAŠIČA, težkega 150 kg in 160 kg, domača krma, lahko tudi polovice, prodam. 44-578. 760
 BREJE krave in telice v A kontroli, kravo za zakol in semenski krompir prodam. 40-005. 763
 DVE ZIMSKI GUMI s platišči za R 4 prodam. 76-336. 774
 HARMONIKI, 90 - basno Melodija in 120 - basno Meteor, prodam. 24-384. 779
 PEGO in kolerabo za prašiče prodam. 0609)621-308. 780
 KLETKO za kokoši prodam. 46-620. 781
 CERTIFIKAT v vrednosti 100.000 SIT prodam. 25-437, Urša. 782
 PRALNI STROJ za steklenice, primeren za vinogradnike, in čoln Elan GT 402, opremljen, na prikolici, prodam. 0608) 75-367. 785
 PEČ za centralno ogrevanje Feroterm FF, 40 KW, trajno žarečo, novo, prodam. 51-750. 786
 VEČ ton sena prodam. 42-749. 788
 VEČJO KOLIČINO SENA, žganja in cisterno za olje, 1700 l, novo, prodam. 60-716, zvečer. 792
 VINO šmarnico, 400 l, kvalitetno, in 300 l izabele po 80 SIT/1 prodam. 0608)21-620. 793
 TERIERJE, mešančke, prijazne, majhne rasti, stare 8 tednov, prodam za simbolično ceno. 44-909. 794
 DOMAČE ŽGANJE ter vino šmarnico, rose ugodno prodam. 59-068. 796
 TRAJNO ŽAREČO PEČ, štedilnik Calorex, peč za kopalnico, enoročne baterije Armat ter betonske zidake ugodno prodam. 52-686. 798
 BREJO KOZO sanske pasme brez rogov prodam za 20.000 SIT. 60-652. 803
 5 TON dobrega hribovskega sena in 10 m bukovih drv prodam. 67-438. 805
 VZIDLJIV ŠTEDILNIK na trda goriva in plin, (rostfrei), in silokombajn Kemper prodam po ugodni ceni. Alojz Murn, Vel. Orehek 28, Novo mesto. 809
 PRALNI STROJ v okvari ugodno prodam. 50-137. 811
 DOMAČO svinjsko mast - domača hrana prodam. 0608)31-744. 814
 ZRAČNO PUŠKO, potrebno manjšega popravila (zamenjava tesnila), poceni prodam. 68-220, po 18. uri. 815
 5.2 G zlata za zobe prodam. 45-526, po 20. uri. 816
 PLINSKO PEČ tip Lamet 2001 prodam. 0601)81-389. 818
 SKORAJ NOVO sedežno garnituro in kovinsko balkonsko ograjo dolžine 4 m prodam po zelo ugodni ceni. 67-246. 820
 ŽAGO brento za razrez hlovdovine ugodno prodam. 061)804-140. 822
 MATURANTSKO OBLEKO št. 38 - 40 ugodno prodam. 0608)81-801. 823

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.
 UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezak-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovec-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar.
 IZHAIJA: ob četrtkih. Cena posamezne številke 120 tolarjev; naročnina za 1. polletje 3.000 tolarjev, celoletna naročnina 6.000 tolarjev, upokojenci imajo 10-odstotni popust; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 12.000 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta te vrednosti.
 OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.900 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.800 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 2.100 tolarjev. Za nenaročnike mali oglas do deset besed 1.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 100 tolarjev.
 ŽIRO RAČUN številka 52100-603-30624. Devizni račun številka 52100-620-970-25731-128-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
 NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.
 Telefoni: uredništvo in računovodstvo 068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglašni in zahvale 324-006; telefex 068)322-898.
 Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov.
 Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.
 Pretom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu (za naročnike, samo enkrat mesečno)

vse bina oglasa (do 15 besed)

Ime in priimek:

Ulica in kraj:

Pošta:

Naročniška številka: Podpis:

Datum:

KRAVO s teletom ter kravo za zakol in 2 bika, stara 8 tednov, prodam. ☎ 42-453, 989

DRVA, nasekana in suha, in vinograd na Velikem Riglu prodam. ☎ 65-213, 991

SEMENSKI KROMPIR dezire in sante prodam in dostavim na dom. Erzen, ☎ (064)312-056, 993

KOBILO, staro 6 let, težko 600 kg, prodam. ☎ (0608)43-059, 997

PEVSKI EFEKT Alesis Microverb 3 in elektronske bobne s činelami Paiste 2002 prodam. ☎ 28-446, 1000

BRIKETE za kurjavo ugodno naprodajo že po posezonski ceni! ☎ 83-124, 1001

PRASIČA za zakol ali nadaljnjo rejo, krmiljenega z domačo krmo, prodam. ☎ 45-478, 1002

V NAJEM oddam zemljo za košajo, oca 5 ton sena, dvobrazni plug Posavec, audi 100 2.3 in audi 80, 1.8 pa prodam. ☎ 49-578, 1009

LEPO OHRANJENO konjsko kožo ugodno prodam. ☎ 27-118, 1010

PRODAM nemške ovčarje brez rodovnika. ☎ (068) 65-056, 1011

UGODNO prodam enajst-funkcijsko fitness orodje. ☎ (068) 323-343, 1012

TV Gorenje (top line), 3 leta star prodam. ☎ 068/323-375, 1013

razno

GRADITELJI, POZOR! Po konkurenčnih cenah izdelujemo peči in boilerje za centralno in solarno ogrevanje. Garancija za peči je 5 let. ☎ (063)39-858, 768

STAREŠI ZAKONSKI PAR (upokojenca), ki bi bil pripravljen živeti na deželi, iščemo za manjše usluge ali obdelavo vinograde. Asfalt in voda do kmetije. ☎ (0609)615-171 ali (062)511-721, 773

58-LETNA dobra gospodinja grem gospodinjiti starejšim ali mlajšim. Šifra: «OBOJESTRANSKA POMOČ». ☎ 789

DELAVNICA VAJ, pomlajevanje, v Novem mestu. Prijave od 9.2. do 13.2.1995. ☎ 28-250, 878

PODJETJA, OBRATNIKI, TRGOVINE, POZOR! Iščemo vaše blago za razvoj ali dostavo po Sloveniji (lahko pogodbeno). ☎ 49-226, 883

BREZPLAČNO oddam košnjo v Pračah za več let. ☎ 65-233, 912

VARSTVO za otroka na našem domu iščemo. ☎ 322-323, 956

V POSLOVEM CENTRU na Novem trgu oddam v najem skladišče, 28 m². ☎ 24-132, dopoldan, 970

PREVAJAM in tipkam vse vrste besedil iz slovenščine v ruščino. ☎ (0608)65-096, 972

KNJIGOVODSKE STORITVE za obrtnike in mala podjetja nudim. Biro M.M., ☎ 57-136, 985

NOVI TRG, v pritličju poleg M. kluba, oddam lokal, 27 m². ☎ 23-653, 987

službo dobi

SAMOSTOJNEGA AVTOKLEPARJA takoj zaposlim. OD dober. ☎ 23-529, 756

SODELAVCE za delo na terenu za območje Dolenjske in Posavja iščemo. Dober zaslužek! ☎ (061)574-077, Minka, 762

AVTOHISA
Servisno prodajni center
Ločna 48,
68000 Novo mesto

- prodaja vozil **RENAULT**
- menjava staro za novo
- odkupi rabljenih vozil

ob nakupu novega vozila **CLIO** si izberete darilo v vrednosti 35.000 SIT

NOVO

UGODNI KREDITI
obresti že od R+12,5%

NAJUGODNEJŠI LEASING V SLOVENIJI

polog 25%, 30%, 40% 50%
odplačilo na 2, 3, 4 ali 5 let

Informacije
(068) 324-533

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

S Trdinovega vrha na kanalu 41

Vsak dan ob 19. in 21. uri **NOVICE**

Vsak ponedeljek ob 18. uri **KALIMEROVIŽIJA** in po NOVICAH **ŠPORTNI PREGLED**

Vsak torek ob 20. uri **CELOVEČERNI FILM** in ob 21.30 **NOVICE**

Vsako soboto tedenski pregled **OD SOBOTE DO SOBOTE** in mladinska oddaja **MK TV**

INVALID, 68 let, s hišo, išče zanesljivo žensko, staro 50 do 60 let, brez obveznosti, nekadilko, po možnosti z avtom ali vozniškim izpitom, za celodnevno pomoč v gospodinjstvu. Plačilo po dogovoru in dedovanje. Možnost dogovora na domu vsak dan od 7. do 17. ure. ☎ (061)777-826, Filip Lavrič, Škrjanče 5, Ivančna Gorica, 775

TAKOJ ZAPOSIM priučeno ali kvalificirano natakario, lahko pripravnico. Urejen delovni čas, nedelje in prazniki proste. Gostilna Springer, Trebnje, ☎ 44-121, 776

MLAJŠO ŽENSKO, ki bi prišla živeti na vas za pomoč naši mami, nujno iščemo. ☎ 47-648, 787

PRIKUPNO DEKLE v bistroju v Trebnjem zaposlim. ☎ 45-754, 791

DEKLE za delo v strežbi zaposlimo. Nudimo dober OD, hrano in stanovanje. ☎ 52-530, 856

ZA TRZENJE zanimivega gospodinjkega aparata iščemo še nekaj predstavnic ženskega spola. Če imate avto in proste popoldneve, nas pokličite! ☎ (066)74-163, od 9. do 15. ure in od 17. do 19. ure. 863

DEKLE za pomoč v kuhinji zaposlimo. Zarežene izkušnje. Hrana in stanovanje v hiši. Ostalo po dogovoru. ☎ (061)447-847, 867

ZASTOPSTVO mednarodne skupine umetnikov išče profesionalne sodelavce za redno zaposlitev v direktni prodaji po Sloveniji. Zaželjena mobilnost in delovne izkušnje. Prosimo, navedite, kolikšen zaslužek pričakujete. Pisne ponudbe pošljite na naslov: I.B., Senso, d.o.o., AEV 97, Zaloška 99, Ljubljana, 871

POSLOVODJO v trgovini s tehničnim blagom v Ivančni Gorici takoj zaposlimo. Jordan, d.o.o., ☎ 73-266, 874

SODELAVCE za promocijsko prodajo medicinskih izdelkov iščemo. ☎ (0608)33-108, 887

KAVA BAR v Straži zaposli prijazno natakario za delo v strežbi. ☎ 83-131, 891

ZA VODJO OBRATA v Kostanjevici, kasneje možno napredovanje, iščemo elektrotehniko ali elektrinarja. Obvezno aktivno znanje nemškega jezika in nekaj let prakse. Šifra: «VESTNOST, PRIDNOST, POŠTENOST» 895

POTREBUJEMO več sposobnih ljudi za prodajo na terenu, tudi šivanje. Možnost redne zaposlitve. ☎ 321-815, 903

V ROČNI AVTOPRALNICI zaposlim delavca. ☎ (068)341-140, 918

KUHARICO (-rja) in natakario zaposlimo v gostilni v Novem mestu. ☎ 22-614, 922

NA OBMOČJU Metlike in Črnomlja redno zaposlimo simpatično, urejeno dekle za strežbo v lokal. ☎ (0609)618-680, zvečer, 933

SOFERJE za razvoz pic iščemo. Pogoj svoj avto. ☎ 24-415 ali osebno v Halo alo na Drski, 1004

službo išče

UPRAVNO - ADMINISTRATIVNA tehnika išče pripravništvo ali kakršnokoli honorarno delo. ☎ 43-681, 783

PRODAJALKA z večletno prakso s prodajo konfekcije išče redno zaposlitev. ☎ 83-578, 852

stanovanja

V ŽUŽEMBERKU prodam komfortno novejšo enosobno stanovanje, 40 m², centralna kurjava, telefon, za 35.000 DEM. Možen tudi dolgoročen kredit. ☎ (069)32-948, 764

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24
Prodamo:

hiše: v Novem mestu, Otočcu, Luterškem selu, Stopičah, Vavti vasi, Soteski, Vel. Lipovcu, Žužemberku, Rebri, Trebnjem, Dol. Podborštu, Selih pri Šentjerneju, Škocjanu, Šmarjeti, Hrastju pri Šentjerneju, Gazicah, Smolenji vasi, Krškem, Brestanici — na Šutni, Dol. Boštanju, Raki, Bučki, Šentjanžu, Dol. Podborštu pri Šentjanžu, Črešnjicah pri Cerkljah, Brežicah, Črnomlju, Gorenju pri Kočevju, Gradišču pri Primskovem, Stopah pri Vel. Laščah, Kalu pri Šentvidu pri Stični, Zaplazu, Rosalnicah pri Metliki, Zdolah pri Krškem, Babni gori pri Trebnjem;

stanovanja: v Novem mestu, Straži, Žužemberku, Uršnih selih, Krškem, Ljubljani;

lokale: v Črnomlju, slaščičarno in trgovino na Mirni; Novem mestu — v centru; Škocjanu — v centru hišo z bifejem in obratovanjem;

poslovne prostore: v Novem mestu: na Trdinovi, poslovni objekt; na Sokolski prostore za pisarne ali storitvene dejavnosti; v Trebnjem v centru in Črnomlju v centru; v Šmihelu — Novo mesto objekt s trgovino in gostilno;

vikende: v Semiču, Tanči Gori, Soteski, Starem Ljubnu, Brezovici pri Metliki, Zagradu pri Škocjanu, Trščini, Gačah, Karteljevem — Karteljevski gori in na Šentjurski gori, Gornjem Zabukovju pri Trebelnem, Gorenjski gori pri Mirni, Talčjem vrhu, Zaplazu;

parcele za gradnjo: v Novem mestu, Stopičah, Žužemberku, Vrhu nad Šentrupertom; Stari vasi pri Brežicah; Brusnicah; Mihovcu pri Podgradu; Semiču in Straži za vikende; Dol. Suhadolu, Zagradski gori pri Škocjanu z že začeto gradnjo;

kmetijska zemljišča in gozdove: v občini Novo mesto, Trebnje, Črnomelj, Sevnica, Krško; v najem oddamo: gostilno, pisarne in lokale v občini Novo mesto.

Tel./fax 068-322-282
tel. 068-342-470,
od 8. do 19. ure

V METLIKI (v bližini Gale) prodam garsonjero s telefonom in CK ali zamenjam za garsonjero ali večje stanovanje v Ljubljani. ☎ (061)654-456, 772

DVOINPOLSOBNO STANOVANJE v Krškem prodam. ☎ (0608)33-108, 888

STANOVANJE v Novem mestu ali okolici vzamem v najem. Možno predplačilo. ☎ (0609)621-177, 894

V BILZINI CENTRA Novega mesta oddam manjše enosobno stanovanje z garažo. Prostorji so primerni tudi za mirno obrt, skladišče ali pisarno. ☎ 25-154, 898

V NOVEM MESTU iščem sobo. ☎ 73-327, po 17. uri ali (0608)84-730, med vikendom, 958

S PREDPLAČILOM vzamem v najem opremljeno stanovanje. Šifra: «ZAUPANJE». 1011

kupim

KUPIM hrastov ladijski pod. ☎ 26-669.

V centru Sevnice prodamo objekt, primeren za gostinsko dejavnost (okrepčevalnica). Stavba je v 3. gradbeni fazi, z vso dokumentacijo in dovoljenji o namembnosti objekta. Tel.: (061) 1597-270 od 8. do 15. ure, po 15. uri na tel.: (0609) 616-989 ali na tel.: (0609) 624-123.

Sprejemamo naročila za enodneвне piščance, bele, rjave, grahaste. Valinica HUMEK tel. (068) 324-496, 67-108.

J & B RENT-A-CAR
telefon:
063/411-388
063/772-431

GRAVERSTVO IN PASARSTVO NEŽKA STANIŠA
DOL TEŽKA VODA 36
68000 Novo mesto
tel.: 068/43-770

Nudimo vam vsa graverska in pasarska dela pokali, napisne reklamne table, štampiljke, vse vrste rozet, Cu lijkari za pretok vina, Ms cvetlični lončki, Ms križi in svečniki, bron tolkala (levi za vhodna vrata), peskanje kovin, Cu kotlički za kuhanje v naravi, Ms stojala za dežnike. Se priporočamo!

ODPRAVITE plešavost za vedno! Lipohair - svetovni hit. ☎(061) 57-18-75.

ŠOLA TUJIH JEZIKOV YURENA NOVO MESTO
068/341-434
Vpis v tečaje od 10. — 16. ure

Slovenski uvoznik svetovno znanih aparatov JEDE išče zastopnike za posamezne slovenske regije.
LAMBO ELEKTRONIKA, d.o.o., Počehova 14c, Maribor, tel./fax. 062/225-503, 225-587.

EMINENT d.o.o.

VOZILA
HYUNDAI

- ACCENT 1.3 S; 3V 17.500 DEM
- ACCENT 1.3 LS; 5V 18.990 DEM
- ACCENT 1.5 GLS; 4V22.500 DEM
- GRACE (kombi) 25.600 DEM
- LANTRA 16V 25.990 DEM

- ugodni krediti
- najugodnejši leasing
- menjava staro za novo
- velika izbira rabljenih vozil

Prodajna mesta:
Eminent, Dol. Kamence 61, 68000 Novo mesto, tel./fax: 068/323-902 • **AVTOSALON HYUNDAI** Kandijška 14, Novo mesto, tel.: 068/28-950 • **PE KRŠKO, CKŽ 51**, Krško, tel.: 0608/22-950 (prodaja vozil MARUTI) • **PE Črnomelj**, Belokranjska 16, tel.: 068/51-378.

Zelo ugodno prodamo manjšo posest v bližini Brežic v izmeri 88 a z gospodarskim poslopjem (hiša in hlev) in z možnostjo dograditve. Posest ima lasten vodovod, elektriko in asfalt do posesti. Možnost nakupa na delni kredit. Tel.: (061) 1597-270 od 8. do 15. ure., po 15. uri pa na tel.: (0609) 616-989 ali (0609) 624-123.

Želite plasirati vašo finančno sredstva? Garancije po vaših željah. Pokličite nas, mi vam bomo pomagali! (061) 1599-056 od 8. do 15. ure.

RADIATORJI

Izdelovanje ploščatih radiatorjev po 8.000 tolarjev za tekoči meter. Možnost vgraditve. Tel. (068) 65-407

SALON RENATA
Nega
in podaljševanje nohtov
ženske frizerstvo
RENATA STIH
tel. 068/28-138
Jedinčiča 18, Novo mesto

V Sevnici oddamo poslovni prostor 100 m² (prej trgovina z avtomobili). Tel. (0608) 81-407.

PIKADA LAMBO DARTS — 4280 DEM (8 igralcev, garancija, servis in vrhunska kvaliteta zagotovljena). **SOBNA PIKADA** — 420 DEM. Možnost nakupa rabljenih pikad. **FLI-PERJI** — novi in rabljeni, po naročilu **KONICE** (1000 kom — 30 DEM, PUŠČICE — 1,3 DEM, PIKADO PIŠTOLE — 130 DEM. **LAMBO ELEKTRONIKA, d.o.o.,** Počehova 14c, Maribor, pon. — pet. 8. — 16. ure. Tel./fax. 062/225-503, 225-587.

SINT d.o.o.

VAM NUDI V NOVI TRGOVINI
Novi trg
Komisijsko prodajo rabljenih rezervnih delov za Zastavo, Golf, Renault. Na zalogi novi deli: stekla, blatniki, pokrovi motorja, luči za Jugo, Golf, Renault 4, R 5. Brezplačno vam zamenjamo pri nas kupljeno blago — hladilno tekočino, olje, filtre, svečke, montažo avto gum. Telefon: 068/24-616
Mobilni: 0609/618-529

KMETOVALCI, SERVISERJI

TRGOVINA KLASJE
vam po zelo ugodnih cenah nudi rezervne dele za traktorje Tomo Vinkovič, IMT, ZETOR, UNIVERZAL, URUSUS. Nudimo vam vse tipe akumulatorjev VESNA z možnostjo plačila na dva čeka, popravilo vseh tipov traktorjev in prodajo traktorjev ZETOR. Rezervne dele vam pošljemo po pošti. **KLASJE**
Cesta na Klanec
KRANJ
Tel.: 064/331-375

Vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam izrazili sožalje, stali ob nas v trenutkih slovesa, darovali cvetje in sveče ter v velikem številu pospremili pokojnico na njeno zadnjo pot, izrekamo iskreno zahvalo za izkazano pozornost. Posebna zahvala osebjem Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto in Zdravstvenega doma Metlika ter dr. Blažu Mlačku za pomoč v težki bolezni, ge. Francki Težak, Bučarjevem in ostalim sosedom za nesebično pomoč v času smrti in pred njo, zlasti ge. Angeli Bučar za poslovlilne besede pred domačo hišo. Lepo se zahvaljujemo za sočustvanje vsem sosedom iz naselja ob Trdinovi in Levstikovi, sodelavkam in sodelavcem Kometa in Beti, gospodu župniku Albinu Žnidaršiču pa za obiske pokojnice na domu in lep obred. Vaša naklonjenost in lepe besede so nam v veliko tolažbo. Hvala!
Žaljujoči: mož Stanko, sin Franc in hčerka Martina z družinama in ostalo sorodstvo

odkupiše kostanjev les po novih odkupnih cenah. Les je lahko tudi kriv, grčav, razpokan! Če nimate možnosti lastnega poseka, vam to napravi-mo mi! Vse informacije dobite na tel. številkah 0608/41-044 ali 41-349.

VZDRŽEVANJE STANOVANJSKIH POVRŠIN
polaganje parketa, plute, keramike...
barvanje sten, oken...
Tel.: 068/28-576

DOLENJSKI LIST marketing

tel. (068) 323-610
fax: (068) 322-898

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpela sem, in večni mir mi zaželite.

V 69. letu starosti je ugasnilo srce naše drage sestre, svakinje, tete in botre

EME VIDIC

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, njenim sodelavcem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in za sv. maše. Lepa hvala g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala DSO, kjer so lepo skrbeli zanjo in ji lajšali bolečine. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je tiho in mirno zapustila naša mama, babica, prababica, tašča in teta

NEŽA GORIŠEK

roj. Vesel
s Hrvaškega Broda 6

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem za darovano cvetje, sveče in izrečeno sožalje ter vsem, ki ste našo mamo pospremili na zadnji poti in g. župniku pa za opravljen obred. Zahvalo izrekamo tudi osebjem Doma starejših občanov v Novem mestu.

Žaljujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

JANEZA ŠUŠTARJA

Grmada 5, Trebnje

se iskreno zahvaljujemo sosedom in sorodnikom za nesebično pomoč in vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, nam stali ob strani, nam ustno ali pisno izrazili sožalje ter pokojnika tako številno spremili na zadnji poti, mu darovali cvetje in prižgali sveče. Posebna zahvala gasilcem za organizirano spremstvo, kolektivno Pošte Novo mesto, duhovnikom za opravljen obred in pevcev za zapete žalostinke.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 70. letu nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra, tašča in teta

TEREZIJA NEMANIČ

roj. Vrviščar
z Grabrovcva 7

Vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam izrazili sožalje, stali ob nas v trenutkih slovesa, darovali cvetje in sveče ter v velikem številu pospremili pokojnico na njeno zadnjo pot, izrekamo iskreno zahvalo za izkazano pozornost. Posebna zahvala osebjem Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto in Zdravstvenega doma Metlika ter dr. Blažu Mlačku za pomoč v težki bolezni, ge. Francki Težak, Bučarjevem in ostalim sosedom za nesebično pomoč v času smrti in pred njo, zlasti ge. Angeli Bučar za poslovlilne besede pred domačo hišo. Lepo se zahvaljujemo za sočustvanje vsem sosedom iz naselja ob Trdinovi in Levstikovi, sodelavkam in sodelavcem Kometa in Beti, gospodu župniku Albinu Žnidaršiču pa za obiske pokojnice na domu in lep obred. Vaša naklonjenost in lepe besede so nam v veliko tolažbo. Hvala!
Žaljujoči: mož Stanko, sin Franc in hčerka Martina z družinama in ostalo sorodstvo

Vinko Smrekar

Skoraj ni dneva, pa naj bo dež, sneg, mraz ali vročina, da ne bi Vinko Smrekar koračil skozi Črnomelj. Službeno, seveda. "Službeno?" bi se začudil marsikdo. "Saj je vendar že štirinajst let v pokojju!" Za delo, ki ga opravlja, res ne prejema plače, ne traja osem ur na dan, ampak marsikaj še dlje, in se mu ne šteje v pokojninsko dobo. Zato pa se ga ne loteva prav nič manj temeljito, natančno in odgovorno. Smrekar se je že pred davnimi desetletji zapisal tehnični kulturi. Pravzaprav že mnogo prej, preden se je po koncu druge svetovne vojne zaposlil kot prometnik v ljubljanskem Sapu. Z dekretom so ga leta 1948 poslali na službovanje v Novo mesto, kjer je Sap odpiral poslovalnico. Začasno, so rekli takrat. A splet okoliščin je hotel, da se nikoli več ni vrnil v Črnuče, od koder je doma, ampak je ostal v Črnomlju, rojstnem kraju svoje žene. Ves čas se je vozil v službo v Novo mesto in je leta 1981 stopil v pokoj kot prometni kontrolor v podjetju Gorjanji. Smrekar je imel srečo, da je v življenju združil poklicno delo in konjičkarstvo. Tako je bil zraven, ko so pred skoraj štirinajstimi leti v Beli krajini ustanovili združenje šoferjev in avtomobilstvo Črnomelj-Medika pa pri filatelističnem društvu "Oton Župančič", pri belokranjskem jamarskem klubu, radio klubu Mirana Jarca, foto-kino klubu Črnomelj in, seveda, ko so se vsi ti ter radio klub Iskra Semič pred osemnajstimi leti združili, v črnomaljski zvezi organizacij za tehnično kulturo.

V vseh teh letih je na svoja ramena nalagal različne funkcije, predvsem tajniške in blagajniške. Ljudje so vedeli, da bo delo, ki ga bo sprejel, dobro opravil. Sam tudi ni znal nikoli reči "ne", čeprav je bil njegov trud v glavnem za "boglonej", kot pravijo Belokranjci. A ker so ga ljudje poznali kot natančnega, delavnega, zanesljivega, doslednega ter hkrati skromnega, jih ni hotel razočarati. "V veliko zadoščenje mi je že to, da v društvih, združenjih v tehnično kulturo, znajo ceniti moje delo. Vesel sem, če lahko naredim kaj dobrega. To me poživlja in drži pokonci, da nimam časa misliti na lastne težave, saj imam preveč skrbi za delom, ki mi ga naložijo drugi, se nasmehne Vinko, ki bo letos dopolnil štirinasedemdeseto leto. Sebi odmerja le malo časa. Celo svojo največjo strast, filatelijo, pušča ob strani. Ko je stopil v pokoj, je izračunal, da bi moral delati pet let po osem ur na dan, da bi temeljito uredil okrog 45 tisoč znamk, ki se nabirajo v njegovi zbirki že skoraj šestdeset let. A mu doslej za znamke še ni uspelo najti dovolj časa. Ve sicer, da je vsak človek nadomestljiv in tako tudi on, vendar mu še ni uspelo najti naslednika, ki bi se bil pripravil toliko žrtvovati za tehnično kulturo. "Včasih prežim za domačo pisalno mizo skoraj po ves dan. Potem skočim še malo v mesto. Na ulicah srečam mnogo naših članov, ki mi pomagajo pri delu, in lahko rečem, da je cesta nekakšen drugi del moje pisarne. Ne maram telefoniranja, saj tisto, kar se človek dogovori na štiri oči, navadno bolj drži," se svojemu "patentu" smeji vedno zadovoljivo Vinko. Zadovoljen tudi zato, ker verjame v neke vrste večnost. "Moji člani me bodo vedno potrebovali," pravi, prepričan, da bo svoje delo lahko opravljal še dolga leta, saj ve, da so mu rojenice v zibelko položile srečo. V taborišču je bil med drugo vojno namreč kar dvakrat obsojen na smrt, a tudi mati je dala zanj dvakrat zvoniti. MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Prvi kunec - državni prvak na Dolenjskem

Vzredil ga je Aleš Goleš, predsednik DGMPŽ Krka

CELJE - V dnevi od 19. do 22. januarja je bila v organizaciji Zveze društev gojiteljev malih živali Slovenije in pod pokroviteljstvom Ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo Republike Slovenije v Celju na Celjskem sejmišču 4. državna razstava malih pasemskih živali. Prikazana je bila športno ekstenzivna reja živali, s katero se ukvarjajo vse generacije ljudi, od otrok do upokoencev. Vsi ti najdejo v gojitvi malih živali zabavo, sprostitve in rekreacijo, kar je sodobnemu človeku še kako potrebno. Na razstavi je bilo predstavljenih prek 2.500 živali, in to kunccev v okoli 40 različnih pasmah, golobov v 48 pasmah in prav toliko pasem razne perutnine. Na ogled so bile tudi južnoameriške činčile, okrasne ptice, hibridni dihurji in lisice ter nutrije. S svojimi živalmi so sodelovali tudi člani društva gojiteljev malih pasemskih živali Krka iz Novoga mesta in dosegli izjemne uspehe. Pri kuncih je predsednik DGMPŽ Krka Novo mesto - Aleš Goleš prejel za kunca pasme prilikavi obarvani kunec naziv "prvak pasme" in tako postal prvi gojitelj pasemskih kunccev na Dolenjskem, ki je vzredil državnega prvaka. Poleg tega so člani DGMPŽ Krka od skupno 20 kunccev v šestih pasmah, kolikor so jih razstavljali, dosegli najmanj 95 točk in oceno odlično še pri šestih kuncih, eno odlično oceno pa je prejel petelin pasme amrock lastnika Igorja Novaka. Sicer pa so pri perutni sodelovali v štirih pasmah z desetimi živalmi, en član pa je uspešno razstavil tudi golobe. D. OSOVNIKAR

- Veliko bolj je nikoli imeti kot izgubiti. (Hebbel)
- Pometajte pred svojim pragom, smeti pa vrzite k sosedu. (Jurij)
- Velike stvari najbolje izrazimo z molkom. (Poljski pregovor)

Pokojnino uživa od leta 1923

"Tablet ne maram in ne boste še mene uničili z njimi, kot ste moža," pravi 103-letna Franciška Žele iz Koblarjev pri Kočevju - Življenjsko vodilo: skromnost in odrekanje

KOBLARJI - Oni dan smo obiskali Franciško Žele iz Koblarjev pri Kočevju. Povedala je, da smo prišli prezgodaj, ker bo imela 103 leta šele 7. aprila. Rojena je bila v vasi Lipsenj pri Cerknici. Poročila se je tik pred prvo svetovno vojno, leta 1914, in sicer z vdovcem, ki je imel že tri otroke, nato pa so se še njima rodili trije. Delal je v Cesarski dvorni kobilarni v Prestranku, kjer je bila podružnica slovite Lipice. S propadom Avstro-Ogrske 1918 je propadla tudi kobilarna. Konje so preselili nekam na Češko, Prestranek pa je pripadel Italiji. Zdjaj pa je nekaj slišati, da bodo tisto

kobilarno spet obnovili.

Družina se je nato preselila na Kočevsko, kjer je bila moževa sestra. Mož se je zaposlil v Rudniku rjavega premoga. Leta 1924 so kupili hišo,

njive in gozd. Hišo je bilo treba popolnoma obnoviti. Mož je ostal brez službe in je opravljal priložnostna zidarska dela, da je preživel družino, ona, Franciška, pa je delala na njivah in doma. Potem so si leta 1937 le uredili pokojnino in dobili izplačano tudi

za nazaj do leta 1923. Mož, ki je bil 11 let starejši, ni dolgo užival pokojnine, saj je umrl še isto leto. Ona pa jo uživa od 1923. leta, torej kar 72 let. Zdrava pa je bila Franciška vedno. Zdravil ne jemlje niti aspirinov. Če pride zdravnik in ji ponuja tablete, pravi: "Ne boste še mene uničili s tabletami, kot ste moža!" Vedno je jedla kmečko hrano. Mesa je bilo bolj malo in ga še danes ne poje kaj dosti, ker nima zob. Zadnje čase tudi sliši in vidi slabo, zato je pomagala pri pogovoru njena snaha, ki bo maja dopolnila 70 let. Povedala je, da so mati vedno govorili, da je treba "šparat" zdaj za to, zdaj za ono. Zdjaj govori, da je treba varčevati za nakup spomenika za moža in zanjo. Na ugotovitev, da je pokojnina majhna (pokojnina prek 18.000 tolarjev, dodatek za pomoč in postrežbo 22.799 tolarjev, varstveni dodatek prek 10.000 tolarjev, vse oktobra lani) pa mati pravi: "Se bomo pa večerji odpevali in bomo privarčevali!" J. PRIMC

Neveste so po šesto mark

Šolarji so pripravili obsežno nalogo o ženitovanju po mirnopeško - Bo še četrti Janez vodil Oparovino?

MIRNA PEČ - Valvasor je zapisal, da se ženitovanjski obredi in običaji v dolini Krke prav v ničemer ne ločijo od navad v krajih južno od Alp. S to ugotovitvijo se niso strinjali učenci tukajšnje osnovne šole, ko so se domala vsi lotili obširne raziskovalne naloge Ženitovanje po mirnopeško. Minuli petek se je množica staršev udeležila "šolske poroke" in mnogi so se mladim svatom do solz nasmejala. Videli so marsikaj zanimivega; kaj so včasih dajali za doto, oblačila neveste, ohcetne jedi in še kaj. Vse so skrbno zapisali v precejšnjem snopiču, kar bo etnologom, ki bodo raziskovali običaje v tem koncu Slovenije, lahko še kako koristilo.

Mirnopeški šolarji so pri svojem raziskovanju obdelali vse tri "njihove" doline. Ugotovili so, da pri svatovanju prepevajo iste pesmi, naredijo šrang, gredo oglati, pripeljejo kamelo in pridejo v maškare. Le pri šranganju je od ohceti do ohceti drugače; vse je odvisno od fantov, ki jo pripravijo. Navadno za nevesto zahtevajo okrog 600 mark, včasih pa je bila to cena volička. Tudi fantovščina

in deklščina nista več ločeni. Pripravijo ju kar skupaj v gostilni in povabijo ansambel. Tudi poroke so najbšeče v gostilnah, povabljenec pa je ponavadi veliko. Čas je tak, da se družini mladoporočencev tudi o darilih dogovarjajo že vnaprej. Če je več enakih daril, jih v trgovini zamenjajo. Poroke so še vedno po starem v farni cerkvi, civilne pa na Otočcu. Svatovanje traja ponavadi le eno noč. Precej poročnih parov se po novem odloča za poročna potovanja.

Na koncu naloge so se učenci 8. razredov lotili rodovnikov. Med vsemi triindvajsetimi, ki so jih raziskali, je bil še najbolj zanimiv rod družine Opara iz Biške vasi. Janez Opara je bil pred drugo vojno mirnopeški župan in je imel velike zasluge pri gradnji mostov in cest v sedanji krajevni skupnosti. Vsi Oparovi nasledniki so bili Janezi. Sedaj domačijo vodi že tretji Janez, ki se je z Marijo Anžlovar poročil 29. junija 1991. Za sedaj ima ta dvoje otrok in moški potomec je spet Janez. J. PAVLIN

ŠRANGANJE PO MIRNOPEŠKO - Pri tem opravilu so se mirnopeški šolarji dobro izkazali. Pogajanje je trajalo kar precej časa, ženin se je moral izkazati v žaganju drv in klepanju srpa, prič pa je morala iz žepa za vaške fante potegniti okroglih dvajset tisoč tolarjev. (Foto: J. Pavlin)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Iz lakirnice neznosno smrdi - Ime v časopis, če le ni moje! - Nenavadni klici: tri pohvale - Dve vrsti upokoencev v Novoteksu - Zakaj vrste pri zobodravniku?

Četrtek večer je mineval mirno in bil pravzaprav izredno prijeten za sprehod. Ko človek zapusti dolino Krke (tovarne), kjer smrdi po gnilih jajčih, je čisto v redu. Tako vsaj smo mislili do prvega klica. Po krajšem premoru so se spet oglasili krajani Zabje vasi in se pritožili, da njihova sosedka neznosno smrdi. Mislili so na Revozovo lakirnico in se spraševali, če po novem avtomobile barvajo kar na prostem. Mlad ženski glas iz Črnomlja je se ostro zavzel za pravice črnomaljskih in semiških svetnikov in županov v Dolenjskem listu. Menda so metliški veljaki neprimerljivo večkrat omenjeni kot oni. Dama bi želela, da navajamo vsa imena, da se vidi, kdo kaj reče in kdo kaj misli. Sama se žal ni hotela predstaviti. Spet eno črnomaljsko ime manj v našem časopisu. To praznino je delno nadoknadil Jože iz istega mesta, ki ugotavlja, da je občina Semič pozabila v Črnomlju kar nekaj svojih ljudi. "Škoda," je rekel, "nova črnomaljska oblast pa si zaradi tega ne beli glave, kot tudi ne zaradi nenehne drsenja črnomaljskega gospodarstva navzdol. Neka-

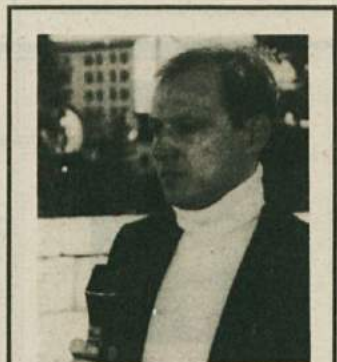
terim se zdi pomembnejše, kako gre njihovim zasebnim podjetjem." Bralec iz Mirne Peči, ki mu zobje ne privošči spanca, se je jezil nad zobozdravstveno službo. Ne zdi se mu pošteno, da morajo tisti, ki jim stroške za popravilo zob krije zavarovalnica, čakati na vrsto dva do tri mesece, dru-

pogovori o družini ob ponedeljkih od 18. do 20. ure na telefonu (068)26-005

gi, ki imajo denar, da si lahko plačajo, pa pridejo na vrsto takoj. Ni mu tudi jasno, kako lahko zobozdravniki v istem delovnem času delajo privatno in za "socialno". O tem smo v našem časopisu že večkrat pisali, pa tudi gospodu smo poskušali pojasniti, v čem je stvar. Zaenkrat ni zaleglo, mogoče mu bo lažje po pojasnilu iz zobozdravstvene službe v Mirni Peči. Tam pravijo, da zobozdravnika v tem kraju pol leta ni bilo, zato so vrste daljše kot običajno. Čakalna doba se podaljšuje po zaslugi zavarovalnice, ki od 1. januarja dalje zahteva načrt storitev, ki jih potrjuje (plača) ali pa ne.

Novomeško PTT podjetje je končno dočakalo javno pohvalo. Krajanka iz Prečne, ki se je pred časom razburjala, da ob novi centrali ni tudi novih telefonskih števil, se je zdaj oglasila, da bi podjetje pohvalila: številke so dobili. Direktno zvezo s Stuttgartom smo dobili po zaslugi Adolfa Franca Pluta in njegove žene Vilme, ki pozdravljata vse doma. Zelo sta se razveselila kolektorja Dolenjskega lista, zadovoljiva pa sta tudi s časopisom, ki ga redno prejemata vsako soboto. Za spremembo torej še ena pohvala. Ker gre v tretje rado, ni šlo drugače, kot da smo na oni strani žice zaslišali še glas Marije iz Kočevja, ki je pohvalila uvodni komentar Marjana Legana "Poslanska podoba bede". Doda-

la je še, da bi sama napisala še hujskega. "Jaz sem celo popoldne preklinjala in se jezila ob prenosu iz parlamenta, na koncu sem kar jokala. Nisem mogla verjeti, da je kaj takega mogoče. A je to demokracija?" se je zgrozila. Demokratično tudi ni ravnanje Novoteksa, je pa praktično. Letos to podjetje ni povabilo na novoletno srečanje vseh upokoencev, ampak le tiste, ki so v podjetje vložili svoj certifikat. Naši bralki Fani se to ne zdi lepo in se jezi, ker so pozabili na vse, ki so desetletja gradili podjetje z nizkimi plačami in nočnim delom. "Ne pričakujemo veliko, saj vemo, da gre Novoteksu slabo. Razumela bi, če ne bi mogli nikogar povabiti, ob takem razlikovanju pa smo upokoenci zelo užaljeni," je dejala. B. D.-G.

NACE VAM VOŠČI - V nedeljo so posneli prve kadre nove oddaje Vašega kanala iz Novoga mesta z naslovom Nace vam vošči. Gre za oddajo z video čestitkami, ki jo bo vodil znan slovenski estradnik Nace Jankar. Prvič se vam bo predstavil že v nedeljo, 5. februarja, ob 13. uri na Vašem kanalu Televizije Novo mesto. Oddaja bo na sporedu vsak teden, v njej pa bo, kot pravijo, obilo dobre zabavne, narodne in narodnozabavne glasbe. (Foto: Marko Klinc)

MEGA DANCE V ŠPORTNI DVORANI

NOVO MESTO - V počastitev slovenskega kulturnega praznika bo v Športni dvorani v petek, 10. februarja, ob 20. uri velik plesni koncert za mlade pod naslovom "Mega dance party". Pripravlja ga Club diskokeka iz Otočca. Nastopile bodo skupine: Elektro team iz Zagreba, Ali En se bo predstavil s svojo najnovejšo glasbo, Dominik Kozarič bo zabaval mlade s plesnimi priredbami svojih skladb in tudi D. J. Fresh Jay iz Zagreba, ki je na svetovnem prvenstvu D. J.-jev zasedel 5. mesto, bo s svojo podobo in izborom zagotovo zanimiv. Predstavili se bodo nova hrvaška plesna zvezda Silva Ivana Plechinger in Spen DD, skupina break dancerjev Megablast Dance Team ter domačinka Dunja Močnik. Za prireditev obljublajo doslej največji ligh show italijanskih mojstrov in prvič bo na Dolenjskem predstavljen tudi laser. Po končanem koncertu bo odhod na Otočec, kjer bo v diskoteki do jutra igral E. T. Vstopnice prodaja Kompas.

Z obeh strani Gorjancev ANEKDOTE IN PRIGODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Misliti - nič vedeti

Ko je pisatelj Janez Jalen kot kaplan služboval v Notranjih Goricah na Ljubljanskem barju, je ob nedeljah proti večeru rad zahajal v Preserje v tamkajšnje gostilno Na skalci. Pri tem se je navadno izognil daljši poti čez Podpeč in jo rajši ubral po bližnjici, ki je prek železniškega mosta prečkala Ljubljanico. Hoja čez most pa je bila prepovedana, za kar je skrbel bližnji progovni čuvaj. Tako je nekoč Jalen ravno hotel prekoračiti most, ko se je pod nasipom prikazal čuvaj. "Stojte! Prepovedano! Naznanil vas bom! Kazen boste plačali!" je zaklical. "Zakaj?" se je začudil Jalen. "Čez most ste hoteli iti!" "Pa nisem šel." "Pa ste mislili iti!" "Mislil, kaj se to pravi?!" je zarobatil Jalen. "Tudi jaz lahko mislim, da ste osel, pa dokler vam tega ne rečem, mi ne morete nič!" In se je obrnil in odkorakal v tisto smer, od koder je prišel.

Bo že sam pospravil

Šolski upravitelj Rajko Kunaver je naročil učencem, naj prinesejo v šolo kokošja jajca, da bodo naredili belokranjske pisanice. Učenci so res prinesli jajca in jih lepo pobarvali. Ko so z delom končali, je rekel učitelj: "Deca, zdaj pa le umo domov! Ta jajca bom že sam pospravil!"

Starost v humorju Izbrak Bojan Ajdljč

Preveč dni je "In kako shajaš, dragi prijatelj, s pokojnino?" "No, s pokojnino še kar shajam, toda z vsakim mesecem sem bolj nezadovoljen, ker je vsak predolg."

Razlaga Pelletni Bine sprašuje dedka: "Kako rečemo moškemu, ki še ni poročen?" "Samec, samski." "Kako pa moškemu, ki je že poročen?" "Reva, copatar ali trpin," odgovori dedek.

Res je Upokojenca sedita v parku in kramljata o ženskah. Pa vpraša prvi: "Kaj je res, da ženske živijo dlje kot moški?" "Seveda, zlasti vdove."

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Pristuhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, posklopali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefonski številki (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad pristuhnil.